

Taitaja2020

Jyväskylä

Loppuraportti

SkillsFinland

TAITAJA
MÄSTARE

2020
JYVÄSKYLÄ

#TUNNETULEVAISUUS

GRADIA

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Sisällys

Esipuhe	6
1 Taitaja2020 Jyväskylä	10
1.1 Tavoitteet	12
1.2 Kohderyhmät	13
1.3 Taitaja-tapahtuman kehittämisteemat ja slogan	14
1.4 Tapahtuman suojelija	17
1.5 Toteuttamisvastuut ja kilpailulajit	17
2 Kilpailu-organisaatio	18
2.1 Taitaja2020-johto	19
2.2 Taitaja2020-toimiston tehtävät	20
2.3 Neuvottelukunta	22
2.4 Lajien organisaatio	22
2.5 Tukitiimit ja opinnollistaminen	24
3 Taitaja2020-kilpailu	26
3.1 Kilpailulajien uudistaminen	27
3.2 Lajivastaavakoulutukset	29
3.3 Semifinaalit	31
3.4 Finaali	35
3.5 Taitajien Taitaja	35
3.6 Kilpailun jury ja asiantuntijajäsenet	35
3.7 Auditointi	35
3.8 Tulospalvelu	36
3.9 Kilpailutoimisto	36
4 TaitajaPLUS-lajit	38
4.1 TaitajaPLUS-lajit ja lajivastaavien toiminta	39
4.2 Ammattiopisto Spesian esittelyalue	39
4.3 TaitajaPLUS-kilpailun ja oheistapahtumien työryhmät	39
5 Lajialueet	40
5.1 Suunnittelu	41
5.2 Rakentaminen ja purkaminen	42
5.3 Puhtaanapito ja jätehuolto	42
6 Taitaja9	44
7 Viestintä ja markkinointi	48
7.1 Sisäinen viestintä	49
7.2 Ulkoinen viestintä	50
7.3 Verkkosivut	51
7.4 Sosiaalinen media	53
7.5 Mainosmateriaalit	56
7.6 Vaatetus ja jaettavat tuotteet	57
7.7 Media ja mediasuhteet	58
7.8 Näkyvyys kumppanuuksien kautta	58
7.9 Opiskelijat ja markkinointi	59
7.10 Semifinaalimarkkinointi	61
7.11 Tapahtuma-alueen somistus ja visuaalinen ilme	61
7.12 Kriisiviestintä	61
7.13 Tapahtuman näkyvyys eri tapahtumissa	62
8 Tapahtuman yhteistyökumppanit	64
8.1 Kumppanuusesite	65
8.2 Yhteistyösopimusprosessi	66
8.3 Yhteistyösopimukset	66
8.4 Yhteistyökumppaneiden näkyvyys	68
8.5 Vahvistetut yhteistyökumppanuudet	69
8.6 Kehittämisehdotukset	69
9 Urapolku-konsepti	70
9.1 Urapolkukonseptin kehittäminen	71
9.2 Ennakkotehtävät	72
9.3 Taitaja-peli	72
9.4 Taitaja2020-tapahtumassa vieraileminen	74
9.5 Jälkimarkkinointi	76
9.6 Oppilaitoskierrokset yläkouluissa	76
10 Oheistapahtumat	78
10.1 Avajaiset	79
10.2 Seminaarit	81
10.3 Verkostoitumistilaisuudet eri kohderyhmille	83
10.4 Työelämälle suunnatut tilaisuudet	84
10.5 Uratori	85
10.6 Taitotori	85
10.7 Päätösjäiset	87
11 Logistiikka ja turvallisuus	90
11.1 Logistiikka	91
11.2 Turvallisuus ja järjestyksenvalvonta	93
11.3 Ensiapu	94
11.4 Vakuutukset	95
12 IT-palvelut	96
13 Asiakaspalvelu	100
13.1 Kävijärekisteröinti	101
13.2 Mediatekniikka	102
13.3 Ravintolapalvelut	103
13.5 Kutsuvieraiden palvelut	107
13.6 Kohtaamispaikka	107
14 Kansainvälinen yhteistyö	108
14.1 Suomen ammattitaitomaajoukkue	109
14.2 Kansainväliset kilpailijat	109
14.3 Case Intia	109
15 Monikielisyys tapahtumassa	110
15.1 Ruotsin kieli	111
15.2 Englannin kieli	111
16 Talous	112
17 Tiedonsiirto ja kehittämiskohteet	114
18 Loppusanat	120
Liitteet	122

Esipuhe

”Olemme ylpeitä siitä, että olemme saaneet olla mukana tekemässä tunnetuksi Taitaja-tapahtumaa ja samalla myös Gradiaa, Spesiaa, Jyväskylän kaupunkia ja Keski-Suomea.”

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuma oli tarkoitus järjestää messu- ja tapahtumakeskus Paviljongissa Jyväskylässä 11.–14.5.2020. Tapahtuman järjestämisvastuu oli Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradialla yhteistyökumppaneineen. Ammattiopisto Spesia vastasi TaitajaPLUS-lajien toteutuksesta. Tapahtuma jouduttiin perumaan kaksi kuukautta ennen avajaisia valtioneuvoston päätösten perusteella, ja syynähän oli kevään 2020 koronavirustilanne. Terveys on tärkeintä ja menee kaiken edelle. Onneksi ehdimme järjestää Taitaja2020-semifinaalit sekä Taitaja9-paikallis- ja aluekilpailut, joista noin 450 nuorta tulevaisuuden osaajaa olisi kilpaillut finaalisamme. Tapahtuman peruminen harmittaa erityisesti heidän puolestaan. Silti he kaikki ovat voittajia ja oman alansa Suomen parhaimmistoa vuonna 2020.

Olemme saaneet lukuisia kannustavia viestejä

ja palautetta niin Suomesta kuin maailmaltakin sen jälkeen, kun ilmoitimme tapahtuman perumisesta. Kiitos kaikille teille: kilpailijat, Taitaja-toimijat, yhteistyökumppanit, opiskelijat ja oppilaitokset, tulossa olleet vierailijat ja esiintyjät sekä muut sidosryhmät. Olette myötäläneet mukanamme tässä yllättävässä tilanteessa, ja saamamme tuki on merkinnyt meille paljon. On hienoa, että monet yhteistyökumppaneistamme ovat ilmoittaneet halukkuudestaan jatkaa yhteistyötä myös tulevissa Taitaja-tapahtumissa.

Olemme ylpeitä siitä, että olemme saaneet olla mukana tekemässä tunnetuksi Taitaja-tapahtumaa ja samalla myös Gradiaa, Spesiaa, Jyväskylän kaupunkia ja Keski-Suomea. Suurena taustatukena kilpailutapahtumalle ovat olleet Skills Finland ry sekä opetus- ja kulttuuriministeriö – lämmin kiitos kaikesta tuesta ja avusta järjestelyissä. Sydä-

Taitaja2020 laji- ja varalajivastaavat sekä Taitaja2020-toimiston väkeä kuvattuna 4.9.2019 Taitaja2020-vuoden avauksen juhlallisuuksien jälkeen.

Kuva: Sami Lamminaho

melliset kiitokset Taitaja2020-toimiston huippu-porukalle sekä lajien vastaaville ja varavastaaville! Loppukiri toukokuun ammattitaidon SM-kilpailuihin oli jo alkanut, ja oli upeaa rakentaa kansanne tapahtumaa. Mielikuvissamme hyvin suunniteltu oli jo valmiiksi tehty. Tulevaisuus kuitenkin pääsi yllättämään meidät – sille emme voineet mitään.

Tekemäämme kehittämistyötä ja suunnittelua hyödynnetään tulevissa Taitaja-tapahtumissa. Välitämme osaamisemme ja kokemuksemme eteenpäin seuraaville Taitaja-tapahtumajärjestäjille ja Skills Finlandille. Tiivis yhteistyö mahdollistaa osaamisen jakamisen ja kilpailutapahtuman kehittämisen sekä edistää kestävästä kehityksestä. Vaikka kevään 2020 tapahtuma jouduttiin perumaan, onneksi toukokuussa 2021 järjestetään seuraavat ammattitaidon SM-kilpailut Oulussa. Tähdätään siis sinne paremmalla onnella!

Ohessa pohdintaa herättänyt katkelma kansainvälisen seminaarin ohjelmastamme:

”What if the future is not like we have predicted? What if everything turns upside down? How can we prepare our students to face the unpredictable and surprising changes of the future?”

Taitaja2020 kilpailujohtaja Maria Linnavirta
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia

Kuva: Anni Karjalainen

1

Taitaja2020 Jyväskylä

”Tarkoituksena oli myös edistää opiskelijoiden kiinnostusta ammattitaitonsa jatkuvaan kehittämiseen ja houkutella kilpailutapahtuman kävijäksi enenevässä määrin aikuisia, jotka ovat kiinnostuneita itsensä kehittämisestä ja ammatillisesta koulutuksesta osana urakehitystä.”

Taitaja-tapahtuma koostuu ammattitaidon SM-kilpailusta, erityisen tuen opiskelijoiden ammattitaidon SM-kilpailusta TaitajaPLUS, peruskoulun 7.–9.-luokkalaisten ammatinvalintaa tukevasta Taitaja9-kilpailusta sekä lukuisista eri oheistapahtumista.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia haki Taitaja-tapahtuman järjestämisoikeutta kesäkuussa 2018. Taitaja-tapahtuman taustaorganisaationa toimiva Skills Finland ry päätti järjestämisoikeudesta Gradialle elokuussa 2018. Järjestämissopimus allekirjoitettiin Taitaja2019-tapahtumassa Joensuussa toukokuussa 2019.

Vastuu vuoden 2020 tapahtuman kokonaisjärjestelyistä oli Gradialla yhteistyökumppaneineen. TaitajaPLUS-lajien toteutuksesta vastasi Ammattiopisto Spesia. Tapahtuma oli tarkoitus järjestää Jyväskylässä kolmannen kerran: edelliset kilpailut olivat vuosina 2003 ja 2012.

Ammattitaidon SM-kilpailussa oli suunniteltu järjestettäväksi 43 virallista kilpailulajia, joista

kolme oli TaitajaPLUS-lajeja. Lisäksi ammattinäytöksiä oli tarkoitus järjestää yhteensä kuusi, joista yksi olisi ollut TaitajaPLUS-ammattinäytös. Taitaja2020-semifinaaleihin osallistui lähes 1500 kilpailijaa eri puolilla Suomea, ja heistä valikoitui noin 350 Taitaja-finalistia. Lisäksi mukaan oli tulossa Taitaja9-finaaliin tiensä selvittäneet joukkueet eli yhteensä noin 450 kilpailijaa.

Gradia otti huomioon kilpailujärjestelyissä Skills Finland ry:n käynnistämän Strategia 2030 –prosessin. Siinä on kyse Taitaja-tapahtuman kehittämisestä. Taitaja2020-tapahtumassa oli tarkoituksena lisätä ammatillisen koulutuksen tunnettuutta ja arvostusta sekä vahvistaa sen vetovoimaisuutta. Tarkoituksena oli myös edistää opiskelijoiden kiinnostusta ammattitaitonsa jatkuvaan kehittämiseen ja houkutella kilpailutapahtuman kävijäksi enenevässä määrin aikuisia, jotka ovat kiinnostuneita itsensä kehittämisestä ja ammatillisesta koulutuksesta osana urakehitystä.

Tapahtuma oli tarkoitus järjestää messu- ja ta-

pahtumakeskus Paviljongissa Jyväskylässä 11.–14.5.2020. Koko Paviljonki sisä- ja ulkoalueineen oli varattu tapahtumaa varten. Tapahtumaan odotettiin 40 000 kävijää.

Jyväskylä tunnetaan opiskelijakaupunkina, joka sijaitsee keskellä Suomea ja on maantieteellisesti helposti saavutettavissa. Kaupungin palvelut ovat toimivat, ja lähes kaikki hotellit ovat kävelymatkan päässä Paviljongista.

Kaikki edellytykset järjestää yksi kaikkien aikojen parhaimmista ja mieleenpainuvimmista Taitaja-tapahtumista olivat olemassa.

1.1 TAVOITTEET

Taitaja-tapahtuma on ammatillisen koulutuksen vuosittainen päätapahtuma Suomessa. Kaikille avoin ja maksuton Taitaja toimii ammatillisen

koulutuksen näyteikkunana, jossa esillä ovat tämän hetken sekä tulevaisuuden ammatit mielenkiintoisella tavalla ammatitaidon Suomen mestaruuskilpailujen muodossa.

Taitaja-kilpailun tavoitteena on:

- edistää ammatillista huippuosaamista ja sen arvostusta
- parantaa ammatillisen koulutuksen laatua, edistää oppimistuloksia ja niiden vertailua
- kannustaa nuoria oman ammattiosaamisensa jatkuvaan kehittämiseen ja yrittäjyyteen
- toimia ammatillisen koulutuksen näyteikkunana ja tukea nuorten ammatti- ja uravalintoja
- edistää ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä ja luoda uudenlaisia verkostoja ammattiosaamisen kehittämiseksi.

Ammattitaitokilpailut ovat ammatillisen koulutuksen ja työelämän välinen linkki, josta molemmat osapuolet hyötyvät. Taitaja-tapahtumassa ammatillisen koulutuksen ja työelämän välistä yhteistyötä edistetään yhteistyökumppanuusien kautta. Yhteistyökumppaneiden panostus tapahtuman toteuttamiseen on niin merkittävä, ettei sitä voi kylliksi korostaa. Ilman yhteistyön kautta saatavia koneita, laitteita, tarvikkeita ja kumppaneiden arvokasta työpanosta tapahtuma olisi mahdoton toteuttaa. Taitaja2020 Jyväskylän -tapahtuman suunnittelun aikana ehdittiin tapahtuman peruuntumiseen mennessä luoda paljon uusia, merkittäviä yhteistyöverkostoja ammattiosaamisen kehittämiseksi. Myös monet jo vuosia mukana olleet kumppanit olivat jälleen valmiita isoihin panostuksiin.

Osallistuminen ammattitaitokilpailuun nostaa opiskelijan motivaatiota opiskeluun sekä parantaa oppimistuloksia. Kilpaileminen kannustaa opiskelijoita oman osaamisen kehittämiseen sekä haastaa monilla eri osa-alueilla. Kilpailuihin osallistuminen on kasvattanut muun muassa opiskelijoiden rohkeutta, paineensietokykyä, pitkäjänteisyyttä ja sosiaalisia taitoja. Ammattitaitokilpailuihin osallistuminen ja niissä menestyminen parantavat myös opiskelijan asemaa työmarkkinoilla; Taitaja näyttää hyvältä CV:ssä. Lisäksi kilpailuun valmistautuminen sekä itse kilpailusuoritukset tukevat yrittäjämäistä asennetta, jota

tämän päivän ja tulevaisuuden työelämässä tarvitaan.

Taitaja-tapahtuma haluaa tavoittaa kaikenikäiset opiskelijat – niin nuoret kuin aikuisetkin – alanvaihtajat, työnhakijat, koulutuksen tarjoajat sekä työ- ja elinkeinoelämän edustajat.

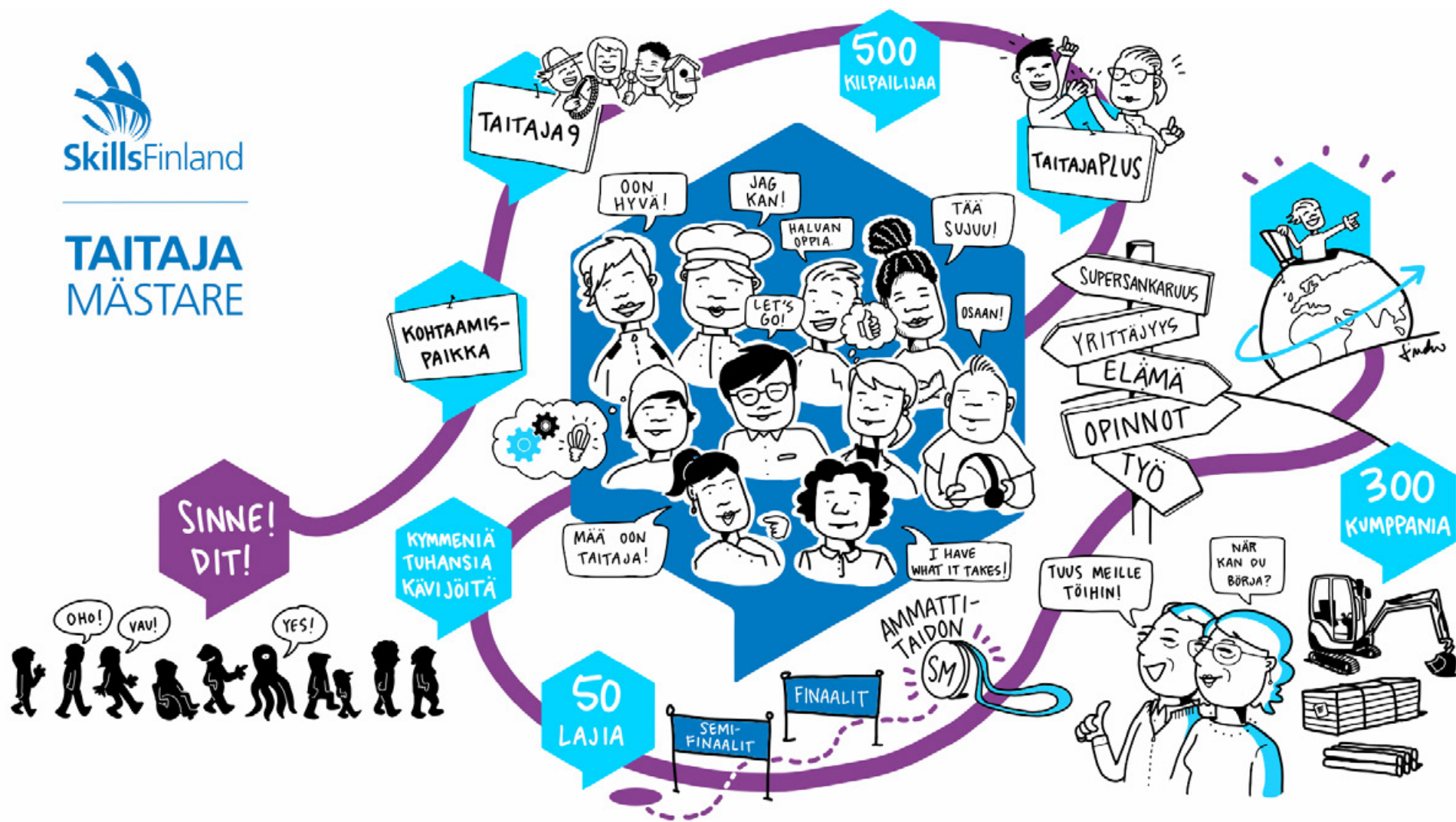
1.2 KOHDERYHMÄT

Tapahtumalla oli laaja joukko eri kohderyhmiä, joista suurimpana:

- yläkoululaiset, erityisesti kahdeksaluokkalaiset, jotka hakevat seuraavassa yhteishaussa toisen asteen koulutukseen
- yläkoulujen opinto-ohjaajat, opettajat, rehtorit ja koulutusalan päättäjät
- kilpailijat ja heidän taustajoukkonsa
- Suomen ammattitaitomaajoukkue sekä kansainväliset kilpailijat ja heidän taustajoukkonsa
- ammatillisten oppilaitosten toimijat: opinto-ohjaajat, opettajat, rehtorit, oppilaitosten viestintä, Taitaja-joukkueenjohtajat sekä muu henkilöstö
- tapahtuman yhteistyökumppanit sekä muut yritykset, yhteisöt ja työelämän edustajat
- suuri yleisö, esimerkiksi ammatinvaihtajat, elinikäiset oppijat, työnhakijat
- Keski-Suomen alueen oppilaitosten opiskelijat sekä henkilöstö

”Ammattitaitokilpailuihin osallistuminen ja niissä menestyminen parantavat myös opiskelijan asemaa työmarkkinoilla; Taitaja näyttää hyvältä CV:ssä.”

1.3 TAITAJA-TAPAHTUMAN KEHITTÄMISTEEMAT JA SLOGAN

Taitaja-tapahtuman vuosittaisina teemoina ovat yrittäjyys, kestävä kehitys, työturvallisuus ja työhyvinvointi. Taitaja2020-tapahtuman teemoiksi valikoituivat työelämän muutos, elinikäinen oppiminen, kansainvälisyys, yrittäjyys ja ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden lisääminen. Tapahtuman slogan Tunne tulevaisuus syntyi näiden teemojen johdantelemana. Teknologian muuttumisen ja työn tekemisen tulevaisuuden näkökulmien oli tarkoitus tulla esille kaikissa kilpailulajeissa. Ajatuksena oli tarkastella työelämässä ja yhteiskunnassa tapahtuvia muutoksia, analysoida niitä ja suunnata katse kauas tulevaisuuteen.

Työelämä muuttuu nopeasti ja kaipaa moni-

osaajia. Ammatillisen koulutuksen tehtävänä on vastata muuttuvan työelämän tarpeisiin. Taitaja2020-tapahtuman kautta oli pyrkimys mahdollistaa nyt ja tulevaisuudessa osaavan työvoiman ja työelämän kohtaaminen sekä tarjota oppijoille elinikäisen oppimisen avaintaitoja. Tavoitteena oli innostaa täydentämään osaamistaan aktiivisesti työuran muutoksissa. Taitaja-tapahtuma kokonaisuudessaan kehittää ammatillista koulutusta yhdessä työelämän kanssa ja rakentaa vahvoja kumppanuuksia.

Tulevaisuuden työelämässä korostuvat yrittäjämäinen asenne ja mikroyrittäjyys. Yhä useampi työllistää itsensä oman yrityksensä kautta ja tarjoaa palveluitaan projektimaisesti. Yrittäjyys ja yrittäjämäinen tekeminen rakentavat vahvan

perustan tulevaisuuden pirstaloituvan työelämään.

Gradialla onkin pitkät ja vahvat perinteet yrittäjyysopinnoissa. Euroopan komissio palkitsi Gradian yrittäjyyden oppimismallin Euroopan parhaana 2019. Kyseessä on ammatillisen koulutuksen tunnustuspalkinto huipputaiteesta.

Kansainvälisyys ja globalisaatio ovat osa työelämän muutosta. Kansainvälistyminen ei ole vain yritysten toimintojen kansainvälistymistä vaan myös henkilöstön liikkumista. Myös suomalainen työelämä globalisoituu ja muuttuu monikulttuurisemmaksi. Kansainvälisyys ja kansainvälistyminen vaativat monipuolisia taitoja, kuten kielitaitoa ja kulttuurien tuntemusta. Taitaja2020-tapahtumassa pyrittiin mahdollistamaan myös kansainväli-

syyteen liittyvät näkökulmat kutsumalla paikalle kansainvälisiä kilpailijoita. Kilpailulajien suunnittelussa huomioitiin kansainvälisyys myös esimerkiksi englanninkielisellä materiaalilla sekä kilpailutehtävien kielitaitovaatimuksilla.

Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta tapahtumassa pyrittiin kasvattamaan panostamalla lajien kuvaukseen, näyttävyyteen, vuorovaikutukseen ja viihtyvyyteen. Myös tulevat oppijat ja heidän taustajoukkonsa olisivat näin saaneet innostavan kuvan tulevaisuuden ammattiteistä.

Slogania Tunne tulevaisuus käytettiin markkinointimateriaaleissa aihetunnisteena #tunnetulevaisuus. Slogan oli käytössä myös ruotsinkielisenä #kännframtiden ja englanninkielisenä #envision-

Kilpailulajit

AUTO- JA KULJETUS-TEKNIikka

- 101 Ajoneuvotekniikka
- 102 Autokorinkorjaus
- 103 Automaalaus
- 104 Kuljetuslogistiikka
- 105 Metsäkoneenkäyttö

IT JA VIESTINTÄTEKNOLOGIA

- 201 CAD-suunnittelu
- 202 Mediatekniikka
- 203 Mediasuunnittelu
- 204 Tietojenkäsittely
- 205 Tietokoneet ja -verkot
- 206 Verkkosivujen tuottaminen

PALVELUT

- 301 Asiakaspalvelu ja myynti
- 302 Hiusmuotoilu
- 303 Kauneudenhoito
- 304 Floristiikka
- 305 Lähihoitaja
- 306 Puhdistuspalvelu, ikärajan
- 307 Vaatteenvalmistus
- 308 Visuaalinen myyntityö
- 310 Yrittäjyys
- 312 Matkailu
- 313 Taloushallinto
- 314 Turvallisuusala

RAKENTAMINEN

- 401 Huonekalupuuseppä
- 402 Ilmastointiasennus
- 404 Maalaus ja tapetointi
- 405 Putkiasennus
- 406 Sähköasennus
- 407 Talonrakennus, kirvestyöt

- 408 Talonrakennus, muuraus ja laatoitus
- 410 Viherrakentaminen, ikärajan
- 411 Infrarakentaminen

RAVITSEMISPALVELUT

- 501 Leipuri-kondiittori
- 502 Kokki
- 504 Tarjoilija

TEOLLISUUS

- 601 Automaatioasennus
- 602 Elektroniikka ja robotiikka
- 603 CNC-koneistus, ikärajan
- 605 Levy ja hitsaus
- 606 Kappaletavara-automaatio

TAITAJAPLUS

- P1 Puhdistuspalvelu
- P2 Logistiikka
- P3 Asiakaspalvelu ja myynti
- PN1 Artesaani, ammattinäytös

AMMATTINÄYTÖKSET

- N1 Tuotantotekniikka – 3D uudet tuotantomenetelmät
- N2 Tulevaisuuden logistiikka
- N3 Liikkuvat robotit, Step Systems Oy
- N4 Tulevaisuuden hoivatyö
- N5 Lentokonehuolto, Savon ammattiopisto ja Ilmavoimat
- PN1 Artesaani, TaitajaPLUS

#TUNNETULEVAISUUS

hefuture. Tapahtumavuonna 2020 astuttiin kokonaan uudelle vuosikymmenelle, mikä tuki tapahtuman slogania.

Tapahtuman kilpailutehtävät, oheistapahtumat ja visuaalinen ilme pyrittiin toteuttamaan tulevaisuuden työhön ja ammatteihin painottuvana.

Gradian ja Skills Finlandin järjestäjäsopimuksessa sovittiin Taitaja-tapahtuman sekä siihen liittyvien toimintojen päivittämisestä ja kehittämisestä. Skills Finland ja Gradia sitoutuivat kilpailussa Taitaja-kehittämisteemoihin: yrittäjyyteen, kestävään kehitykseen, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin. Nämä kaikki huomioitiin tapahtuman suunnittelussa ja järjestämisessä.

1.4 TAPAHTUMAN SUOJELIJA

Taitaja2020-tapahtuman suojelijana toimi opetusministeri Li Andersson, jonka oli tarkoitus osallistua tapahtumaan yhdessä erityisavustajan sekä valtiosihteerin kanssa. Opetusministerille oli varattu puheenvuoro tapahtuman avajaisiin. Opetusministeri kirjoitti Taitaja2020-blogiin suojelijan tervehdysten keväällä 2020.

1.5 TOTEUTTAMISVASTUUT JA KILPAILULAJIT

Tapahtuman järjestämisen päävastuu oli Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradialla, ja Taita-

jaPLUS-lajeista vastasi Ammattiopisto Spesia. Tapahtuman taustaorganisaationa toimii vuosittain Skills Finland ry.

Tapahtumassa oli tarkoitus järjestää myös Taitaja9-loppukilpailu. Taitaja9 on peruskoulun 7.–9.-luokkalaisten tarkoitettu kädentaitoja, nopeutta ja nokkeluutta testaava kilpailu, joka tutustuttaa peruskoululaiset ammatilliseen koulutustarjontaan. Loppukilpailu oli suunniteltu ensimmäistä kertaa kaksipäiväiseksi kilpailuksi.

Ohjelmassa oli myös lukuisia oheistapahtumia, kuten avajaiset ja päättäjät, monipuolisia seminaareja sekä kotimaisille että kansainvälisille vieraille, verkostoitumistilaisuuksia, ohjattuja kierroksia lajialueilla, Urapolku- sekä Testaa ja tunne -tapahtumapisteet, Urapolku- ja uratarinointa esittelevä Skills Corner -haastattelulava sekä ulkoalueen Taitotori vaihtuvine teemapäivineen.

Kilpailuun oli ilmoittautunut yhteensä 64 kansainvälistä kilpailijaa useista Euroopan maista sekä muun muassa Kiinasta ja Saudi-Arabiasta. Kilpailijoiden lisäksi useat maat halusivat lähettää kilpailijan mukana oman maan ekspertin tuomariksi. Kilpailuihin oli tulossa myös tutustumaan monia kilpailijoita ulkomailta. Suomen ammattitaitomaajoukkueen jäsenten oli tarkoitus harjoitella tapahtumassa koko tapahtuman ajan. Ammattitaitomaajoukkueen kilpailijoiden oli tarkoitus toimia kilpailijoina, tuomareina ja/tai muissa edustustehtävissä.

2

Kilpailu- organisaatio

”Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia ja Ammattiopisto Spesia vastasivat tapahtuman järjestämisestä yhteistyössä eri kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.”

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia ja Ammattiopisto Spesia vastasivat tapahtuman järjestämisestä yhteistyössä eri kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa. Tapahtuman käytännön toteuttamisesta vastasivat laji- ja varalajivastaavat yhdessä Taitaja-toimiston kanssa.

2.1 TAITAJA2020-JOHTO

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiassa Taitaja2020-projekti sijoittui hallinnollisesti Gradia Jyväskylän tulosalueella olevalle kustannuspaikalle. Taitaja2020-projektin taloutta seurattiin omalla projektinumerolla. Kustannuspaikan vastuullisena henkilönä ja laskujen hyväksyjänä toimi tulosaluejohtaja / rehtori.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian johtaja Vesa Saarikoski nimesi 11.4.2019 ohjausryhmän tukemaan ja ohjaamaan Taitaja2020-toimistoa tapahtuman järjestämisessä.

Ohjausryhmä

- Vesa Saarikoski, johtaja, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
- Pirjo Kauhanen, rehtori, Gradia Jyväskylä
- Petteri Järvinen, rehtori, Gradia Jämsä
- Anu Tokila, kehittämisjohtaja, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
- Eeva Teppo, talouspäällikkö, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
- Antti Rovasalo, yksikönjohtaja, Gradia Jyväskylä, Teknologia-yksikkö
- Virpi Kangas, koulutuspäällikkö, Gradia Jyväskylä, Palvelut-yksikkö
- Kaisamaria Thusberg, henkilöstöjohtaja, Osuuskauppa Keskimaa
- Jaana Myyryläinen, koulutusjohtaja, Ammattiopisto Spesia
- Keijo Salonen, opettaja, lajivastaava, Gradia Jyväskylä

2.2 TAITAJA2020-TOIMISTON TEHTÄVÄT

Taitaja2020-toimisto vastasi kilpailujohtajan johdolla tapahtuman käytännön järjestelyistä. Kilpailutoimisto sijaitsi Gradian Priimuksen kampuksella. Toimiston työntekijät siirtyivät tehtäviin vaiheittain. Koko toimisto siirtyi kokoaikaiseen Taitaja-työhön 1.1.2020 alkaen. Kilpailujohtajana toimi 30.9.2019 asti Pia Tolonen ja tämän jälkeen kilpailujohtajana jatkoi Maria Linnavirta. Ammattiopisto Spesiassa TaitajaPLUS-lajeista vastasivat Tero Kuusisto, Kirsi Tuovinen ja Hannu Pahajoki.

- Kilpailujohtaja Maria Linnavirta
1.10.2019 alkaen
- Kilpailujohtaja Pia Tolonen
1.3.2018–30.9.2019
- Kilpailupäällikkö Vesa Iltola
10.4.2018 alkaen
- Tekniikkapäällikkö Ari Halme
10.4.2018 alkaen
- Logistiikkapäällikkö Jouni Ikäheimonen
10.4.2018 alkaen
- Markkinointi- ja viestintävastaava Sanna-Riikka Koponen
9.10.2018 alkaen
- Tapahtuma- ja palveluvastaava Tarja Puura
1.1.2019 alkaen
- Tapahtuma- ja palveluvastaava Sirpa Lonka
1.1.2019 alkaen
- Taitaja-koordinaattori Mira Ruth-Viitanen
10.4.2018 alkaen
- Taitaja-koordinaattori Minna Paavilainen
10.4.2018 alkaen
- Kumppanuuskoordinaattori Salla Haapsalo
3.6.2019 alkaen
- Markkinointiassistentti Anni Karjalainen
3.6.2019 alkaen
- Tapahtuma-assistentti Mika Lampinen
1.11.2019 alkaen
- Projektiassistentti Susanna Kanninen
15.8.2018 alkaen
- Projektiassistentti Kirsi Helmola
10.4.–31.7.2018

Kilpailujohtaja

Kilpailujohtaja vastasi tapahtuman kokonaisuudesta, ja hänellä oli myös taloudellista vastuuta tapahtuman toteuttamisesta yhteistyössä talouspäällikön ja tulosaluejohtaja / rehtorin kanssa. Kilpailujohtaja toimi toimiston työnjohdollisena esimiehenä. Kilpailujohtaja toimi myös tapahtuman ohjausryhmän esittelijänä ja neuvottelukunnan sihteerinä. Lisäksi hän osallistui markkinointiin ja viestintään, mediatapaamisiin, yhteistyökumppanineuvotteluihin sekä sidosryhmätapaamisiin eri toimijoiden kanssa.

Kilpailupäällikkö

Kilpailupäällikkö toimi kilpailujohtajan varahenkilönä ja lajivastaavien yhteyshenkilönä. Hänen vastuullaan oli lajivastaavakoulutusprosessi yhteistyössä Hämeen ammattikorkeakoulu HAMKin ja Skills Finlandin kanssa. Kilpailulajien tehtävien toteutuksessa hän toimi tiiviissä yhteistyössä tekniikkapäällikön kanssa. Kilpailupäällikön vastuulla oli myös kansainvälisten kilpailijoiden osallistuminen tapahtumaan.

Tekniikkapäällikkö

Tekniikkapäällikkö vastasi tapahtuman ja lajien teknisestä toteutuksesta tiiviissä yhteistyössä kilpailu- ja logistiikkapäälliköiden kanssa. Tekniikkapäällikkö vastasi myös kilpailulajien sijoittelusta ja rakentamisesta yhteistyössä messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin kanssa.

Logistiikkapäällikkö

Logistiikkapäällikkö vastasi kilpailujen rakentamis- ja purkamisvaiheiden kuljetuksista sekä kilpailun liikenteenohjauksesta. Logistiikkapäällikön vastuulla olivat myös tapahtuman ulkoalueen tekniset ratkaisut.

Markkinointi- ja viestintävastaava

Markkinointi- ja viestintävastaava vastasi markkinoinnin ja viestinnän suunnittelusta ja toteutuksesta, sosiaalisesta mediasta, verkkosivuista, mediasuhteista, tiedottamisesta, markkinointimateriaaleista ja -julkaisuista, englanninkielisistä käännöstoista sekä visuaalisesta ilmeestä.

Tapahtuma- ja palveluvastaava, kaksi henkilöä

Tapahtuma- ja palveluvastaavan tehtävä jaettiin tammikuusta 2019 alkaen kahdelle henkilölle. Heidän tehtävänä oli kilpailuihin liittyvien oheistapahtumien järjestäminen (avajais- ja päättäjäistilaisuudet, seminaarit sekä verkostoitumistilaisuudet kilpailijoille ja muulle kilpailuorganisaatiolle), kilpailuiden kuvauksiin ja tallenteisiin liittyvät asiat, majoitus- ja ruokailujärjestelyihin liittyvät asiat ym. yhteistyössä Taitaja2020-toimiston sekä muiden tiimien kanssa.

Taitaja-koordinaattori, kaksi henkilöä

Taitaja-koordinaattorin tehtävä jaettiin huhtikuusta 2018 alkaen kahdelle henkilölle. Tehtäviin kuuluivat Taitaja9-aluekilpailun ja finaalin järjestäminen, semifinaalien koordinaatio, Urapolku-konseptin kehittämistyö ja osallistuminen valtakunnalliseen työryhmään sekä Urapolku-konseptin toteuttaminen. Taitaja-koordinaattori vastasi tapahtuman korkeakoulu yhteistyöstä EduFutura Jyväskylän kanssa. Taitaja-koordinaattorin vastuulla olivat myös peruskoulu- ja lukiomarkkinointi, osallistuminen Uratorin esittelypisteiden myyntiprosessiin sekä tapahtuman opinnollistaminen ja siitä tiedottaminen koko Gradiassa.

Kumppanuuskoordinaattori

Kumppanuuskoordinaattorin vastuulla olivat tapahtuman yhteistyösopimusten ja näyttelyleasettajasopimusten valmistelu ja puhtaaksi

kirjoittaminen sekä yhteistyösopimusneuvottelut yhdessä lajivastaavien kanssa. Kumppanuuskoordinaattorin vastuulla olivat yhteistyökumppaneiden näkyvyys tapahtumassa sekä yhteydenpito tapahtuman majoitusjärjestelyistä vastaavan tahon kanssa.

Markkinointiassistentti

Markkinointiassistentti toimi yhteistyössä markkinointi- ja viestintävastaavan sekä tapahtuma- ja palveluvastaavien kanssa ja osallistui aktiivisesti markkinoinnin ja viestinnän toteutukseen sekä oheistapahtumien, kuten Taitajafestin järjestämiseen.

Tapahtuma-assistentti

Tapahtuma-assistentti toimi tapahtuma- ja palveluvastaavien apuna siten, että tehtävät liittyivät myös hänen tapahtumatuottajan opintojensa työharjoitteluun. Hän vastasi ulkoalueiden tapahtumatuotannosta ja rakenteista.

Projektiassistentti

Projektiassistentti vastasi yleisistä opastus- ja ohjaustehtävistä, verkkosivujen päivittämisestä, yhteydenpidosta eri sidosryhmiin ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana. Lisäksi hän osallistui eri tapahtumien järjestelyihin. Projektiassistentti toimi tapahtuman kaksikielisyyskoordinaattorina. Hän olisi myös vastannut kilpailutoimistosta tapahtuman aikana.

Taluspäällikkö

Taluspäällikkö vastasi yhdessä kilpailujohtajan kanssa tapahtuman talouskokonaisuudesta sekä osallistui talouteen liittyviin selvityksiin, muun muassa budjettiin, alv-käsittelyyn, laskutukseen, tulorekisteriin ja vakuutuksiin. Taluspäällikön apuna oli taloussihteerin, joka tiliöi ja käsitteli laskut sekä avusti erilaisissa talouteen liittyvissä laskelmissa.

2.3 NEUVOTTELUKUNTA

Tapahtuman neuvottelukunnan ensimmäinen kokous pidettiin torstaina 6.2.2020. Gradian Priimus-kampanjalla. Kokoukseen osallistui 21 neuvottelukunnan jäsentä, ja puheenjohtajana toimi Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian johtaja Vesa Saarikoski. Kokouksessa käytiin vilkasta keskustelua tapahtuman järjestelyistä ja ammatillisen koulutuksen tulevaisuudesta. Seuraava kokoontuminen olisi ollut Taitaja-tapahtuman aikana, jolloin jäsenillä olisi ollut mahdollisuus osallistua kansalliseen seminaariin, kokoontua keskustelemaan ammatillisen koulutuksen ajankohtaisista asioista ja osallistua opastettuun kierrokseen kilpailualueella.

2.4 LAJIEN ORGANISAATIO

Jokaiseen lajiin nimettiin lajivastaava ja varalajivastaava, joiden Taitaja2020-tehtävien ohjaamisesta vastasi kilpailupäällikkö. Gradiassa lajivastaavien rekrytointi aloitettiin toukokuussa 2018. Koulutuspäälliköille esiteltiin sähköpostiviestillä lajivastaavan tehtäväkuva ja käytössä oleva resurssi. Heitä pyydettiin nimeämään lajille laji- ja varavastaava. Tavoitteena oli, että lajivastaavat olisivat tiedossa ennen ensimmäistä lajiohjausryhmäpäivää elokuussa 2018. Tavoitteeseen päästiin pääosin. Joitakin lajivastaavia kiinnitettiin mukaan vielä myöhemmin. Koulutuspäällikkö vastasi lajivastaavien työajan seuraamisesta ja siitä, että työaika oli kirjattu järjestelmään oikein ja kohdistui oikealle projektille. Tähän koulutuspäälliköitä ohjeistettiin koko projektin ajan. Työajan seuraminen ja kirjaaminen oli kulujen seurannan ja kohdentamisen kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Lajivastaavina toimivat eri alojen opettajat. Heistä noin puolet oli ollut mukana Taitaja2012-tapahtuman järjestelyissä. Laji- ja varalajivastaaville resursoitiin 160 tuntia vuosille 2018–2019, jos lajissa järjestettiin semifinaali. Vuosina 2019–2020 oli käytettävissä 440 tuntia laji kohden. Lajivastaavat sopivat keskenään lajinsa työnjaosta ja lajeille varatun resurssin jakautumisesta. Lajivastaava vastasi lajiohjausryhmän toiminnasta ja lajin kilpailun organisoinnista sekä osallistui semifinaalitehtävän tekemiseen lajiohjausryhmän valitseman semifinaalikoordinaattorin kanssa. Lajivastaavan oli tarkoitus vastata finaalisissa lajin teknisestä toteutuksesta, käytännön järjestelyistä, kilpailutehtävien tuottamisesta sekä tuomarien pereh-

dyttämisestä yhdessä lajin päätuomarin kanssa. Varalajivastaava olisi vastannut lajivastaavan tehtävistä siinä tapauksessa, että lajivastaava olisi ollut estynyt toimimaan tehtävässään.

Lajivastaavia vaihtui jonkin verran, muun muassa työtehtävien vaihdosten vuoksi. Kaikissa lajeissa oli mukana myös muita alan opettajia ja opiskelijoita.

Lajiohjausryhmät

Lajiohjausryhmät muodostettiin Skills Finlandin vahvistamien sääntöjen mukaisesti. Lajivastaavien tehtävänä oli kutsua koolle lajiohjausryhmän jäsenet: laji- ja varavastaava, edellisten kilpailujen lajivastaava, tulevien kilpailujen lajivastaava, lajin päätuomari, lajin kansainvälisen valmennuksen lajipäällikkö sekä ekspertti, työnantajaliiton ja työntekijäliiton edustajat sekä yritysedustajia. Lajiohjausryhmän tehtävänä oli kehittää lajikuvausta ja kilpailutehtäviä vastaamaan työelämän vaatimuksia. Lisäksi ohjausryhmä valitsi lajinsa semifinaalikoordinaattorin, joka vastasi lajin semifinaalista. Lajivastaava valmisteli kokousten päätettävät asiat ja laati ryhmän päätöksistä kokouspöytäkirjat.

Lajiohjausryhmien suurin kokous oli valtakunnallinen lajiohjausryhmäpäivä Paviljongissa 24.9.2019. Päivään osallistui noin 380 henkilöä. Lajikohtaisten ohjausryhmien jäsenten lisäksi paikalla oli Skills Finland ry:n edustajia, opetus- ja kulttuuriministeriön edustaja sekä Taitaja2020-toimiston henkilöstöä. Päivän aikana sovittiin eri vastuualueista sekä arvioinnin työnjaosta. Päivän työskentelyä varten jokaiselle lajiohjausryhmälle oli toimitettu päivän ohjelma, Taitaja2019 Joensuu-tapahtuman finaali-palautteet, pöytäkirjapohja, voimassa olevat Taitaja-säännöt, TaitajaPLUS-kilpailun säännöt, läsnäololista ja alustava pohjakuva tapahtuma-alueesta. Päivän aikana oli saatavilla myös markkinointi- ja mainosmateriaalia, kuten julisteita, kyniä, ammatti- ja autotarroja, avaimenperiä, vetimiä, yleisesitteitä ja roll-upeja tuleville yhteistyökumppaneille ja semifinaaleja varten.

Lajiohjausryhmien kokoontumista kehitettiin siten, että ensimmäisen kokoontumispäivän jälkeen ryhmä voi kokoontua jatkossa joustavasti

Neuvottelukunnan jäsenet

Kuntayhtymän johtaja
Vesa Saarikoski
Jyväskylän
koulutuskuntayhtymä
Gradia

Taitaja2020 kilpailujohtaja
Maria Linnavirta Gradia
Jyväskylä

Toimitusjohtaja
Mia Sarpolahti
Ammattiopisto Spesia Oy

Kansanedustaja
Petri Honkonen
Eduskunta

Kansanedustaja
Anne Kalmari
Eduskunta

Rehtori
Pirjo Kauhanen
Gradia Jyväskylä

Yksikönjohtaja
Pekka Risku
Jyväskylän
ammattikorkeakoulu

Palvelujohtaja
Tuija Rasinen
Jyväskylän kaupunki

Kaupunginjohtaja
Timo Koivisto
Jyväskylän kaupunki

Valtuuston puheenjohtaja
Jari Blom
Jyväskylän
koulutuskuntayhtymä
Gradia

Toimitusjohtaja
Ari Hiltunen
Keski-Suomen
kauppakamari

Kehittämispäällikkö
Kari Pirinen
Keski-Suomen liitto

Järjestöpäällikkö
Sari Laitinen
Keski-Suomen Yrittäjät

Opetusneuvos
Seija Rasku
Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Opetusneuvos
Taija Paasilinna
Opetushallitus

Aluepäällikkö
Marja Salmivuori
Palveluolajien
ammattiliitto PAM ry

**Yhteisömarkkinoinnin
suunnittelija**
Ari Lohenohja
Puolustusvoimat

**Alue- ja järjestö-
asiantuntija**
Ahti Ruoppila
SAK ry

Toiminnanjohtaja
Eija Alhojärvi
Skills Finland ry

Varatoimitusjohtaja
Tiina Salonen
Vähälä Logistics Oy

Päällikkö
Aki Karjalainen
Yle Keski-Suomi

Skills Finlandin Taitaja-päällikkö Jarmo Linkosaari puhumassa valtakunnallisessa lajiohjausryhmäpäivässä Paviljongissa 24.9.2019

Kuva: Sanna-Riikka Koponen

etäyhteyksin. Kevyet ja joustavat toimintatavat sekä digitaaliset välineet antoivat mahdollisuuden nopeaan tiedonvaihtoon ryhmän jäsenten kesken.

2.5 TUKITIIMIT JA OPINNOLLISTAMINEN

Taitaja-tapahtuman hakuvaiheessa päätettiin, että opinnollistaminen eli se, että tapahtuma suunniteltiin ja olisi toteutettu osana opetusta ja sen kehittämistä, olisi järjestelyjen kantava teema. Tapahtuman suunnittelu, rakentaminen ja toteuttaminen opinnollistettiin yhteistyössä messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin ja elinkeinoelämän kanssa. Gradian eri koulutusalat sitoutettiin mukaan alusta alkaen. Suunnitteluun ja ennakkotapahtumien toteutukseen osallistui satoja Gradian henkilöstön edustajia ja opiskelijoita.

Monialaisten tukitiimien tehtävänä oli vastata tapahtumaan liittyvistä yleisistä tehtävistä esim. asiakaspalvelusta, ensiavusta ja opastuksesta. Tukitiimien vastuuopettajat rekrytoitiin lukuvuoden 2018–2019 aikana. Tukitiimien opettajaryhmää ja

työtehtäviä koordinoivat Taitaja-koordinaattorit. Kunkin tukitiimin vastuuopettajan tehtäviin kuului oman alan opiskelijarekrytointi ja opiskelijatiimin ohjaaminen ennen tapahtumaa ja tapahtuman aikana.

Eri alojen vastuuopettajat ohjasivat opiskelutiimejä opetustyön resursseilla. Opiskelijoiden työtehtävät suunniteltiin vastaamaan alojen tutkinnon osien tavoitteita, jolloin ne sisältyivät suoraan opintoihin. Tehtävissä oli mahdollisuus osoittaa osaaminen ja suorittaa tutkinnon osan näyttö. Lisäksi opiskelijoita otettiin mukaan jo suunnittelun eri työvaiheisiin esimerkiksi työelämässä oppimisen muodossa. Taitaja-viikko huomioitiin alojen vuosisuunnittelussa ja myöhemmin lukujärjestyksissä. Toteutuessaan tapahtuma olisi ollut oppimisympäristö, ja koko oppilaitos olisi osallistunut joko kilpailulajien kautta, tukitiimissä toimijana, muissa työtehtävissä tai tapahtumassa kävijänä. Opinnollistamisprosessi käytiin läpi Gradian kouluspäälliköiden kanssa keväällä 2019. Koulutus-

”Opinnollistamisen onnistuminen vaatii, että tieto tarvittavista tehtävistä ja resursseista välitetään hyvissä ajoin koulutuspäälliköille ja -suunnittelijoille, jotta he osaavat varata opettajat ja opiskelijaryhmät työtehtäviin.”

päälliköille annettiin suunnitelma siitä, millaisiin työtehtäviin henkilöstöä ja opiskelijoita tarvitaan. Koulutuspäälliköt puolestaan antoivat Taitaja-toimistolle alustavan suunnitelman ryhmistä, jotka olisivat voineet olla mukana tapahtuman toteuttamisessa. Samana keväänä rekrytoitiin opettajatiimi, joka kokoontui kerran teemalla Mikä on Taitaja-tapahtuma ja kuinka jalkauttaa Taitaja-työtehtävät osaksi opetusta eri tutkintojen kautta? Kokouksessa pohdittiin yhdessä myös, mitä Taitaja-työtehtävät tarkoittavat arvioinnin tai opintojakson suunnittelun kannalta. Opettajat olisivat toimineet tapahtumassa oman opiskelijatiiminsä vastuuhenkilöinä ja varmistaneet muun muassa työvuoroon saapujat.

Syksyllä 2019 pidettiin yksi yhteinen kokoontuminen, jossa varmistettiin opettajatiimin kokoonpano ja vastuuopettajat eri aloilta sekä sovittiin yhteisestä Teams-työtilasta. Jokaisen vastuuopettajan tuli suunnitella ja kartoittaa oman alansa tarvittavat resurssit. Taitaja2020-toimiston työntekijät määrittivät omilta vastuualueiltaan, mihin työtehtäviin opiskelijoita tarvitaan. Tavoiteaikatauluna oli, että marraskuun 2019 lopussa selvillä ovat mukana olevat alat, opiskelijaresurssit ja varmistus lukujärjestyssuunnitteluun. Vuoden 2020 alussa käytiin yhdessä tutustumassa messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin tiloihin.

Maaliskuulle 2020 oli suunniteltu infotilaisuuksia, joissa olisi kerrottu opiskelijoille tapahtumasta, alan työtehtävistä, vaatuksesta ja ruokailuista sekä muistutettu hyvästä palveluasenteesta. Paviljongin kanssa pidettiin yksi yhteinen työpajail-

tapäivä sekä tarkentava palaveri käytössä olevista opiskelijaresursseista.

Tukitiimien opiskelijoita kannustettiin antamaan ammattiosaamisen näyttöjä alalle suunniteltujen työtehtävien kautta tai suorittamaan osan työelämässä oppimisen jaksostaan tapahtumassa toimien. Taitaja-tapahtumahan on avoin oppimisympäristö, ja tukitiimien työtehtävät mukailivat alan käytännönläheisiä tehtäviä. Taitaja-koordinaattorit koordinoivat työtehtävien sisällyttämistä opintoihin yhteistyössä alan vastuuolettajan kanssa. Kilpailutoimiston ja Taitaja-koordinaattorien tehtävänä oli taata tarvittavat asiakirjat sekä yhteistyökumppaneiden palaute työelämäarviointia varten.

Finaaliin asti päässeiden kilpailijoidenkin oli tarkoitus suorittaa ammattiosaamisen näyttöjä tapahtuman aikana. Kilpailutehtävähän perustuvat eri alojen tutkinnon osien kiitettäviin vaatimuksiin. Myös alakohtaisten tutkinnon osien lisäksi on huippuosajana toimiminen -tutkinnon osan näyttö voitu suorittaa Taitaja-finaalissa.

Opinnollistamisen onnistuminen vaatii, että tieto tarvittavista tehtävistä ja resursseista välitetään hyvissä ajoin koulutuspäälliköille ja -suunnittelijoille, jotta he osaavat varata opettajat ja opiskelijaryhmät työtehtäviin. Opettajat tulee sitouttaa tehtävään, ja heille tulee konkretisoida mahdollisimman tarkasti, mihin työtehtäviin opiskelijoita aloilta odotetaan. Onnistumisen edellytyksenä on selkeä tieto seuraavista asioista: työtehtävät, joihin opiskelijoita tarvitaan, alan yhteyshenkilö yhteystietoineen, Taitaja-toimistossa työtehtävästä vastaava yhteyshenkilö sekä opiskelijaryhmä, joka tehtävään on kiinnitetty.

3

Taitaja2020- kilpailu

”Työelämän yhteistyökumppanien mukanaolo tapahtumassa takaa sen, että käytössä olevat koneet, laitteet ja tarvikkeet ovat laadultaan hyviä ja teknologista tulevaisuutta.”

Taitaja-tapahtuma rakentuu nuorten ammattiin opiskelevien ammattitaidon SM-kilpailun ympärille. Kilpailua kehitetään vuosittain eri näkökulmista: lajien ja tehtävien uudistaminen ovat ydinasioita. Pakollisten lajien lisäksi mukana on vaihtuvia lajeja, jotka perustuvat työelämän tarpeisiin ja alueelliseen osaamiseen. Kilpailutehtävät perustuvat voimassa oleviin ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteisiin ja työelämän tarpeisiin. Tehtäviä arvioivat ja kehittävät yhteistyössä eri lajien lajiohjausryhmät ja yhteistyökumppanit. Uudistusten tavoitteina on kehittää ammatillista koulutusta ja työelämää. Työelämän yhteistyökumppanien mukanaolo tapahtumassa takaa sen, että käytössä olevat koneet, laitteet ja tarvikkeet ovat laadultaan hyviä ja teknologista tulevaisuutta.

Myös Taitaja2020-tapahtumaa ja kilpailulajeja suunniteltaessa huomioitiin alueelliset työelämätarpeet sekä osaavan työvoiman liikkuminen kansallisesti. Ikärajattomuutta ehdotettiin sellaisille kilpailulajeille, joihin tutkintoa suorittamaan hakeutuu enemmän ylintä kilpailuikää vanhempia henkilöitä ja joiden joukossa on paljon myös maa-

hanmuuttajataustaisia. Ikärajattomissa kilpailulajeissa osallistumisedellytyksenä oli ensimmäisen perustutkinnon suorittaminen.

Aikaisemmin käytössä olleet nimikkeet näytöslaji ja lajinäytös yhdistettiin ja syntyi nimi ammatinäytökset. Ammatinäytösten tavoitteena on esitellä ja tehdä tunnetuksi tulevaisuuden aloja ja työtehtäviä.

3.1 KILPAILULAJIEN UUDISTAMINEN

Kilpailulajeille oli suunniteltu lukuisia kehittämis-kohteita, uudistuksia ja nimenmuutoksia, jotka tukivat Skills Finlandin uutta strategiaa. Kehittämistyöstä vastasi valtakunnallinen kehittämistyöryhmä, jonka kokoonkutsujana toimi Skills Finland ry. Lajiuudistukset liittyivät ammatillisen koulutuksen reformiin ja alojen tutkintouudistuksiin.

Merkittävin kehittämistyöryhmän lajiuudistuksista oli uuden kokkilajin luominen. Muutos aikaisempaan oli cateringkokki- ja ravintolakokkilajien yhdistäminen yhdeksi omaksi lajikseen. Kehittämistä varten koottiin valtakunnallinen verkosto,

”Taitaja2020-tapahtuman investoinnit lähes kaikkiin kilpailulajeihin ehdittiin jo tehdä, koska kilpailut peruttiin vasta varsin lähellä tapahtuma-aikaa.”

joka lisäksi uudisti lajin kahden kilpailijan tiimilajiksi. Myös yrittäjyyslajia uudistettiin, ja kolmen kilpailijan tiimilaji muuttui parilajiksi. Taloushallinto muuttui parilajista yksilölajiksi. Elektroniikkalajia uudistettiin siten, että mukaan liitettiin lähilaji robotiikka, joka on ollut useana vuonna mukana näyttöslajina. Uudistetun lajin nimeksi tuli elektroniikka ja robotiikka. Aikaisempina vuosina näyttöslajina ollut infrarakentaminen valittiin varsinaiseksi kilpailulajiksi. Tehdyt muutokset vaikuttivat myös lajin tehtäviin.

Lisäksi muutoksia tehtiin kilpailijoiden ikärajoihin: puhdistuspalvelu, CNC-koneistus ja viherrakentaminen oli tarkoitus järjestää ikärajattomina. Kokeilulla pyrittiin saamaan lisää osallistujia sellaisiin lajeihin, joissa semifinaaliin osallistuvien määrä on laskenut ja opiskelijoiden ikä noussut. Ikärajattomuus ei tosin vaikuttanut semifinaaleihin ilmoittautuneiden kilpailijoiden ikärakenteeseen. Uudistusta ei vielä tunnettu koulutusjärjestäjien keskuudessa.

Myös lajien nimiä uudistettiin. Ajoneuvotekniikka, mediatekniikka, mediasuunnittelu, kappale-tavara-automaatio sekä jo aikaisemmin mainitut kokki sekä elektroniikka ja robotiikka – lajit saivat uudet nimet. Nimiuudistusten lisäksi näiden laji-

en kilpailutehtävien kuvaukset päivitettiin vastaamaan aiempaa paremmin työelämässä käytettäviä termejä ja tulevaisuuden tarpeita.

Taitaja2020-tapahtuman investoinnit lähes kaikkiin kilpailulajeihin ehdittiin jo tehdä, koska kilpailut peruttiin vasta varsin lähellä tapahtuma-aikaa. Esimerkiksi CNC-koneistus-lajia varten hankittiin CNC-sorvaustyöstökeskus sekä tasojrysin. Myös kaikkien työstökoneiden siirtämiseen, kilpailuajankautiseen huoltoon ja nostoihin varauduttiin. Elektroniikka ja robotiikka -lajiin hankittiin robottikäsivarsia, joita on tarkoitus hyödyntää tulevissakin kilpailuissa. Myös muihin lajeihin tehtiin hankintoja, ja kiertävää kilpailuvälineistöä kunnostettiin. Hankinnat siirtyvät Taitaja2021-tapahtuman käyttöön Ouluun.

Lajeihin, joissa kilpailutehtävät enimmäkseen suoritetaan tietokoneella, hankittiin uudet koneet, ja kaikkiin lajeihin hankittiin koneet pistejärjestelmää varten. Mediasuunnittelun ja taloushallinnon lajeissa varustauduttiin ergonomiia parantavilla sähkösäätöisillä työpöydillä.

Ainoana ostolajina yhteistyössä koulutuskuntayhtymä OSAOn kanssa oli tarkoitus toteuttaa viherrakennus. Oli suunniteltu, että samat toimijat, jotka toteuttavat lajin tulevissa vuoden 2021 kilpailuissa, olisivat toteuttaneet sen myös Jyväskylässä 2020.

Ammattinäytökset

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman sloganin Tunne tulevaisuus mukaisesti ammattinäytöksissäkin oli huomioitu tulevaisuus eri tavoin.

Koneasennus ja kunnossapito -laji ei ollut mukana SM-kilpailuissa vaan tilalla oli ammattinäytös nimellä tuotantotekniikka – 3D uudet tuotantomenetelmät. Siinä yhdistyi usean alan osaaminen. Alalla on suuri koulutetun työvoiman tarve, ja sen vuoksi työelämä piti alan mukanaoloa tapahtumassa erittäin tärkeänä. Vastaava näyttöslaji järjestettiin ensimmäistä kertaa Tampereella Taitaja2018-kilpailussa. Jyväskylässä alan ammattinäytös oli tarkoitus järjestää kutsukilpailuna, jossa yhden neljän hengen joukkueen olisivat muodostaneet kaksi kilpailijaa ammatillisista oppilaitoksista ja kaksi kilpailijaa ammattikorkea-

kouluista. Kilpailutehtävät olisivat kuvanneet kattavasti alan eri työtehtäviä ja urapolkua. Mukana näyttöslajin kehittämisessä olivat Gradian ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun JAMKIn lisäksi Turun ammatti-instituutti ja Tampereen seudun ammattiopisto Tredu. Kilpailu oli tarkoitus toteuttaa yhteistyössä työelämän ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun kanssa.

Tulevaisuuden hoivatyö -ammattinäytöksen toteutus olisi ollut osin ammattikorkeakouluvetoista. Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK olisi vastannut toteuttamisesta yhteistyössä Gradian lähihoitajaopiskelijoiden kanssa. Näytöksessä olisi esitelty uusinta hoitotyön opiskelu- ja apuvälineistöä sekä muuta alan huipputeknologiaa.

Tulevaisuuden logistiikka -ammattinäytöksen oli tarkoitus esitellä tulevaisuuden logistiikkaa sekä uusia sähköisiä opetusmenetelmiä ja huoltotoimia. Eri yhteistyökumppaneilla ja alan simulaattoreilla olisi ollut merkittävä osa näytöksessä.

Liikkuvat robotit -kilpailu järjestettiin ensimmäisen kerran näyttöslajina Tampereella 2018 nimellä JuniorSkills. Taitaja2020-tapahtumassa ammattinäytöksen tavoitteena oli esitellä robotiikan ja siihen liittyvän osaamisen merkitystä koulutuksessa ja työelämässä. Kilpailu oli tarkoitus järjestää kutsukilpailuna yläkoulun oppilaille. Kilpailun suunnittelusta, toteutuksesta ja kilpailujoukkueiden kutsumisesta oli sovittu Step Systems Oy:n kanssa.

3.2 LAJIVASTAAVAKOULUTUKSET

Jotta kilpailijat saavat finaalisissa mahdollisimman tasapuolisen ja onnistuneen kokemuksen, lajivas-

taavien tiedollista ja taidollista osaamista tuetaan lajivastaavakoulutuksella. Taitaja2020:ta varten lajivastaavakoulutuksen sisällöt suunniteltiin yhteistyössä Skills Finlandin ja Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) kanssa. Koulutussisältöjä kehitettiin vastaamaan Taitaja-tapahtuman uudistuksiin. Tavoitteena oli perehdyttää lajitoimijat tehtäviinsä sekä tukea heitä kilpailutehtävien ja arvioinnin suunnittelussa ja toteutuksessa. Koulutus edisti laajan lajivastaavajoukon verkostoitumista keskenään sekä yhteistyökumppanien kanssa. Lajivastaavakoulutuksen kehitystyötä tulisi jatkaa myös tulevien tapahtumajärjestäjien kanssa.

Lajivastaaville tarjottiin aiempaa enemmän arviointikoulutusta ja CIS-järjestelmän (Competition Information System) koulutusta. CIS-järjestelmä on vuosien aikana kehittynyt palvelemaan lajien tarpeita entistä paremmin. CIS-järjestelmä otettiin käyttöön kaikissa lajeissa jo tapahtuman semifinaaleissa. Myös koulutussisältöjen ja tuomareiden perehdyttäminen olivat isossa roolissa koulutuksissa. Liitteenä on Taitaja2020-toimiston lajivastaaville laatima koulutuspäivien aikataulu ja ohjelma.

Liite 1: Taitaja2020 lajivastaavakoulutukset aikataulu

Lajivastaavien palautteet kilpailusta

Kilpailujen finaali ei toteutunut, eikä hankittua osaamista päästy näyttämään, koska tapahtuman jouduttiin perumaan maaliskuussa 2020. Tulevien kilpailujen tekijöiden on kuitenkin tärkeää kuulla ja hyödyntää Taitaja2020-lajivastaavien kokemukset. HAMK kokosi ne Webropol-kyselyl-

”Koulutus edisti laajan lajivastaavajoukon verkostoitumista keskenään sekä yhteistyökumppanien kanssa.”

Lajivastaavakoulutus Gradian Priimus-kampuksella syyskuussa 2019.

Kuva: Sanna-Riikka Koponen

SkillsFinland
TAITAJA
MÄSTARE 2020
 JYVÄSKYLÄ

lä, johon vastasi 38 henkilöä. Kysymykset selvittivät lajiohjausryhmän toimintaa, kilpailutehtävän valmistelua ja arvioinnin etenemistä, työelämäyhteistyön merkitystä, lajivastaavan oman työn kehittymistä sekä visioita tuleviin ammattitaito-kilpailuihin.

Palautteiden perusteella lajiohjausryhmän työskentely on erittäin merkityksellistä. Työskentely ryhmässä edellyttää aktiivista osallistumista ja sitoutumista. Työryhmän vetäjänä lajivastaavan tulee ottaa vastuu ryhmän työskentelystä ja sen ohjaamisesta. Yhteisten tapaamisten keskeisin tarkoitus on kilpailutehtävän kehittäminen, ja koska tapaamisia on vähän, jokaisen täytyy osallistua sovitusti. Ensimmäisen yhteisen kokoontu-

mispäivän jälkeen toteutusta on kevennetty siten, että ryhmä voi sen jälkeen kokoontua joustavasti etäyhteyksin. Lajiohjausryhmän toiminnan kehittämisessä joustavat toimintatavat sekä digitaaliset välineet ovat tärkeitä, sillä ne antavat mahdollisuuden nopeaan tiedonvaihtoon.

Lajivastaavat haluaisivat aktivoida yleisöä mahdollisimman paljon. Tapahtuman tulee jättää kävijälle kokonaisvaltainen hyvä kokemus. Jyväskylässä tavoitteena oli aktivoida ja hemmotella kävijöiden kaikkia aisteja! Tämä vaatii kilpailutehtäviltä työelämävaatimusten tasoa ja lajien yhteistoteutuksia. Myös kestävä kehitys, ympäristöstävällisyys ja kustannustehokkuus ovat tärkeitä. Kilpailijoita olisi haastettu uusilla tehtäväformaa-

teilla sekä digitaalisuuden lisäämisellä tehtäviin. Lajivastaavia ohjeistettiin uudistamaan kilpailutehtäviä noin 30 prosenttia, ja monessa lajissa tämä tavoite toteutui. Yli puolet kyselyyn vastanneista lajivastaavista kertoi, että Taitaja2020:ta varten suunnitellut kilpailutehtävät voidaan siirtää seuraavan kilpailujärjestäjän hyödynnettäväksi pienellä muutoksella ja paikalliset näkökulmat huomioiden.

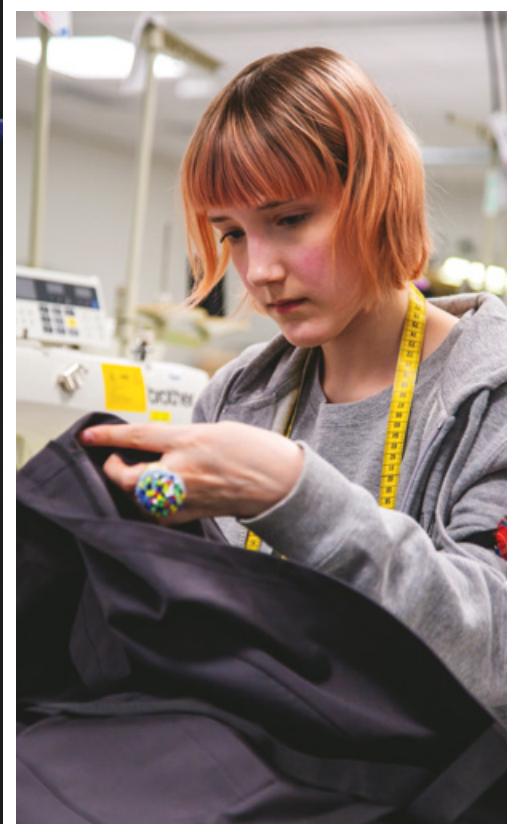
Lajivastaavat kokosivat Jyväskylän kilpailua varten hyvät yhteistyöverkostot ja kehittivät monia alakohtaisia ratkaisuja yritysten mukaan saamiseksi. Lukematon määrä työelämäyhteistyökumppaneita olisi antanut oman panoksensa ammatillisen huippuosaamisen tukemiseen. Työelämäyhteis-

työllä on suuri merkitys kaikille osapuolille. Se on osa valmennusprosessia, ja ennen finaalia opettajat ja opiskelijat saavat muun muassa työkoneiden, -välineiden ja materiaalien käyttöönotokoulutusta. Työelämän edustajat ovat mukana lajiohjausryhmissä ja voivat vaikuttaa kilpailutehtäviin, niiden työelämävastaavuuteen ja ajanmukaisuuteen. Yritysyhteistyö on paljon muutakin kuin taloudellista tukea. Esimerkiksi useassa lajissa valmistetaan tuotteita, jotka voidaan ottaa yrityksen myytäväksi. Yrityksen työelämäedustaja puolestaan voi kehittää omaa osaamistaan kilpailun tuomarin tehtävässä. Se on luottamustehtävä, jota yrityksissä arvostetaan. Lisäksi Taitaja-tapahtuma on työelämälle yksi mahdollisuus löytää osaavaa työvoimaa.

Lajivastaavien mielestä oma osaaminen kehittyi valtavasti tapahtumajärjestelyissä. Koulutusprosessi ja verkostoituminen antoivat uusia opetusmenetelmiä ja uusia näkökulmia työhön. Lajivastaavien vastauksissa korostui myös osaamisen jakamisen merkitys niin oman työyhteisön kuin muiden organisaatioiden ja työelämän kanssa. Yhdessä ideoiminen ja kilpailutehtävien kehittäminen näkyvät positiivisesti opetuksen laadussa. Suunnittelussa mietittiin esimerkiksi, miten digitalisaatiota voidaan eri tavoin hyödyntää lajien toteutuksessa. Lajivastaavakoulutuksen koettiin antaneen itseluottamusta sekä vahvistaneen oman ajankäytön hallintaa ja työn suunnittelua. Lisäksi vuosisuunnitteluun on tullut järkevyyttä ja vaikkapa kestävä kehityksen periaatteiden noudattamiseen uutta näkökulmaa. Lajin infran rakentamiseen tarvitaan paljon teknistä tietoa, ja sen kautta on myös karttunut uutta osaamista. Kaikkea tätä voi hyödyntää opetuksessa opiskelijoiden eduksi. Motivoituneet opiskelijat kaipaavat haasteita.

Tulevaisuuden näkökulmasta Taitaja-tapahtumaan osallistuminen on suurimmalle osalle mahdollisuus, joka on ehkä vain kerran työuralla. Siksi osallistuminen antaa opettajan urapolulle aikamoisen harppauksen. Jatkumona voi olla valmentajan, lajipäällikön tai kansainvälisten kisojen tehtäviä.

Tunnelmia
Taitaja2020-
semifinaaleista.

Kuvat: OSAO media-
alan opiskelijat

”Taitaja2020- semifinaaleja järjestettiin yli 30 eri paikkakunnalla ympäri Suomen.”

3.3 SEMIFINAALIT

Taitaja-tapahtuman semifinaalien järjestämismalli uudistettiin vuonna 2018. Tuolloin luotiin semifinaalijärjestämisen formulamalli, jossa järjestämistä vastuu jaettiin usealle toimijalle. Suomi jaettiin kymmeneen alueeseen, jotka sopivat alueellisesti semifinaalien järjestämistä vastuusta. Päädyttiin rakentamaan kiertävä malli, jossa jokainen koulutuksen järjestäjä vastaa muutaman semifinaalin järjestämisestä vuosittain. Samalla päätettiin pitää semifinaalit koko Suomessa yhtä aikaa viikolla viisi. Seuraavan vuoden Taitaja-tapahtuman järjestäjällä on edelleen vetovastuu semifinaaleista ja niiden kokonaiskoordinoinnista yhdessä Skills Finlandin ja kyseisen vuoden Taitaja-järjestäjän kanssa. Näillä järjestetyillä pyrittiin muun muassa vähentämään osallistujien matkakustannuksia, varmistamaan riittävä semifinaaleihin osallistuvien määrä ja lisäämään ammatillisen koulutuksen tunnettuutta. Mallia käytettiin ensimmäisen kerran Taitaja2019-semifinaaleissa. Semifinaalimarkkinointia suunniteltiin yhdessä Skills Finlandin viestinnän kanssa. Helmikuussa 2019 aluejakoa kehitettiin edelleen ja päätettiin uusista semifinaalialueista: Etelä-Suomi, Länsi-Suomi, Itä-Suomi, Pohjois-Suomi ja Kaakkois-Suomi.

Taitaja2020-tapahtuman semifinaalipaikkakuntien haku organisoitiin siten, että Pohjois-Suomi varasi ensin haluamansa semifinaalit, minkä jälkeen muut alueet sopivat haettavista semifinaa-

leista. Jokainen alue organisoisi oman toimintansa hakuprosessin alueella. Haku aika Taitaja2020-kilpailun semifinaalijärjestäjäksi oli 15.4.–3.5.2019. Hakuajan päätyttyä Skills Finlandin edustaja sekä Taitaja2020- ja Taitaja2021-toimiston edustajat tarkistivat semifinaalijärjestäjätalanteen.

Formulamalli toimi, ja lisähakua ei tarvittu. Paikkakuntajako oli tiedossa Taitaja2020:n lajiohjausryhmäpäivässä syyskuussa 2019. Joissakin lajeissa tehtiin paikkakuntakohtaisia muutoksia. Lopullinen paikkakuntien määrä tarkennettiin semifinaalikiilpailijoiden ilmoittautumisen jälkeen. Kilpailijahaun päätyttyä tarkistettiin semifinaalipaikkakuntien määrä suhteessa osallistuviin kilpailijoihin. Taitaja2020-toimiston edustaja hoiti semifinaalipaikkakuntien vahvistusilmoittautumisen.

Taitaja2020-tapahtuman semifinaalien ilmoittautumisaika oli 27.9.–24.10.2019. Joukkueenjohtajat ilmoittivat keskitetysti oman oppilaitoksensa semifinaalikiilpailijat Skills Finlandille. Semifinaaleihin ilmoittautuneita oli yhteensä 1 461.

Semifinaalikoordinaattoreita oli yhteensä 52, ja he vastasivat semifinaalikerrosten organisoinnista. Taitaja2020-toimiston Taitaja-koordinaattori vastasi semifinaalijärjestämiseen liittyvästä viestinnästä ja tiedottamisesta lajikohtaisille semifinaalikoordinaattoreille, jotka jakoivat tiedon eteenpäin muille lajin semifinaalijärjestäjille. Semifinaalitehtävän tuottamisesta vastasi pääsääntöisesti semifinaalikoordinaattori yhteistyössä ohjausryhmän ja lajivastaavan kanssa.

Semifinaalikoulutus järjestettiin Oulussa 14.11.2019. Koulutuksessa käytiin läpi semifinaaleja koskevat säännöt, CIS-arviointijärjestelmä ja käytännön toteuttamiseen liittyviä asiat. Lisäksi tammikuussa 2020 järjestettiin CIS-järjestelmään liittyviä työpajoja ja tuomarikoulutus. Lajien semifinaalisivut avattiin marraskuussa 2019. Lisäksi Taitajan verkkosivuilla julkaistiin semifinaaleihin liittyvät materiaalit.

Taitaja2020-semifinaaleja järjestettiin yli 30 eri paikkakunnalla ympäri Suomen. Yhteensä semifinaaleja järjestettiin 81, joista tuleva tapahtumajärjestäjä Taitaja2021 Oulu toteutti 35. TaitajaPLUS-lajien semifinaaleista vastasi Ammatitopisto Luovi.

Semifinaalit järjestettiin valtakunnallisesti viikolla viisi, 27.–31.1.2020, lukuun ottamatta automaatioasennuksen lajia, jonka semifinaalit käytiin viikolla kolme. Semifinaalitulokset ja finalistien nimet julkaistiin Taitaja2020:n verkkosivuilla 13.2.2020.

3.4 FINAALI

Ammattitaidon SM-kilpailujen finaali olisi pidetty Jyväskylässä 11–14.5.2020. Gradia yhteistyökumppaneineen olisi vastannut kilpailulajien järjestämisestä ja kilpailijoiden palkitsemisesta mitalein sekä raha- ja tuotepalkinnoin (ensimmäinen sija 800 euroa, toinen sija 600 euroa ja kolmas sija 400 euroa).

Taitaja2020-finaalitehtävät perustuivat tutkinnon perusteiden kiitettävään tasoon. Kilpailutehtävät olisivat olleet pääosin modulaarisia, useista eri osa-alueista koostuvia. Taitajan-sääntöjen mukaisesti finaalitehtävissä on huomioitava Taitaja-kilpailun pakolliset teemat: yrittäjäyys, kestävä kehitys, työhyvinvointi ja työturvallisuus. Lisäksi lajivastaavat huomioivat Taitaja2020 Jyväskylä-tapahtuman finaalitehtävien suunnittelussa Taitaja2020-tapahtuman teemat: työelämän muutos, elinikäinen oppiminen ja kansainvälisyys sekä tapahtuman sloganin Tunne tulevaisuus.

Kilpailutehtävän tuli olla yhdenmukainen verkkosivuilla olevan lajikuvausten kanssa. Taitaja-sääntöjen mukaisesti finaalin kilpailutehtävä, sen arviointi ja tehtävän laajuus oli tarkoitus tarkistuttaa ennen finaalia lajin päätuomarilla. Finaalitehtävien kuvaukset, finalistit, tuomarit sekä lajien aikataulut ja muut tarvittavat tiedot oli tarkoitus julkaista Taitajan verkkosivujen lajikohtaisilla finaalisivuilla 20.3.2020. Tapahtuman peruunnuttua finaalitehtävät oli jo suunniteltu valmiiksi, joten ne samoin kuin tarvittavat kalusteet ja muut jo hankitut materiaalit ovat käytettävissä seuraavissa Taitaja-kilpailuissa 2021.

Kilpailupäivien aikataulu:

- tiistai 12.5. klo 9.00–18.00
- keskiviikko 13.5. klo 9.00–18.00
- torstai 14.5. 8.00–12.00

Lajialueiden suunnittelusta ja toiminnasta vastasivat laji- ja varavastaava. Taitaja-kilpailun teemat ja kävijäystävällisyys huomioitiin. Lajiaidat olivat riittävän matalat, jotta tapahtuman kävijät olisi-

vat pystyneet seuraamaan kilpailua vaivatta. Jokaisella lajialueella oli tarkoitus olla 2–4 lajiopasta, joiden tehtävänä olisi ollut kertoa, mitä kussakin lajissa tapahtuu ja mitä ammatillaa laji edustaa. Heidän työasukseen oli suunniteltu Taitaja-paikkaa, jotta he erottuisivat muista lajialueella toimivista henkilöistä. Oppaille oli tarkoitus koota lista asioista, jotka heidän odotettiin kertovan. Listan kokoamisessa oli tarkoitus hyödyntää tehtyä opinäytetyötä ja sieltä nousseita asioita. Lajialueen eri työtehtävät oli opinnollistettu. Satoja opiskelijoita oli kiinnitetty toteuttamaan SM-kilpailua.

3.5 TAITAJIEN TAITAJA

Taitaja2020-kilpailun jury olisi valinnut perinteisesti Taitajien Taitajan eli oman lajinsa parhaan kilpailijan, joka on halukas ja kyvykäs toimimaan oman ammatillansa ja koko ammatillisen koulutuksen edustajana. Taitajien Taitaja on saanut vuosittain käyttöönsä auton, josta oli sovittu yhteistyökumppanuus Veljekset Laakkonen Oy:n kanssa. Autoksi valikoitui Skoda Scala.

3.6 KILPAILUN JURY JA ASIAANTUNTIJAJÄSENET

Kilpailun juryyn oli kutsuttu jäseniksi:

- Taitaja2021:n kilpailujohtaja Sauli Jaara (OSAO), juryn puheenjohtaja
- Taitaja2020:n kilpailujohtaja Maria Linnavirta (Gradia)
- Taitaja2022:n kilpailujohtaja Diana Bergroth-Lampinen (WinNova)
- Taitaja2019:n kilpailujohtaja Anne Karppinen (Riveria)
- Koulutuspäällikkö Tero Kuusisto (Spesia)
- Opetusneuvos Hanna Autere (Opetushallitus)
- Semifinaalikoordinaattori Tapio Kattainen (Business College Helsinki)

Lisäksi juryn asiantuntijajäseniksi oli kutsuttu

- Taitaja-päällikkö Petri Hörkkö (Skills Finland ry)
- Taitaja2020:n kilpailupäällikkö Vesa Iltola (Gradia)

3.7 AUDITOINTI

Kilpailun auditointi on yksi tapahtuman kehittämiskohteista, ja se perustuu Taitaja-sääntöihin. Auditointia varten tehtiin erillinen auditointisuun-

nitelma. Kilpailun auditoijiksi oli kutsuttu Sari Karjalainen (Stadin ammatti- ja aikuisopisto), joka olisi toiminut pääauditoijana, Tuomas Mäki-Ontto (Taitaja2022 Pori), Salla Haapsalo (Taitaja2020 Jyväskylä) ja Kirsi Körkkö (Taitaja2021 Oulu). Jokaiselle oli suunniteltu oma erityisauditointikohde.

Auditoinnilla on vuosittain vaihtuvat painopisteet, joita erityisesti tarkastellaan. Auditoinnissa keskitytään järjestämis- ja toteutusprosessin suuriin kokonaisuuksiin ja poikkeamiin sekä ennalta valittuihin erityiskohteisiin. Tavoitteena on kehittää toimintaa ja valittuja painopistealueita kokonaisuudessaan. Painopisteitä olisivat tällä kertaa olleet:

- katsojaystävällisyys, ammattien esilletuominen (Sari Karjalainen)
- tapahtuman kytkentä opetuksen pedagogiseen kehittämiseen (Tuomas Mäki-Ontto)
- uudistuneet lajit: kokki, yrittäjyys, ikäraajan laji (Tuomas Mäki-Ontto)
- yritysyhteistyö (Salla Haapsalo)
- Urapolku-konseptin toimivuus (Kirsi Körkkö)
- Taitaja9-kilpailun toteutuminen kaksipäiväisenä (Kirsi Körkkö)
- elinikäisen oppimisen näkyminen (Sari Karjalainen)

Auditoijien tarkoituksena oli perehtyä myös kilpailujärjestäjän tekemiin järjestämis-, viestintä-, hyödyntämis- ja muihin mahdollisiin suunnitelmiin sekä kilpailija-, huoltaja- ja kävijäkyselyihin sekä niiden tuloksiin. Osana auditointia olisivat olleet Taitaja2019:n auditointiraportissa tehdyt kehittämissuositukset. Tapahtumaa oli tarkoitettu tarkastella palvelukokonaisuutena ja hyvän palvelun näkökulmasta.

Auditoinnissa oli tarkoitus haastatella eri järjestämis- ja kilpailuorganisaatioiden eri toimijoita sekä tutustua ja havainnoida tapahtumaa koko tapahtuma-ajan. Alustavan auditointiraportin oli tarkoitus olla valmis 14.6.2020 mennessä ja lopullisen auditointiraportin toimitettuna Skills Finlandille 1.10.2020 mennessä.

3.8 TULOSPALVELU

Kilpailun tulospalvelu oli suunniteltu toteutettavaksi Skills Finlandin ja Savon koulutus kuntayhtymän yhteistyöllä. Asiantuntijaryhmän vastuuhenkilönä toimi Savon koulutus kuntayhtymän

tietohallintasuunnittelija. Tulospalvelun tilat oli suunniteltu käytännöllisesti kilpailulajien välittömään läheisyyteen. Tuloslaskentaa varten tulospalveluun oli varattu CIS-palvelin, johon lajikohtaiset arvioinnit oli tarkoitus syöttää nettiselaimen välityksellä. Jokaiselle lajialueelle oli varattu tietokone tulosten syöttämistä varten.

Lajivastaavien koulutuspäivissä käytiin läpi pistelaskujärjestelmän rakennetta ja toimintaa. Arvioinnin ja CIS-järjestelmän käyttökoulutusta pyrittiin järjestämään niin paljon kuin mahdollista. Tätä varten järjestettiin erillisiä pienempiä arviointipajoja, joissa pureuduttiin CIS-järjestelmän lisäksi arvioinnin monimuotoisuuteen ja kehittämiseen. Usealle lajivastaavalle CIS-järjestelmä oli uusi, joten yhtenä teemana arviointipajoissa oli järjestelmän opettelu.

Koulutusten tavoitteena oli, että lajien arvioinnin rakentaminen ja pisteiden syöttö sujuisivat jouhevasti kilpailupäivien aikana sekä niiden jälkeen. Kouluttajina toimivat Business College Helsingin ja Taitaja2020-toimiston edustajat.

3.9 KILPAILUTOIMISTO

Kilpailutoimisto oli tarkoitus pystyttää Paviljongin pääaulaan rakennusviikon ja tapahtumaviikon ajaksi. Rakennusviikon aikana kilpailutoimisto olisi palvellut lajivastaavia muutaman tunnin päivässä, ja tapahtumaviikolla toimisto olisi ollut auki koko kilpailujen ajan. Kilpailutoimistosta olisi jaettu rakennusviikolla lajivastaaville lajivastaavien, tuomareiden ja toimitsijoiden passit ja lajikansiot sekä kilpailijoiden nimilaput. Kullekin lajille olisi koottu kansio, joka olisi sisältänyt tapahtuman toimitsijaoppaan, kilpailusäännöt, vastalauselomakkeen, esityksen Taitajien Taitajasta sekä tapahtuman jälkeen jaettavat kunniakirjat finalisteille ja tuomareille. Passit oli suunniteltu seuraaville ryhmille: kilpailijat, Taitaja9-kilpailijat, lajivastaavat, tuomarit, kilpailuhuoltajat, joukkueenjohtajat, toimitsijat, Staff (Taitaja2020-toimisto), Jury, VIP ja media.

Tapahtumaviikolla kilpailutoimiston vastuulla olisi ollut kilpailijoiden, huoltajien ja joukkueenjohtajien akkreditointi eli ilmoittautuminen maanantaina ennen avajaisia. Akkreditointi olisi järjestetty klo 10.00–15.00 Paviljongin pääaulassa. Finalisteille oli varattu viisi akkreditointipistettä,

Tapahtumaa varten suunnitellut passit.

joukkueenjohtajille ja huoltajille yksi ja kansainvälisille vieraille yksi. Gradian opiskelijoiden oli tarkoitus työskennellä akkreditointipisteillä. Ta-

pahtuman aikana kilpailutoimistossa olisi työskennellyt 2–4 Gradian työntekijää Taitaja2020:n projektiassistentin lisäksi.

TaitajaPLUS-lajit

TaitajaPLUS-lajeissa erityistä tukea tarvitsevat ammatillisen koulutuksen opiskelijat kilpailevat ammattitaidon SM-mitaleista. Alaikäraja on 15 vuotta, yläikärajaa ei ole. Kilpailulajit vaihtelevat vuosittain.

Taitaja2020-kilpailussa TaitajaPLUS-lajien järjestämisestä vastasi Ammattiopisto Spesia. Valmistautuminen aloitettiin Spesiassa vuoden 2019 semifinaalien järjestämisellä sekä tutustumalla Taitaja2019 Joensuu -tapahtumaan. Yhteistyössä pääjärjestäjä Gradian kanssa tehdyt valmistelut olivat jo pitkällä ja odotukset korkealla tapahtuman peruutus päätöksen tullessa.

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman TaitajaPLUS-lajeista haluttiin tehdä esimerkillisen hyvin järjestetyt, kiinnostavat ja yleisöystävälliset. PLUS-näkökulma ja erityisopiskelijoiden osaaminen haluttiin tuoda näkyväksi sekä kilpailuissa että lajialueen ulkopuolella. Spesian opiskelijat olisivat olleet vahvasti mukana eri toiminnoissa. Koko Ammattiopisto Spesian hallitus oli tulossa tapahtumaan ja vierastilaisuuksiin.

4.1 TAITAJAPLUS-LAJIT JA LAJIVASTAAVIEN TOIMINTA

Vuoden 2020 TaitajaPLUS-kilpailulajeja olivat P1 Puhdistuspalvelu, P2 Logistiikka sekä P3 Asiakaspalvelu ja myynti. Jokaisella TaitajaPLUS-lajilla oli lajivastaava ja varavastaava. Spesian TaitajaPLUS-lajien lajivastaavat kutsuivat koolle lajiohjausryhmän jäsenet ja valmistelivat puheenjohtajina kokouksissa päätettävät asiat. Lajivastaavat tekivät lajikohtaiset kilpailujen suunnitelmat yhteistyössä lajiohjausryhmien kanssa. Kilpailutehtävät oli hyväksytty, samoin avustavat henkilöt, ja tuomarit valittu sekä koulutettu.

Lajivastaavat organisoivat yhteistyökumppaneiden kanssa kilpailualueelle tarvittavat resurssit. Kilpailualueet oli pääosin suunniteltu rakentamista vaille valmiiksi. Ulkopuolisten toimittajien tavaroista lähes kaikki olivat toimituksessa tai

toimituksista oli päätetty. Samoin kilpailijoiden muistamiin tarkoitettut lahjat ja palkintorahat olivat sovittuna.

Kilpailulajien lisäksi suunnitteilla oli artesaanien mittava, kolmipäiväinen ja moniteknikkainen TaitajaPLUS-ammattinäytös, jossa olisi ollut mukana opiskelijoita myös Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitos IKATA:sta. Ammattinäytöksen valmistelujen lisäksi Spesian kaksi artesaaniopiskelijaa työsti usean kuukauden ajan kuutta puuväreillä toteutettua suurteosta lähiohitojalajin kilpailualueelle.

4.2 AMMATTIOPISTO SPESIAN ESITTELYALUE

Ammattiopisto Spesian esittelyalueella suunnitelmiin kuului esitellä opiskelijoiden ja henkilöstön voimin toiminnallisesti eri alojen opetusta. Mukana oli tarkoitus olla kokit ja puutarha-ala Pieksämäeltä, autoala ja tekstiilialan artesaanit Jyväskylästä sekä koneasentajat Järvenpäästä. Näiden lisäksi esittelyalueella olisi toiminut Radio Spesia haastattelemassa ihmisiä ja tekemässä podcasteja.

4.3 TAITAJAPLUS-KILPAILUN JA OHEISTAPAHTUMIEN TYÖRYHMÄT

TaitajaPLUS kilpailuosastojen, seminaarin, esittelyosaston ja muiden pienempien tapahtumien toteuttamiseen osallistui useita työryhmiä Ammattiopisto Spesian Jyväskylän, Järvenpään Pieksämäen sekä Turun toimipisteistä. Viestinnästä vastasi Jyväskylän viestintähenkilöstö. Työryhmissä toimivat muiden muassa:

Koordinointi:	Hannu Pahajoki
Johtoryhmä:	Jaana Myyryläinen Tero Kuusisto Kirsi Tuovinen Tiina Karjalainen
Asiantuntijapalvelut:	Marja Jäntti Marika Mäkinen Satu Vuorinen
Viestintä	Mirja Niskala Sari Nygren

”Ehdottoman tärkeää oli huomioida myös viranomaisten vaatimukset ja turvallisuustekijät, kuten poistumistiet, käytävien leveys ja asema poistumisteihin nähden.”

5.1 SUUNNITTELU

Kun messu- ja tapahtumakeskus Jyväskylän Paviljonki oli varattu tapahtumapaikaksi, käynnistettiin lajialueiden suunnittelu yhteistyössä Jyväskylän Paviljongin suunnittelijoiden kanssa loppuvuodesta 2018. Paviljongista varattiin 20 000 m² hallitilaa yhteistyökumppaneille ja näytteilleasettajille:

- A-halli, 1400 m² kilpailulajien käyttöön
- B-halli, 7820 m²
- C1-halli, 4300 m²
- C2-halli, 2600 m²
- D-halli 2600 m²

Paviljongin yhteydessä olevalla 14 000 m² ulkoalueella oli tarkoitus järjestää avajaisten lisäksi seuraavat lajit:

- kuljetuslogistiikka
- metsäkoneen käyttö
- infrarakentaminen
- viherrakentaminen

Suunnittelu aloitettiin perehtymällä lajien tila-

tarpeisiin ja vertailemalla varattuja tiloja aikaisemmissa tapahtumissa käytössä olleisiin tiloihin. Suunnittelussa hyödynnettiin myös aiempia Taitaja2012 Jyväskylä -tapahtuman pohjakuvia.

Lajialueen suunnittelun lähtökohtana oli kilpailutehtävän tilatarve, ja lajialueet suunniteltiin kahdeksalle kilpailijalle ja kahdelle vieraskilpailijalle. Ehdottoman tärkeää oli huomioida myös viranomaisten vaatimukset ja turvallisuustekijät, kuten poistumistiet, käytävien leveys ja asema poistumisteihin nähden. Näistä asioista pidettiin yhteinen palaveri poliisin ja pelastusviranomaisten kanssa, ja tapaamisen pohjalta suunniteltiin tehtiin tarkennuksia.

Pohjakuvaa tehtäessä huomioitiin lajien erilaiset tarpeet, kuten vesi, viemäröinti ja paineilma. Sähköä Paviljongissa sai riittämiin, joten lisäsähkön tuottamista ei tarvinnut pohtia.

Lajivastaaville tehtiin tilasuunnittelun pohjaksi kysely. Näin koottiin tarvittavat tilatiedot sekä tekniikka- ja kalustetarpeet. Kyselyn lisäksi järjestettiin työpajoja, joihin kutsuttiin laji- ja varalajivastaavat. Tämä työskentelymuoto oli toimiva ja

”Hygienia-asiat korostuivat suunnittelussa koronatilanteen kehittymisen myötä: käsidesiannostelijoihin, käsienpesumahdollisuuksiin alueella ja niiden merkitsemiseen opaskarttaan varauduttiin.”

sai paljon kiitosta – varsinkin uudet toimijat pitivät työpajatyöskentelyä hyödyllisenä.

Lajeilta pyydettiin suunnitelmat (liite 2) kilpailun toteuttamisesta. Suunnitelmista tuli käydä ilmi kilpailulaitteet, tarvikkeet sekä sähkö- ja tekniikkatarpeet. Lajivastaavien suunnitelman ja heidän kanssaan käytyjen ohjauskeskustelujen pohjalta jokaisesta lajialueesta piirrettiin 3D-kuva (liite 3). Osa lajeista kävi Paviljongissa katsomassa lajin paikan, ja samalla 3D-kuvia tarkennettiin. Kuvissa määriteltiin koneiden, kilpailulaitteiden, sähköjen ja kalusteiden paikat.

Hyvällä lajien ja tilojen suunnittelulla ja dokumentoinnilla säästetään aikaa ja kustannuksia. Suunnittelua voisi tulevaisuudessa kehittää siten, että jokaisella lajilla olisi oma lajikortti, josta ilmenevät lajin tekniset tarpeet, tarvikkeet ja yhteistyökumppanit. Toteutukset muuttuvat vuosittain, mutta jotkut asiat pysyvät samanlaisina, ja korttia on helppo päivittää.

Haasteellista lajien rakentamisessa on kumppanuusessitteessä luvatus näkyvyyden käytännön

toteutus. Erityisesti on hankalaa löytää kylteille kiinnityspaikat. Kumppanuusessitteeseen tehtyjen muutosten takia 120 x 250 cm -kokoisia logotauluja olisi tapahtumassa ollut aiempaa enemmän. Tulevaisuudessa on kehitettävä edelleen tapoja, joilla logonäkyvyys saadaan kustannustehokkaasti ja kumppanuusessitteessä luvatus tavalla.

Lajin kilpailijoiden ja tehtävien tiedot olisi esitetty infotaulussa, joka olisi kiinnitetty lajiaitaan. Taitaja2020-visuaalisella ilmeellä toteutettavaan seinäkkeeseen olisi tullut muun muassa tiedot lajin kilpailijoista ja suoritettavista tehtävistä. LCD-näyttöjä suunniteltiin käytettäväksi lajeissa, joissa ne katsottiin tarpeelliseksi lajin kilpailutehtävien esittämiseksi tuomareille ja yleisölle.

Lajiaita suunniteltiin noin 70 cm:n korkuiseksi, millä olisi huomioitu tapahtuman esteettömyys. Ajatuksena oli laskea joissakin kohdin lajiaitaa niin alas, että lajin seuraaminen olisi ollut mahdollista myös pyörätuolista. Esteettömyys huomioitiin muussakin tapahtuman rakentamisessa.

5.2 RAKENTAMINEN JA PURKAMINEN

Kaikilla rakentajilla oli turvallisuussyistä tarkoitus olla sisäänkäynnin oikeuttava kulkulupa. Rakentamisen aikana käyttöön oli suunniteltu rakentajatunniste tai toimitsija- ja lajivastaavapassi. Kulunvalvonta ovilla suunniteltiin toteutettavaksi yhdessä messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin ja Gradian turvallisuusalan opiskelijoiden kanssa.

Rakentamisen aikataulusuunnitelma

4.5.	klo 12.00–16.00	halli C 1 (raskaat koneet ja laitteet)
5.–8.5.	klo 8.00–18.00	kaikki hallit sekä ulkoalueet
9.5.	klo 8.00–18.00	kaikki hallit sekä ulkoalueet (tarpeen mukaan) Kongressisiipi
8.5.	klo 8.00–16.00	päättäjien harjoitukset, Wilhelm-sali
11.5.	klo 8.00–16.00	Päättäjien harjoitukset, Wilhelm-sali
12.5.	klo 8.00–16.00	seminaarien käytössä Wolmar-sali ja Wivi-sali,
	klo 16.00–20.00	Taitaja9 Wilhelm-sali rakentaminen
13.5.	klo 8.00–16.00	Taitaja9 Wilhelm-sali, seminaarit / lajien käytössä Wolmar-sali, Wivi-sali
		Taitaja9 purkaminen
14.5.	klo 8.00–15.00	päättäjien rakentaminen,
	klo 16.00–17.30	päättäjien

Purkamisen aikataulusuunnitelma

14.5.	klo 16.00–24.00	kaikki hallit sekä ulkoalueet
15.5.	klo 8.00–20.00	kaikki hallit sekä ulkoalueet
16.5.	klo 8.00–16.00	kaikki hallit
18.5.	klo 8.00–14.00	kaikki hallit

5.3 PUHTAANAPITO JA JÄTEHUOLTO

Tapahtuman tavoitteena oli tehokas, siististi järjestetty ja hyvin toimiva jätteiden lajittelu, kierrätys sekä kuljetus. Jyväskylän kaupunki edellytti jättesuunnitelman laatimista tapahtumaa varten.

Opasteisiin ja astioihin oli tarkoitus kiinnittää huomiota. Alueilta oli tarkoitus kerätä energia- ja biojäte, metalli, lasi, puutavara, maa-aines, ongelmajäte, paperi, pullot sekä pahvi laadittavana olleen jättesuunnitelman mukaisesti. On ensiarvoisen tärkeää ja kestävä kehityksen mukaista miettiä muodostuvaa jätettä suunnitellen, miten esimerkiksi lajien kilpailutuotokset ovat kierrätettävissä tai miten välipalat järjestetään lajeille.

Kilpailupisteisiin oli suunniteltu eri jätteille selkeästi merkityt omat astiat. Ulkoalueilla varauduttiin imeytyspeittein mahdollisiin öljyvuotoihin. Tapahtuman aikaista siivousta organisoitiin yhdessä Gradia-kiinteistöjen kanssa. Paviljongin henkilöstön lisäksi mukana olisi ollut opinnollistamisen kautta myös puhdistuspalvelun opiskelijoita.

Hygienia-asiat korostuivat suunnittelussa koronatilanteen kehittymisen myötä: käsidesiannostelijoihin, käsienpesumahdollisuuksiin alueella ja niiden merkitsemiseen opaskarttaan varauduttiin. Lisäksi suunniteltiin menettelytavat tilanteeseen, jossa tapahtuman aikana jollekulle ilmaantuisi infektio-oireita. Nämä onkin hyvä huomioida tulevien tapahtumien järjestelyissä jo hyvissä ajoin.

”Suunnittelua voisi tulevaisuudessa kehittää siten, että jokaisella lajilla olisi oma lajikortti, josta ilmenevät lajin tekniset tarpeet, tarvikkeet ja yhteistyökumppanit.”

6

Taitaja9

”Kaksipäiväisen kilpailun tavoitteena oli tehtävien monipuolistaminen ja sitominen vielä selkeämmin eri ammattialojen työtehtäviin sekä yritysysteistyön mahdollistaminen entistä paremmin.”

Taitaja9 on peruskoulun 7.–9.-luokkalaisille tarkoitettu kädentaitoja, nopeutta ja nokkeluutta mittaava joukkuekilpailu. Kilpailun tavoitteena on tukea nuorten ammatinvalintaa ja lisätä kädentaitoa vaativien alojen ja ammattien tuntemusta. Lisäksi tavoitellaan yläkoulujen, ammatillisen koulutuksen ja yritysten välisen yhteistyön lisäämistä. Kilpailu käydään kolmen hengen joukkuein.

Taitaja9-kilpailu etenee kolmessa vaiheessa: paikalliskilpailut, aluekilpailut ja finaali. Paikalliskilpailujen parhaimmat joukkueet etenevät alueensa aluekilpailuun, ja aluekilpailujen parhaat joukkueet pääsevät valtakunnalliseen Taitaja9-finaaliin. Taitaja9-loppukilpailu järjestetään Taitaja-finaalin yhteydessä. Loppukilpailussa Taitaja2020:ssa oli tarkoitus kilpailla 36 joukkuetta eli 108 kilpailijaa.

Kilpailun suunnittelu

Taitaja9-kilpailun suunnittelu aloitettiin syksyllä

2018. Kilpailun suunnittelusta ja organisoinnista vastasivat Taitaja9-koordinaattorit yhdessä eri yhteistyökumppaneiden ja päätuomarin kanssa. Taitaja2020-tapahtumassa oli tarkoitus uudistaa Taitaja9-finaalia järjestämällä se ensimmäistä kertaa kaksipäiväisenä. Kaksipäiväisen kilpailun tavoitteena oli tehtävien monipuolistaminen ja sitominen vielä selkeämmin eri ammattialojen työtehtäviin sekä yritysysteistyön mahdollistaminen entistä paremmin. Lisäksi haluttiin, että Taitaja9-kilpailijat olisivat ehtineet seurata ammattitaidon SM-kilpailua ja päässeet näin tutustumaan eri ammattialoihin sekä verkostoitumaan muiden kilpailijoiden kanssa.

Tuomareiden kanssa pidettiin kaksi koulutustilaisuutta, joissa esiteltiin Taitaja9-kilpailu ja sen kulku sekä käytiin läpi alustavat tehtävät ja aikataulu tehtävien testaukseen. Ratatuomarit toimivat tuomarin tehtävissä Keski-Suomen aluekilpailussa. Taitaja9-finaalin toteutukseen oli kiinnitetty 60 Gradian opiskelijaa, jotka olisivat sisällyttäneet työtehtävät osaksi opintojaan. Opiskelijoiden

tehtävänä olisi ollut lajialueen rakentaminen ja purkaminen, kilpailun ajanotosta vastaaminen yhdessä opettajan kanssa, kilpailutehtävien vaihdosta huolehtiminen sekä kilpailujoukkueiden tuoreina toimiminen. Opiskelijoille oli suunniteltu kaksi koulutustilaisuutta, joissa oli tarkoitus käydä läpi tehtävänkuvat ja päivien kulku.

Ajanottojärjestelmä uudistettiin, ja sen kehittämistä vastasivat Gradian tieto- ja viestintätekniikan opettaja ja neljä opiskelijaa. Järjestelmää käytettiin Keski-Suomen aluekilpailussa. Ensimmäisen finaali päivän (12.5.) juontajana olisi toiminut Gradian henkilöstön edustaja ja toisen finaali päivän (13.5) päivän juontajaksi oli varattu tubettaja Jaakko Parkkali.

Taitaja-koordinaattori / Taitaja9-koordinaattori kuului valtakunnalliseen Taitaja9-ohjausryhmään. Suunnitelmat esiteltiin Taitaja9-ohjausryhmälle 3.9.2019 ja 5.2.2020. Ohjausryhmä hyväksyi muutokset. Taitaja9-finaalin palkintoja uudistettiin seuraavasti:

1. 800 euron lahjakortti
2. 300 euron lahjakortti
3. 100 euron lahjakortti
4. 50 euron arvoinen tavarapalkinto
5. 50 euron arvoinen tavarapalkinto
6. 50 euron arvoinen tavarapalkinto

Taitaja9-tehtävien suunnitteluun osallistui useita yhteistyöyrityksiä. Pääyhteistyökumppani Step-Systems Oy:n kanssa oli sovittu kolmen finaali erän tehtävien suunnittelusta ja tuottamisesta. Yritys olisi lisäksi toiminut palkintokumppanina. Tehtäviä tekemässä olivat myös Festo, Valmet, Rakennus- ja kiinteistöpalvelualan vetovoima ry ja Työturvallisuuskeskus.

Kilpailu oli tarkoitus käydä 12.–13.5.2020. Kilpailutehtäviä oli suunniteltu kaksitoista. Tehtävien kesto aika vaihteli 5–20 minuuttiin. Tiistaina kilpailupaikkana olisi ollut Gradian Harjun kampus ja keskiviikkona Paviljongin Wilhelm-sali. Tiistaina kilpailu oli suunniteltu käytäväksi kolmessa erässä, 12 joukkuetta per erä. Tuomarilla olisi ollut tuomaroitavana kaksi joukkuetta yhtä aikaa, ja joukkueiden huoltajia oli tarkoitus käyttää avustavissa tuomaritehtävissä. Keskiviikon kilpailu oli suunniteltu kuuden radan ratakilpailuksi.

Keski-Suomen Taitaja9-aluekilpailu järjestettiin 16.1.2020 Kauppakeskus Sepässä.

Kuvat: Eeva Nudel

7

Viestintä ja markkinointi

”Messu- ja tapahtumakeskus Paviljonkiin suunniteltiin viihdyttävää, vuorovaikutuksellista ja visuaalisesti näyttävää tapahtumaa.”

Taitaja2020-tapahtuman markkinoinnin ja viestinnän pääpaino oli digitaalisessa toteutuksessa: uusissa verkkosivuissa ja sosiaalisessa mediassa. Sosiaalisen median maksettua mainontaa varten avattiin Business Manager –toiminto, ja ensimmäistä kertaa Taitaja-tapahtumassa tehtiin Googlen hakukonemarkkinointia.

Tapahtuma-aikaiseen näkyvyyteen haluttiin panostaa. Muun muassa Jyväskylän katukuvaan sekä ostoskeskusten ja paikallisliikenteen busien diginäytöille oli suunniteltu Taitaja-mainontaa. Lisäksi infopisteen oli tarkoitus markkinoida tapahtumaa kahden viikon ajan Jyväskylän kävelykadun Kompassilla.

Messu- ja tapahtumakeskus Paviljonkiin suunniteltiin viihdyttävää, vuorovaikutuksellista ja visuaalisesti näyttävää tapahtumaa. Tapahtuman markkinoinnin ja viestinnän suunnittelussa luotiin näkyvyyden edistämiseksi erilaisia verkostoja, kuten yhteistyö Jyväskylän kaupungin, radiokanava

YleX:n ja Mediatalo Keskisuomalaisen kanssa.

Tapahtuman päävärejä olivat pinkki ja tummansininen, jotka ovat niin ikään Gradian värejä. Pinkki on värinä nykyaikainen ja moderni, ja se viestii innoituksesta. Sininen on puolestaan rauhoittava ja toimi siten hyvin pinkin parina. Väreinä pinkki ja sininen ovat erottuvia, ja ne toimivat hyvin eri kanavissa (digitaalinen ja painettu), katukuvassa sekä erottuvat hyvin esimerkiksi teksteille.

Kuvakonseptina olivat värikkääseen ilmeeseen sopivat vahvat mustavalkoiset henkilökuvat. Kuvissa pyrittiin vangitsemaan hetki, jossa päähenkilö suuntaa ajatukset tulevaisuuteen, kenties tulevaan ammattiinsa tai omiin unelmiinsa.

7.1 SISÄINEN VIESTINTÄ

Taitaja2020-toimiston sisäinen viestintä koostui toistuvista tiimipalavereista, Teams-työskentelystä sekä yhteisistä sähköposti- ja WhatsApp-ryh-

”Joukkueenjohtajille lähetetyssä kirjeessä oli muun muassa tietoa aikatauluista, majoituksesta, ruokailuista, finalistien kasvokuvien toimittamisesta sekä oheistapahtumista.”

mistä. Lajivastaavilla oli säännöllisten koulutusten lisäksi Teams-työtila sekä WhatsApp- ja sähköpostiryhmät. Gadian henkilöstölle viestittiin sisäisesti intran kautta. Lisäksi Gadian sisällä yksiköiden ja alojen palaverissa käytiin esittelemässä tapahtumaa yleisesti, kerrottiin ajankohtaisia asioita suunnittelun etenemisestä sekä keskusteltiin opinnollistamisesta ja eri tavoista osallistua tapahtumaan. Tapahtumaa esiteltiin myös Gadian tarkastuslautakunnalle, hallitukselle ja laajennetulle johtoryhmälle sekä koulutuspäälliköille.

Markkinoinnin ja viestinnän suunnittelussa ja toteutuksessa tehtiin tiivistä yhteistyötä Skills Finlandin viestinnän kanssa. Kuukausittaiset verkkotapaamiset edistivät vuorovaikutusta ja yhteisen näkemyksen luomista markkinointitoimista. Yhteistyötä tehtiin myös Ammattiopisto Spesian viestinnän asiantuntijoiden kanssa.

Ammatillisten oppilaitosten viestijöihin kohdennettua viestintää haluttiin kehittää. Ammatillisissa oppilaitoksissa työskentelee noin sata viestijää, ja he ovat merkittävä kohderyhmä. Yhteyttä heihin pidettiin säännöllisesti uutiskirjein ja Skype-infoin.

Myös ammatillisten oppilaitosten Taitaja-joukkueenjohtajille sekä yhteistyökumppaneille ehdittiin lähettää vuoden 2020 alussa uutiskirjeet.

Joukkueenjohtajille lähetetyssä kirjeessä oli muun muassa tietoa aikatauluista, majoituksesta, ruokailuista, finalistien kasvokuvien toimittamisesta sekä oheistapahtumista. Seuraavat uutiskirjeet jäivät suunnitteluasteelle. Myös finalisteille ehdittiin kirjoittaa uutiskirje, joka oli tarkoitus lähettää maaliskuun puolivälissä, mutta se ei ehtinyt lähteä tapahtuman peruuntumisen vuoksi. Kirjeessä olisi kerrottu muun muassa Taitajan sosiaalisesta mediasta ja Taitajafestistä sekä pyydetty finalisteilta sitaatteja verkkosivuille.

7.2 ULKOINEN VIESTINTÄ

Taitajan verkkosivuilla julkaistiin yhteensä 24 uutista, joista kaksi oli mediatiedotteita. Uutisissa kerrottiin muun muassa semifinaaleista, kilpailijoista, lajivastaavista sekä tulevasta Taitaja-finaalista. Mediatiedotteet jakeli Skills Finland STT-uutispalvelua käyttäen. Keski-Suomen alueen yläkoulujen opoille kerrottiin tapahtuman ajankohtaisista asioista pitkin lukuvuotta 2019–2020 Gadian hakupalveluiden uutiskirjeessä. Tapahtumaa esiteltiin eri verkostoille, kuten Keski-Suomen sivistysjohtajille sekä EduFutura Jyväskylälle. Taitaja2020-toimisto osallistui lukuisiin eri verkostoitumistilaisuuksiin eri sidosryhmien kanssa. Tilaisuuksissa kerrottiin Taitajan ajankohtaisista asioista, markkinoitiin tapahtu-

”Konsepti joustaa kunkin tapahtumajärjestäjän oman brändin mukaan, mutta samalla varmistaa, että tapahtuman ja brändin tunnettuus sekä tasainen viestinnän laatu säilyvät vuosittain.”

maa sekä edistettiin kumppanuuksia ja mediasuhteita.

7.3 VERKKOSIVUT

Skills Finland ry:n viestintä ja tapahtuman markkinointi- ja viestintävastaava päättivät loppuvuodesta 2018, että Taitaja-tapahtumalle tuotetaan verkkosivut, joiden elinkaari olisi 3–5 vuotta. Uuden konseptin lähtökohtana oli ajatus, että tulevien tapahtumajärjestäjien on helppo monistaa ja ottaa käyttöön konseptin mukainen sivusto vuosittain. Konsepti joustaa kunkin tapahtumajärjestäjän oman brändin mukaan, mutta samalla varmistaa, että tapahtuman ja brändin tunnettuus sekä tasainen viestinnän laatu säilyvät vuosittain. Sivuille toteutettiin kolme eri kieliversiota: suomi, ruotsi ja englanti. WordPress Multisite -pohjalle rakennetut verkkosivut julkaistiin 3.6.2019.

Verkkosivujen kävijämäärät lähtivät syksyllä 2019 tasaiseen nousuun. Verkkosivujen suurimmat kävijäpiikit ajoittuivat tammikuun loppuun (2 117 kävijää 29.1.2020), kun semifinaaliviikko alkoi lähestyä loppuaan. Lisäksi semifinaalien tulosten julkaiseminen aiheutti tavallista suuremman kävijämäärän sivustolla. Myös tiedottaminen tapahtuman peruuntumisesta ohjasi kävijöitä si-

vustolle suurin joukoin.

Verkkosivuja ehdittiin katsoa 3.6.2019–31.3.2020 yhteensä 195 926 kertaa. Sivuston katsojia tuolla aikavälillä oli yhteensä 31 768. Käyttäjistä suurin osa (noin 89 %) oli Suomesta, eniten Helsingistä (noin 35 %), Tampereelta (noin 12 %) sekä Jyväskylän alueelta (noin 8 %). Suurin osa (noin 50 %) sivuston vierailijoista tuli sivuille organisaation haun kautta. Kävijämääriä tarkasteltaessa on hyvä huomioida, että Taitaja2020-tapahtumalla oli Googlen hakukonemarkkinointi päällä 8.11.2019–31.3.2020. Taitaja2020-mainoksella oli 39 268 näyttökertaa Googlen haun yhteydessä, ja sitä klikattiin 8 908 kertaa. Klikkausprosentiksi kaikkien hakusanojen osalta tulee noin 23 %.

Suoraan (osoite selaimeen kirjoittamalla) verkkosivuille tuli kävijöistä noin 31 % ja sosiaalisen median kautta noin 10 %, joista suurin osa Facebookista (noin 88 %). Eniten kävijöitä tuli Skills Finlandin, Gadian, WinNovan, Gadian Intran sekä messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin verkkosivuilta. Suosituimpia sivuja etusivun lisäksi olivat materiaalit ja ohjeet, Taitaja2020-semifinaalit -uutinen (5.12.19), tapahtumainfo ja tapahtumaohjelma. Suomenkielisiä sivuja käytti 93,69 % kaikista kävijöistä (195 926), ruotsinkielisiä noin 3 % ja englanninkielisiä noin 3 %

TAITAJA2020.FI -SIVUSTON RAKENNE, 31.3.2020

Etusivu

- Uutisnostot
- Linkki finalistilistaukseen
- Ajankohtaiset nostot eri sivuille
- Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman kisabiisi
- Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman mainosvideo
- Taitaja sosiaalisessa mediassa

Taitaja-tapahtuma

- Tapahtumainfo (yleinen kuvaus tapahtumasta)
- Tapahtumaohjelma (päiväkohtainen tapahtumaohjelma)
- Vierailijalle
  - Koululaiselle (koululaisille suunnattu ohjelma)
  - Majoitus (ohjeet majoitusvarausten tekemiseen)
  - Oheistapahtumat
  - Kuljetukset (sivua ei ehditty julkaista)
  - Jyväskylä (linkitys Visit Jyväskylän verkkosivulle)
- Kilpailijaksi (tietoa kilpailemisesta ja semifinaaleihin hakeutumisesta)
- Urapolut (esittely Urapolut-konseptista)
  - Ennakkotehtävät
  - Tervetuloa Taitaja-tapahtumaan (tietoa urapolkupisteistä ja Taitaja-pelistä tapahtumaa varten)
  - Urapolut kuvina (sivua ei ehditty julkaista)
- Taitaja-organisaatio (jury, suojelija)
- Materiaalit ja ohjeet (muun muassa sosiaalisen median kuvat, semifinaalimateriaalit, esitteet, videot ja musiikki, julisteet, säännöt, Skills Finlandin kuvapankki, logot ja yhteyshenkilöt)
- Uutiset
- Blogi

Lajit

- Lajien, ammattinäytösten ja Taitaja9-kilpailun esittelysivut
- Lajikohtaiset semifinaalisivut
- Lajikohtaiset finaalisivut (sivuja ei ehditty julkaista)
- Lajikohtaiset tulossivut (sivuja ei ehditty julkaista)

Yhteystiedot

- Taitaja2020-toimiston, Jkl Bookingin (majoitus) ja Kielo Office Solutions (kokoustilat) yhteystiedot
- Yhteistyökumppanit
- Tietoa yhteistyökumppanuusmahdollisuuksista
- Ladattavat kumppanuus- ja yleisesite
- Yhteyshenkilöt
- Skills Finland
- Esittely Skills Finland ry:n toiminnasta
- Yhteyshenkilöt

7.4 SOSIAALINEN MEDIA

Taitajan sosiaalisen median kanavat otettiin käyttöön Taitaja2019 Joensuu -tapahtuman jälkeen kesäkuussa 2019. Sosiaalisen median kanavissa julkaisuja pyrittiin tekemään yhdestä kolmeen kertaa viikossa kanavasta riippuen.

Taitajan Facebook-tilin julkaisujen aiheita olivat muun muassa kilpailijatarinat, kilpailulajit, yhteistyökumppaneiden esittelyt, uutiset ja blogikirjoitukset. Suosituimpia Taitajan Facebook-julkaisuja olivat kattavuudeltaan ensimmäinen postaus tapahtumasta, finalistien julkistaminen, semifinaaliviikolla postattu video semifinaalissa kilpailevan opiskelijan tunnelmista ja semifinaalien lähestymisestä muistuttaneet julkaisut. Facebook-tilillä julkaistiin yhteensä 116 julkaisua. Tilin seuraajamäärä ehti nousta noin 6 %, ja seuraajia oli 19.3.2020 yhteensä jo 4 750 (+284 seuraajaa Taitaja2019-tapahtuman jälkeen).

Facebookin Taitaja2020-tapahtumasivu ehti kerätä yhteensä 702 vastausta (240 osallistujaa ja 462 kiinnostunutta) ja tapahtuman kattavuus oli noin 35 000 ihmistä. Myös Taitaja2020-semifinaaleille luotiin oma tapahtuma, joka keräsi yhteensä 152 vastausta, ja tapahtuman kattavuus oli noin 25 000. Tapahtumien sivuilla jaettiin ajankohtaisia kuvia ja videoita sekä julkaisuja. Facebook-tapahtumia oli tarkoitus luoda Taitaja-, TaitajaPLUS- ja Skills Forum -seminaareille, Taitaja9-finaalille, Taitajafestilille sekä tapahtuman teemapäiville.

Instagramissa Taitaja-tilillä julkaistiin muun muassa kilpailijatarinoita, lajiesittelyjä ja tunnelmia erilaisista tapahtumajärjestämisen tilanteista sekä nostatettiin hyvää fiilistä. Suosituimpia postauksia olivat Taitaja2020-toimiston ja Skills Finlandin edustajien ryhmäkuva, semifinaaliviikon kooste, YleX:n tsemppivideo finalisteille sekä kilpailijatarinat. Instagram-tilin feediin julkaistiin yhteensä 74 kuvaa ja videota. Tilin seuraajamäärä ehti nousta noin 15 %, ja seuraajia oli 19.3.2020 yhteensä 1 543 (+201 seuraajaa Taitaja2019-tapahtuman jälkeen).

Instagramissa Taitaja merkittiin muiden julkaisuihin 19 kertaa ja tapahtumaan liittyviä tunnisteita #taitaja2020, #tunnetulevaisuus, #mästare2020 ja #känframtiden käytettiin yhteensä 1 167 kertaa. Lisäksi Taitaja2020-semifinaalien tunnisteita #taitajasemit ja #mästaresemi käytettiin yhteensä 300 kertaa.

Semifinaalit
27.-31.1.2020

Anmäl dig till
semifinalerna
27.9.-24.10.

Ilmoittaudu
semifinaaleihin
24.10. mennessä!

Semifinaaleja markkinoitiin valtakunnallisesti sosiaalisessa mediassa sekä Taitajan että ammatillisten oppilaitosten kanavissa.

Esimerkkejä tapahtuman monipuolisista mainosmateriaaleista.

Kuvat: Anni Karjalainen

Taitajan Twitterissä kerrottiin ajankohtaisista aiheista ja tapahtumista (muun muassa valtakunnallinen lajiohjausryhmäpäivä ja semifinaalit), tavoiteltiin yhteistyökumppaneita sekä jaettiin Taitaja2020-uutisia sekä -blogikirjoituksia. Suosituimpia julkaisuja Twitterissä olivat muun muassa finalistien julkistaminen, Suomen Yrittäjien ja Taitaja2020-tapahtuman yrittäjyyskilpailu ja Taitaja kehittää ammatillista koulutusta -blogikirjoituksen jakaminen. Tilillä twiitattiin yhteensä 71 kertaa. Twitter-tilin seuraajamäärä ehti nousta noin 14 %, ja seuraajia oli 19.3.2020 yhteensä 675 (+84 seuraajaa Taitaja2019-tapahtuman jälkeen).

Skills Finlandin hallinnoiman LinkedIn-tilin (Skills Finland) kautta tavoiteltiin yhteistyökumppaneita sekä jaettiin keskeisiä Taitaja-uutisia ja -blogitekstejä Skills Finlandin omien julkaisujen lomassa. Yhteensä Taitaja2020-aiheisia postauksia julkaistiin 15. Taitaja-aiheisia LinkedIn-postauksia julkaistiin myös Taitaja-toimijoiden, yhteistyökumppaneiden sekä suuren yleisön henkilökohtaisten profiilien kautta niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. LinkedIn-tilin seuraajamäärä ehti nousta 78,95 %, ja seuraajia oli 9.3.2020 yhteensä 170 (+75 seuraajaa Taitaja2019-tapahtuman jälkeen).

Taitaja-tapahtuman YouTubeen ladattiin muun muassa tapahtuman mainosvideot, Taitaja2020-kisabiisi sekä Urapolut-videot. Yhteensä videoita ladattiin 20 kappaletta. YouTube-tilin seuraajamäärä ehti nousta noin 8 %, ja seuraajia oli 19.3.2020 yhteensä 229 (+16 seuraajaa Taitaja2019-tapahtuman jälkeen).

Taitaja2020-blogin pääkohderyhmänä olivat am-

matillisten oppilaitoksen edustajat, tapahtuman yhteistyökumppanit ja sidosryhmät sekä ammatillisen koulutuksen opiskelijat. Blogi aukesi syyskuussa 2019 ja viimeinen kirjoitus julkaistiin toukokuussa 2020. Kirjoittajina olivat muun muassa Taitaja2020-toimiston työntekijät, Gradian johto, Skills Finland ry:n edustajat sekä tapahtuman yhteistyökumppanit. Blogikirjoituksia ehdittiin julkaista yhteensä 23. Keväälle oli suunniteltu vielä muun muassa vuoden 2019 Taitajien Taitajan sekä Gradian ja Taitaja2020-toimiston edustajien kirjoitusten julkaiseminen.

7.5 MAINOSMATERIAALIT

Tapahtuman markkinointia varten suunniteltiin ja toteutettiin erilaista mainosmateriaalia. Tapahtumalle laadittiin asiakirjalomakkeet, PowerPoint-pohja sekä pieni mainosflyer Gradian visuaalisella ilmeellä keväällä 2019. Mainostoimisto Visual Fridayn kanssa suunniteltiin yleis- ja kumppanuusesitteet, joiden pohjat ovat myös tulevien tapahtumajärjestäjien hyödynnettävissä. Yleisesite toteutettiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kumppanuusesite oli suomenkielinen. Kaikki syytulla Taitajaan –esite tehtiin opetushenkilökunnalle muun muassa Educa- sekä OPO-messuja varten suomeksi.

Lisäksi toteutettiin suuri määrä sosiaalisen median kuvia, roll-upeja, julisteita sekä semifinaalimarkkinointia varten tarvittavat materiaalit. Suosituiksi nousseet tulevaisuuden ammattitarroja oli Taitajan esittelypisteillä eri tapahtumissa niin Gradian kuin Spesiankin kampuksilla. Taitaja näkyi myös Gradian ajoneuvoissa: Taitaja2020-ilmeellä teipattiin bussi, kuorma-auto ja henkilöauto. Lisäksi Taitaja-tarroja liimattiin useisiin Gradian ja Spesian ajoneuvoihin.

Tapahtumaan jaettavaksi oli suunnitteilla Taitaja2020-visuaalista ilmettä noudattava tapahtumaohjelma, joka olisi sisältänyt päiväkohtaisen tapahtumaohjelman lisäksi muun muassa tapahtumatärppejä, tapahtuma-alueen kartan, listauksen Uratorin näytteilleasettajista, yhteistyökumppaneiden logot (kolme suurinta kumppanuustasoa) sekä yhteydet sosiaaliseen mediaan ja verkkosivuille. Lisäksi oli tarkoitus toteuttaa erilaisia painettuja julkaisuja oheistapahtumiin, kuten avajaisiin, päättäjäisiin ja iltatilaisuuksiin.

”Taitaja näkyi myös Gradian ajoneuvoissa: Taitaja2020-ilmeellä teipattiin bussi, kuorma-auto ja henkilöauto. Lisäksi Taitaja-tarroja liimattiin useisiin Gradian ja Spesian ajoneuvoihin.”

Yhteistyössä Skills Finlandin ja Taitaja2021 Oulu-tapahtuman viestinnän kanssa suunniteltiin ja toteutettiin jyvaskyläläisen Linda Saukko-Raudan (Redanredan Oy) piirtämä Taitaja-kuva, jonka oli tarkoitus kertoa yleisesti tapahtumasta. Kuva oli suunniteltu esimerkiksi PowerPoint-sarjaan puhujan tueksi, messuseinäkkeeksi, sosiaalisen mediaan ja verkkosivuille. Kuvan elinkaareksi ajatellaan vuodet 2020–2023.

Taitaja2020-mainosvideo toteutettiin keväällä 2019 mainostoimiston, Gradian media-alan opiskelijoiden ja markkinointi- ja viestintävastaavan yhteistyönä. Mainosvideosta leikattiin yhteensä kahdeksan lyhyempää videoklippää eri pituuksin ja kieliversioin. Mainosvideot olivat nähtävillä Taitajan verkkosivuilla, YouTube-kanavalla sekä muissa sosiaalisen median kanavissa. Videot oli suunniteltu myös sosiaalisen median maksettua mainontaa ja ulkomainontaa varten. Videota näytettiin eri tapahtumissa, ja se pyöri Gradian oppilaitoskampusien info-tv-ruuduilla.

7.6 VAATETUS JA JAETTAVAT TUOTTEET

Suurin tapahtumaa varten tilattu vaate-erä olivat Taitaja2020-logoilla varustetut collegetakit. Niitä tilattiin Taitaja2020-toimiston, lajivastaavien sekä Gradian johdon käyttöön. Lisäksi toimiston väelle ja Gradian johdolle tilattiin valkoiset pikepaidat. Avainkaulanauhat hankittiin Taitaja-toimijoille sekä Gradian ja Spesian henkilöstölle. Avainkaulanauhoja oli suunnitteilla tilata myös Taitajan, Gradian ja Jyvaskylän kaupungin logoilla. Tapahtuman toimitsijoille suunniteltiin 800 kappaletta t-paitatilausta. Urapolku-oppaille oli tarkoitus tilata 50 t-paitaa yhteistyökumppanina toimineelta Image Wearilta. Kestävän kehityksen mukaisesti paitojen oli tarkoitus siirtyä hyödynnettäväksi seuraavassa Taitaja-tapahtumassa.

Muita mainosmateriaaleja olivat muun muassa avaimenperät, kynät, sateenvarjat, itse tapahtumaan varatut kertakäyttösadetakit sekä pyyhkeet, jotka oli tarkoitettu muun muassa sidosryhmille ja yhteistyökumppaneille.

Gradian media-alan opiskelijat avustivat mainosvideon kuvauksissa.

Kuva: Sanna-Riikka Koponen

Skills Finlandin ja Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman yhteinen osasto Taitaja2019-tapahtumassa Joensuussa.
Kuva: Katja Katajamäki

Taitaja2020-bussi liikennöi Gradian tilausajojen mukaan keräten näkyvyyttä.
Kuvat: Sanna-Riikka Koponen

7.7 MEDIA JA MEDIASUHTEET

Semifinaalien aikaan tammikuussa 2020 Keski-Suomen media kiinnostui Taitaja-tapahtumasta. Yle Radio Jyväskylä haastatteli kilpailujohtajaa ja Gradian maalaus ja tapetointi -lajin semifinalistia suorassa radiolähetyksessä. Keski-suomalainen teki kaksi lehtijuttua sekä kilpailijoiden että tapahtuman järjestämisen näkökulmasta. Valtakunnallisesti Taitaja2020-semifinaaleista uutisoitiin noin 130 eri mediassa. Keski-Suomen Taitaja9-aluekilpailuista Keski-suomalainen teki verkkouutisen niin ikään tammikuussa 2020. Keski-suomalainen osallistui myös Taitaja2020-vuoden avaus Gradiassa -tapahtumaan Priimuksen kampuksella 4.9.2019 sekä kirjoitti Gradian WorldSkills-kilpailijoista elokuussa 2019 jutun, joka linkittyi tuleviin Taitaja-kilpailuihin. Suur-Jyväskylän Lehti kirjoitti tulevasta tapahtumasta maaliskuussa 2019.

Markkinointi- ja viestintävastaava kirjoitti tapahtumasta Keski-suomalaisen Meidän juttu -palstalle (Taitaja2020-vuoden avaus Gradiassa, 09/2019 sekä Keski-Suomen Taitaja9-aluekilpai-

lut, 01/2020) sekä Koneyrittäjä-lehteen (02/2020). Huhtikuussa 2020 Pinni-lehti teki jutun tapahtuman peruuntumisesta. Taitaja2020 kilpailujohtaja ja markkinointi- ja viestintävastaava suunnittelivat mediakierroksia keväälle 2020, mutta niitä ei ehditty toteuttaa. Tapahtuma oli esillä myös erilaisissa medioille suunnatuissa verkostoitumistilaisuuksissa.

7.8 NÄKYVYYS KUMPPANUUKSIEN KAUTTA

Tapahtuman markkinoinnin ja viestinnän suunnittelussa ehdittiin luoda erilaisia verkostoja näkyvyyden edistämiseksi. Yhtenä tapahtuman pääyhteistyökumppanina toimi Jyväskylän kaupunki. Suunnitteilla oli tapahtuman näkyminen Jyväskylän kaupungin sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla. Kumppanuussopimukseen sisältyi myös ulkomainontaa Jyväskylän kaupungin digitaalisissa näytöissä.

Mediatulo Keski-suomalainen oli tulossa tapahtuman yhteistyökumppaniksi. Kumppanuusso-

pimukseen sisältyi myös maksettua mainontaa painetussa, display- sekä digitaalisessa muodossa. Printtimainontaa oli suunniteltu Keski-suomalaisen lisäksi Suur-Jyväskylän Lehteen huhtikuulle sekä tapahtumaviikolle. Semifinaalien aikaan mainostettiin Keski-suomalaisen koulutusliitteessä. Suunnitteilla oli display-kampanja (näkyvyys Keski-suomalaisen verkkosivun yläbannerissa), joka olisi alkanut kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Digitaalista mainontaa oli suunniteltu 22.4.2020 alkaen Jyväskylän kaupungin bussien diginäytöille, messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin ulkoseinän diginäytölle, Jyväskylän kävelykadulle sekä kauppakeskus Forumiin.

Mediakumppanuudesta neuvoteltiin Yleisradion YleX-kanavan kanssa. Kanavan esittelypiste olisi sijainnut Paviljongin aulatilassa. Suunnitelmien mukaan esittelypisteellä olisi ollut päivittäin vaihtuvaa, YleX:n ja Yle Kioskin toimintaa esittelevää ohjelmaa sekä toukokuun loppuun sijoittuvan YleXPop-tapahtuman ennakkomarkkinointia. Lisäksi suunnitteilla oli yhteistä näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa. Jyväskyläläisen Kauppakeskus Sepän kanssa sol-

mittiin yhteistyökumppanuus näkyvyyden vaihtamisesta. Taitajan mainosvideon oli tarkoitus pyöriä kauppakeskuksen mainosnäytöillä kevään 2020 mittaan kahdessa jaksossa. Myös messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin markkinointivastaavan kanssa toimittiin yhteistyössä suunnitellen yhteistä näkyvyyttä muun muassa verkkosivuille ja sosiaalisen median kanaviin.

7.9 OPISKELIJAT JA MARKKINOINTI

Gradian eri alojen opiskelijat olivat mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa tapahtuman markkinointia. Mainosvideo toteutettiin media-alan opiskelijoiden ja mainostoimiston yhteistyönä. Videon lisäksi media-alan opiskelijat suunnittelivat yhdessä viestinnän kanssa Taitaja-ajoneuvojen visuaalisen ilmeen ja toteuttivat teippaukset sekä painoivat suuren määrän erilaista materiaalia. Eri alojen opiskelijat toimivat malleina Taitaja2020-brändikuvissa. Valokuvausalan opiskelijat harjoittelivat kameran takana yhdessä ammattivalokuvaajan kanssa. Tapahtuman virallinen

Gradian liiketoiminnan opiskelijat markkinoivat tapahtumaa osana opintojaan.

Kuvat: Minna Paavilainen

kisabiisi syntyi EduFutura-yhteistyön kautta: Gradian, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston opiskelijat sävelsivät, sovittivat ja sanoittivat mukaansatempaavan ja innostavan Unelmii kohti -laulun. Opiskelijoiden oli tarkoitus olla mukana monissa tapahtumanaikaisissa töissä, kuten sosiaalisen median sisällöntuottajina, valokuvaus-, video-, opastus- sekä somistustehtävissä.

Taitaja2020-toimistossa työskenteli useita opiskelijoita erilaisissa markkinoinnin ja viestinnän tehtävissä. Taitaja-toimiston markkinointiasistentti suoritti oppisopimuksella liiketoiminnan ammatitutkinnon tapahtuman järjestelyissä. Lisäksi Gradian liiketoiminnan opiskelijat sekä Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituotannon opiskelija suorittivat markkinoinnin ja viestinnän

opintoihinsa kuuluvia työelämässä oppimisen jaksojaan Taitaja-toimistossa.

7.10 SEMIFINAALIMARKKINOINTI

Semifinaalimarkkinoinnin yhtenä painopisteinä oli valtakunnallinen näkyvyys ammatillisten oppilaitosten kautta. Oppilaitosten viestijöille suunnatuilla uutiskirjeillä sekä Skype-tietoisuuksilla oppilaitokset saivat valmiista materiaalia (julisteet, esitteet, sosiaalisen median kuvia, info-tv-mainokset, mediatiedote) jaettavaksi sekä ulkoista että sisäistä viestintää varten.

Taitajan sosiaalisessa mediassa ja verkkosivuilla semifinaaleja markkinoitiin muun muassa kilpailutarinoilla, ilmoittautumisajasta kertovilla kuvilla, uutisilla ja blogikirjoituksilla. Eri oppilaitokset jakoivat somepostauksia omissa kanavissaan, ja yhteisöllisyys huipentui semifinaaliviikkoon, jolloin kaikkia Taitaja2020-semifinaaleissa mukana olevia kehoitettiin jakamaan semifinaalitunnelmia etenkin Instagram-tarinoissa. Taitaja-tilin jakamia Instagram-tarinoita kertyi yhteensä noin sata, ja valtaosa koottiin tilin kohokohtiin myöhempää katselua varten.

Taitaja2020 semifinaalimarkkinointi Gradiassa

Jo ennen Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtumaa Gradiassa pyrittiin tuomaan Taitaja-kilpailua entistä näkyvämmäksi innostamalla ja kannustamalla kilpailutoimintaan mukaan niin uusia opiskelijoita kuin opettajiakin. Semifinaali-ilmoittautumisista kerrottiin muun muassa Gradian henkilöstön intrassa, info-tv-ruuduilla sekä Gradian sosiaalisessa mediassa. Lisäksi viestittiin sähköpostilla jo mukana olleille huoltajille sekä alojen koulutuspäälliköille. Gradian liiketoiminnan opiskelijat suunnittelivat ja järjestivät muun muassa tulevan tapahtuman infotilaisuuden.

7.11 TAPAHTUMA-ALUEEN SOMISTUS JA VISUAALINEN ILME

Tapahtuma-alueen somistuksessa pyrittiin jatkaa tapahtumaan luodun visuaalisen ilmeen käyttöä; tapahtuma-alueen opasteet, diginäyttö-mainokset, lajialuekartta, tapahtumaohjelma, toimitsijoiden t-paidat, avainkaulanauhat ja ta-

pahtumapassit olisivat noudattaneet samaa visuaalista ilmettä. Lajivastaavia oli ohjeistettu huomioimaan tapahtuman visuaalinen ilme kunkin lajialueen suunnittelussa. Tavoitteena oli saada aikaan selkeä, moderni, linjakas ja jopa futuristinen ilme.

Gradia Jämsän floristiikan opiskelijoiden oli määrä suunnitella ja toteuttaa Taitaja2020-ilmeen mukaiset kukka-asetelmat eri tiloihin ja oheistapahtumiin, kuten Uratorin Skills Corneriin, VIP-tila Gradia Loungeen, päättäjäisiin, seminaartiloihin sekä lajien yhteyteen. Lisäksi mitalisteille oli tarkoitus jakaa palkitsemisen yhteydessä teemaan sopiva kukka.

Ulkoalueen somistamiseksi oli suunniteltu Skills Finland ry:n visuaalisen ilmeen mukaisesti erilaisia mainoslakanoita ja -lippuja, jotka olisivat kertoneet avoimesta ja maksuttomasta tapahtumasta. Materiaalit oli suunniteltu yhdessä Skills Finland ry:n ja Taitaja2021 Oulun viestinnän toimijoiden kanssa. Kestävän kehityksen mukaisesti materiaalit olisivat jatkaneet matkaansa tuleviin Taitaja-tapahtumiin.

Myös somistuksessa oli tarkoitus huomioida kestävä kehitys ja kierrätettävyys. Gradian ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun Biotalousinstituutin ja Tiimiakatemia yhteisen Luova kiertotalous-hankkeen kautta oli suunnitelmassa tuoda tapahtuman eri tiloihin esille opiskelijoiden tuotoksia, kuten valokuvia, tuunattuja polkupyöriä sekä kierrätysmateriaaleista valmistettuja asuja. Ulkoalueen lavan eteen olisi rakennettu kierrätysmateriaalista kävelyluiska, samoin ulkoalueen kahvila- ja ravintolapalvelujen asiakaspaikat olisivat olleet kierrätysmateriaaleista valmistettuja.

7.12 KRIISIVIESTITÄ

Taitajan verkkosivuilla tiedotettiin 9.3.2020 vallitsevasta koronavirustilanteesta sekä Suomen hallituksen, Terveyden ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) sekä ulkoministeriön antamien ohjeistuksien noudattamisesta. Suomen hallitus määräsi 12.3.2020, että kaikki yli 500 hengen yleisötapahtumat peruetaan 31.5.2020 asti. Gradian ja Skills Finland ry:n johto päättivät tapahtuman peruuntumisesta ja yhteisestä tiedottamisesta 12.3.2020. Tapahtuman peruuntumisesta tiedotettiin 13.3.2020. Tai-

tajan ja Skills Finlandin verkkosivuilla julkaistiin 17.3.2020 Usein kysytyt kysymykset –uutinen, jossa vastattiin lukuisiin kysymyksiin ja tiedusteluihin, jotka liittyivät tapahtuman peruuntumiseen.

7.13 TAPAHTUMAN NÄKYVYYS ERI TAPAHTUMISSA

Gradian kesäkiertue ja Neste Ralli 2019

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuma näkyi kesän 2019 aikana Gradian hakupalveluiden ja yhteyspalveluiden sekä työelämä- ja yrityspalveluiden toteuttamalla kesäkiertueella Gradian 12 omistajakunnassa Keski-Suomessa. Lisäksi Taitaja2020-tapahtuma oli esillä Gradian esittelypisteellä Neste Ralli 2019 –tapahtumassa Jyväskylän Paviljongissa viiden päivän ajan.

Taitaja2020-vuoden avaus Gradiassa

Taitaja2020-vuoden avausta vietettiin Gradiassa syyslukukauden alkajaisiksi 2.–6.9.2019. Avausviikon tavoitteena oli tehdä Taitaja-tapahtumaa tutuksi talon sisällä, innostaa opiskelijoita lähtemään kilpailijoiksi ”kotikisoihin” sekä sitouttaa henkilöstöä ja opiskelijoita kilpailutapahtuman suunnitteluun ja toteutukseen.

Avausviikon pääviesti oli: Gradialaiset yhdessä

tekevät Taitaja2020-tapahtuman! Viikon aikana järjestettiin erilaista ohjelmaa Gradian kampuksilla niin Jyväskylässä, Lievestuoreella kuin Jämsässäkin. Kampuskiertoksen aamu aloitettiin aina yhteisellä Taitaja-lipun nostolla, EduFutura-yhteistyönä toteutetun Taitaja-biisin julkistamisella sekä lyhyillä puheenvuoroilla. Lounaan yhteydessä tarjottiin kaikille opiskelijoille sekä henkilöstölle Gradian elintarvikealan opiskelijoiden suunnittelema ja toteuttama Taitaja-leivos ja jaettiin Taitaja-tietoisuutta. Priimuksen kampuksella vietettiin 4.9. viikon päätapahtumaa, kun Taitaja-toimijat kokoontuivat lajivastaavien kanssa koulutuspäivään.

Valon kaupunki, Hohtava Kangas

Tapahtuma sai laajaa näkyvyyttä Jyväskylän vuotuisessa Valon kaupunki -tapahtumassa, jossa vieraili kolmen päivän aikana yli 130 000 kävijää. Taitaja2020-bussi kuljetti tapahtumayleisöä nontop-kuljetuksina Jyväskylän keskustan ja Kankaan tapahtuma-alueen välillä koko tapahtuman ajan 26.–28.9.2019.

Messutapahtumat

Kasvatus- ja opetusalan suur tapahtuma KEOS2019 järjestettiin lauantaina 16.11.2019 Jyväskylässä

Tulevaisuuden ammattitarrat ja muut Taitaja2020-materiaalit kiinnostivat kävijöitä Tampereen Opopäivillä.

Kuva: Sanna-Riikka Koponen

messu- ja tapahtumakeskus Paviljongissa. Taitaja2020-tapahtumalla oli tilaisuudessa oma esittelypiste, jossa jaettiin esitteitä, mainosmateriaalia sekä tulevaisuuden ammattitarroja. Pääviesti oli kertoa tapahtumasta kokonaisuutena, Urapolku-konseptista, maakunnan kahdeksaslukkalaisen oppilaiden kuljetuksista tapahtumaan sekä teemapäivien ohjelmasta.

Opetusalan valtakunnallinen suur tapahtuma Educa2020 järjestettiin 24.–25.1.2020 Helsingin Messukeskuksessa. Taitaja2020 Jyväskylä sekä Skills Finland ry olivat messuilla esillä yhteisellä esittelypisteellä, jossa kerrottiin tapahtuman kilpailuista sekä oheistapahtumista, tammikuussa julkaistuista Urapolku-tehtävistä ja tulevasta Taitaja-pelistä.

Valtakunnalliset Opopäivät 6.–8.2.2020 kokosivat noin 750 ohjausalan ammattilaista Tampereelle. Taitaja2020 Jyväskylä ja Skills Finland ry osallistuivat päiville yhteisellä esittelypisteellä 7.2.2020 Tampere-talossa yhdessä noin 150 muun näyttöleasettajan kanssa. Päivän aikana kerrottiin Taitajasta, kannustettiin opinto-ohjaajia tutustumaan Urapolku-konseptiin ja seuraamaan tapahtumaa sosiaalisessa mediassa yhdessä oppilaiden kanssa. Lisäksi verkostoiduttiin muiden näyttöleasettajien kanssa ja markkinoitiin heille mahdollisuutta osallistua Taitaja2020-tapahtuman Uratorille.

Keski-Suomen Taitaja9-aluekilpailu

Keski-Suomen Taitaja9-aluekilpailu järjestettiin 16.1.2020 Jyväskylässä Kauppakeskus Sepässä. Taitaja2020:llä oli esittelypiste yhdessä Gradian koulutusalojen ja EduFutura Jyväskylän kanssa. Taitaja9-aluekilpailua mainostettiin ennen varsinaista kilpailupäivää kauppakeskuksen mainosnäytöllä, jossa myös Taitaja2020 sai logonäkyvyyttä.

Taitaja2020 Jyväskylä -infopiste Jyväskylän keskustassa

Jyväskylän kaupungilta varattiin tapahtuma- ja näyttelykäyttöön tarkoitettu lasikontti (2,5 x 2,5 m) tapahtuman markkinointia varten ajalle 4.–14.5.2020. Lasikontti olisi sijoitettu keskeiselle alueelle Jyväskylän keskustan kävelykadulle. Lasikonttia varten suunniteltiin teippauksin toteutettava Taitaja2020-visuaalinen ilme, sisätilan somistus sekä diginäytön kautta esitettävä päiväkohtainen ohjelma. Tavoitteena olisi ollut tehdä tutuksi Taitaja-tapahtuman kilpailulajeja, kertoa Gradian koulustarjonnasta sekä innostaa kaupunkilaisia osallistumaan tapahtumaohjelmaan. Mukana suunnittelussa ja toteutuksessa olisivat olleet Gradian liiketoiminnan opiskelijat, eri alojen opiskelijat laji- / alakohtaisina päivinä sekä TaitajaPLUS-lajien järjestäjä Ammattiopisto Spesia.

Taitaja2020-vuoden avaus näkyi Gradian kaikilla kampuksilla.

Kuva: Sanna-Riikka Koponen

8

Tapahtuman yhteistyökumppanit

”Yhteistyökumppaneilta saatavat koneet, laitteet, materiaalit sekä asiantuntijuus ja osaaminen ovat erittäin tärkeitä.”

Taitaja-tapahtuman toteuttamiseen tarvitaan vuosittain tukea monilta eri yhteistyötahoilta erilaisina resursseina. Yhteistyökumppaneilta saatavat koneet, laitteet, materiaalit sekä asiantuntijuus ja osaaminen ovat erittäin tärkeitä. Ilman yhteistyökumppaneita ei tapahtumaa olisi mahdollista järjestää näin suurena.

Yritykset kokevat Taitaja-tapahtuman merkityksellisenä verkostoitumismahdollisuutena, jossa mukana olemalla ne pääsevät välittämään tietoa työelämän tarpeista ja toiminnasta oppilaitoksille, omien alojensa tulevaisuuden osaajille ja muille yrityksille.

Taitaja2020-tapahtuman peruuntumiseen mennessä ehdittiin luoda paljon uusia ja merkittäviä yhteistyöverkostoja ammattiosaamisen kehittämiseksi. Uusien yhteistyöyritysten lisäksi merkittävän suuri määrä jo aiemmin tapahtumassa mukana olleista yhteistyökumppaneista oli jälleen valmiina antamaan oman panoksensa tapahtuman toteuttamiseen.

8.1 KUMPPANUUSESITE

Yhteistyösopimuksen pohjaksi laadittiin keväällä 2019 kumppanuusesite, joka pohjautui aiempien

vuosien malleihin. Kumppanuusesitettä varten koottiin neljän hengen työryhmä, jonka tarkoituksena oli kehittää kumppanuusesitettä edellisvuosista.

Esitettä varten soitettiin keskiuomalaisten yritysten edustajille, ja heiltä saatiin tärkeitä näkökulmia esitteen sisältöön. Samalla yritykset saivat tietoa tulevasta tapahtumasta ja sen yhteistyömahdollisuuksista.

Uutuutena kumppanuuksiin haluttiin sisällyttää näkyvyys sosiaalisessa mediassa, esimerkiksi blogikirjoituksina ja mainosvideoina. Lisäksi kumppanuustasojen määrää haluttiin supistaa kahdeksasta (Taitaja2019) kuuteen, jolloin tasojen arvoiksi määriteltiin:

- 30 000 euroa + alv (Pääyhteistyökumppani)
- 15 000 euroa + alv (Taituri)
- 10 000 euroa + alv (Mestari)
- 5 000 euroa + alv (Kisälli)
- 1 800 euroa + alv (Palkintokumppani)
- 1 000 euroa + alv (Räätäli)

Kumppanuusesite oli valmis kesäkuussa 2019.

”Yhteistyösopimusprosessin ensimmäisessä vaiheessa lajivastaavat tekivät lajille suunnitelman soveltuvimmista yhteistyön keinoista.”

8.2 YHTEISTYÖSOPIMUSPROSESSI

Skills Finland ry selvitti heti Taitaja2019-tapahtuman jälkeen tapahtuman pääyhteistyökumppaneiden kiinnostusta jatkaa yhteistyötä Taitaja2020-tapahtumassa. Ensimmäiset yhteistyöneuvottelut aloitettiin kesällä 2019.

Aiempien vuosien tietojen pohjalta Taitaja2020-yhteistyösopimusprosessista tehtiin suunnitelma niin ikään kesällä 2019. Tarkoituksena oli selkiyttää yhteistyösopimuksia koskeva toimintamalli vaihe vaiheelta lajivastaaville. Suunnitelma esiteltiin heille syksyllä 2019.

Yhteistyösopimusprosessin ensimmäisessä vaiheessa lajivastaavat tekivät lajille suunnitelman soveltuvimmista yhteistyön keinoista. Suunnitelmassa kerrottiin muun muassa, millaisia kone-, laite-, materiaali- ja työpanostarpeita lajissa on.

Sopimuksia varten lajivastaavat ohjeistettiin täyttämään jokaisesta yrityksestä esitietolomake, jonka tuli sisältää osoite, y-tunnus, yhteyshenkilö ja sopimuksen allekirjoittaja. Lisäksi lomakkeesta tuli käydä ilmi, mitä lajivastaavat ja yhteistyöyrittäjät olivat yhdessä sopineet esimerkiksi koneiden ja laitteiden lainaamisesta, työpanoksesta ja palkintorahoista. Esitietolomake tuli tämän jälkeen toi-

mittaa tapahtuman kumppanuuskoordinaattorille, jonka tehtävänä oli laatia kaikki tapahtuman yhteistyösopimukset valmiiksi saamiensa esitietojen pohjalta, toimittaa sopimukset allekirjoitettaviksi ja huolehtia kumppanien näkyvyyden toteutumisesta.

Yhteistyökumppanuuksien sisällöistä neuvottelivat pääasiassa lajivastaavat itse. Taitaja-toimistolta oltiin neuvotteluissa mukana usean pääyhteistyökumppanin kanssa ja sellaisten kumppaneiden kanssa, jotka olivat mukana useassa lajissa sekä joissakin lajikohtaisissa neuvotteluissa. Neuvottelut tapahtuman yleisten yhteistyökumppaneiden kanssa hoiti Taitajatoimisto. Tavoitteena oli lisäksi löytää uusia kumppaneita yli lajirajojen sekä isoihin kokonaisuuksiin, kuten esimerkiksi Taitajafest, eri oheistapahtumat ja VIP-järjestelyt.

8.3 YHTEISTYÖSOPIMUKSET

Yhteistyösopimusten pohjana käytettiin aiempien vuosien mallien mukaisia sopimus pohjia, jotka muokattiin Taitaja2020-ilmeen mukaisiksi. Sopimus pohjiin tehtiin Gradian taloushallinnon kanssa kirjanpidon näkökulmasta joitain muu-

Kuva: Anni Karjalainen

”Yhteistyökumppanit olisivat olleet oikeutettuja kumppanuustasonsa arvon mukaiseen näkyvyyteen ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja tapahtuman jälkeen.”

toksia ja tarkennuksia. Sopimus pohjia oli kaksi: toinen pääyhteistyökumppaneita ja toinen muita yhteistyökumppaneita varten. Lopulliset Taitaja2020-sopimus pohjat olivat valmiina lokakuussa 2019. Yhteistyösopimusten allekirjoittajina toimivat Gradian puolesta Taitaja2020 kilpailujohtaja ja Gradia Jyväskylän tulosaluejohtaja. Skills Finland ry:n Taitaja-päällikkö sekä toiminnanjohtaja allekirjoittivat edellä mainittujen lisäksi kaikki tapahtuman pääyhteistyösopimukset.

Täytettyjä esitietolomakkeita alkoi siirtyä kumppanuuskoordinaattorille loka-marraskuussa 2019 lajivastaavien ja yhteistyöyritysten vahvistettua sopimuskokonaisuuksiaan. Kumppanuuskoordinaattori laati sopimuksia allekirjoitettaviksi sitä mukaa, kun lomakkeita saapui. Allekirjoitusten jälkeen sopimusten yksityiskohdat (muun muassa kumppanuustaso, sopimukseen kuuluva näkyvyys, sopimuksen arvo ja yrityksen yhteystiedot) tallennettiin näkyvyydestalukoon Taitaja-toimiston yhteiseen työskentelytilaan. Sopimusten kirjanpidosta ja rahapalkintojen sekä rahallisen tuen laskuttamisesta olisi vastannut Gradian taloushallinto näkyvyydestalukon ja valmiiden sopimusten tietojen pohjalta.

8.4 YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN NÄKYVYYS

Yhteistyökumppanit olisivat olleet oikeutettuja kumppanuustasonsa arvon mukaiseen näkyvyyteen ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja tapahtuman jälkeen. Näkyvyyden elementteinä olivat edellisten vuosien tapaan ja kumppanuustason perusteella muun muassa logonäkyvyys laji-

alueella, tapahtuman verkkosivulla lajin yhteydessä ja yhteistyökumppanitaulussa. Mahdollisuus oli myös omaan osastoon laji- tai tapahtuma-alueella. Uutuutena oli näkyvyys sosiaalisessa mediassa.

Sopimukset lähetettiin yhteistyökumppaneiden allekirjoitettaviksi postitse saatekirjeen kera. Yhteistyökumppaneilla oli mahdollisuus valita sopimukseensa muun muassa seuraavanlaisia näkyvyyden elementtejä: sosiaalinen media, mainosvideo ja blogikirjoitus. Mainosvideon ja sosiaalisen median sopimukseensa valinneiden yhteistyökumppanien yhteystiedot toimitettiin Gradian media-alalle, jossa yhteysopettaja opiskelijoihin kontakti yrityksen ja sopi toteutuksen tarkemmat yksityiskohdat.

Sopimukseen sisältyneet sosiaalisen median kokonaisuudet, tarjolla rajoitetusti:

- Mainosvideo: 5 kpl
- Sosiaalisen median viestintäsuunnitelma: 10 kpl
- Julkaisu Taitajan sosiaalisen median kanavissa (Instagram ja Facebook): 40 kpl
- Blogikirjoitus: määrää ei rajoitettu

Blogikirjoituksen tai sosiaalisen median postauksen valinneelle yhteistyökumppanille toimitettiin tuotetta koskeva ohjeistus. Sisällöiksi toivottiin yhteistyökumppaneiden kokemuksia aiemmista Taitaja-tapahtumasta ja odotuksia tulevalle. Tekstin lisäksi yhteistyökumppania pyydettiin toimittamaan halutessaan myös kuva. Tarvittaessa kuvituskuvin pystyttiin käyttämään tapahtuman omia brändikuvia. Blogikirjoitukset ja sosiaalisen median julkaisut oli tarkoitus julkaista maaliskuun huhtikuun aikana. Jo ennen tapahtuman peruuntumista toimitetut postaukset päätettiin julkaista Taitajan sosiaalisen median kanavissa sekä Taitaja2020-blogissa kevään 2020 aikana.

Kaikki viisi mainosvideota ja kymmenen sosiaalisen median viestintäsuunnitelmaa ehdittiin varata ennen tapahtuman peruuntumista. Blogikirjoituksia varattiin 37 kpl, ja niitä valmistui paljon ennen tapahtuman peruuntumista. Sosiaalisen median julkaisuja varattiin 32 kpl peruuntumiseen mennessä. Uudet näkyvyyselementit kiinnostivat yhteistyökumppaneita.

Gradian media-ala ehti aloittaa yhteistyökump-

paneiden kumppanuustasoihin kuuluvien painokelpoisten logojen käsittelyn ja rakenteisiin kiinnitettävien logotaulujen valmistamisen alkuvuonna 2019. Suurimpia logotauluja (120 x 250 cm) ehdittiin painaa valmiiksi jonkin verran ennen tapahtuman peruuntumista.

8.5 VAHVISTETUT YHTEISTYÖKUMPPANUUDET

Esitietolomakkeiden palautusten määräpäivä oli 13.3. Tapahtuman peruuntumisen takia lajivastaavat eivät ehtineet palauttaa kaikkia esitietolomakkeita kumppanuuskoordinaattorille. Siksi arviot sopimusmääristä ja arvoista pohjautuvat tapahtuman peruuntumiseen mennessä palautuneisiin tietoihin, eivätkä anna todellista kuvaa yhteistyösopimusten kokonaisuudesta. Palautuneiden esitietolomakkeiden perusteella yhteistyökumppaneiden määrä oli tapahtuman peruuntumisen kaiken kaikkiaan 208 kpl.

Yhteistyösopimukset jakautuivat kumppanuustasoinen seuraavasti:

- Pääyhteistyösopimuksia 23 kpl
- Taiturisopimuksia 16 kpl
- Mestarisopimuksia 18 kpl
- Kisällisopimuksia 44 kpl
- Räätilisopimuksia 86 kpl
- Palkinto- ja alle 1 000 € sopimuksia 21 kpl

Yhteistyösopimuksia ehdittiin tehdä valmiiksi 145 kpl ennen tapahtuman peruuntumista, ja niistä yhteistyökumppaneiden allekirjoittamia oli 86 kpl.

Vahvistetut pääyhteistyökumppanit tapahtuman peruuntumiseen mennessä olivat: ABB Oy, Cargotec Finland Oy, Crent Oy, Electrolux Professional Oy, Geberit Oy, Insinööritoimisto Ismo Lindberg, John Deere Forestry Oy, Jyväskylän kaupunki, KAO Finland Oy (Goldwell), Kemppi Oy, Konevuokraamo Vatupassi, Koulutus kuntayhtymä OSAO, NIBE Energy Systems Oy, Osuuskauppa Keskimaa, Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä Riveria, Puolustusvoimat, Scania Suomi Oy, Schenker Oy, Siemens Osakeyhtiö, Valmet Technologies Oy, Vähälä Logistics Oy, Wihuri Oy Tekninen Kauppa ja Würth Oy.

8.6 KEHITTÄMISEHDOTUKSET

Kumppanuusesitettä suunniteltaessa ajateltiin,

että kumppanuustasojen supistaminen helpotaisi ja yksinkertaistaisi sopimusprosessia. Näin ei kuitenkaan käynyt, vaan tasojen vähentäminen lisäsi työn ja suunnittelun määrää prosessin edessä.

Alle 1 000 euron kumppaneille ei ollut määriteltyä kumppanuutta lainkaan, ja esimerkiksi monet tuomarisopimukset osuivat Räätili- ja Kisällitason välille: yhteistyöarvo 2 000–3 500 euroa. Kirjanpidollisista ja arvonnäkökulmista syistä kumppanuustason näkyvyyden ja yhteistyökumppanuuden kokonaisarvon tuli vastata toisiaan. Tämän takia sopimuksiin, jotka jäivät alle alimman tason tai kahden tason välille 1 000 euron tai useamman tuhannen euron arvosta, määriteltiin lisänäkyvyyselementtejä kompensoimaan tasojen välisiä erotuksia. Näitä elementtejä olivat muun muassa lisänäkyvyys logolle tapahtuman verkkosivuilla (yleiset sivut) ja julkaisu Taitajan Facebookin ja Instagramin tarinoissa. Alle 1 000 euron sopimuksissa näkyvyys määriteltiin arvon mukaan joko logonäkyvyydeksi lajin verkkosivulla tai sovellettiin muita keinoja.

Tapahtuman kaikille yhteistyökumppaneille haluttiin taata sopimuksen arvoa vastaava näkyvyys. Jatkoa ajatellen tämän prosessin selkeyttämiseksi olisi hyvä, että muutamia kumppanuuden välitasoja lisättäisiin uudelleen vaihtoehdoiksi kumppanuusesitteeseen. Lisäksi alle 1 000 euron sopimusten näkyvyys kannattaisi määritellä kumppanuusesitteeseen uudelleen, jotta myös pienemmän arvon sopimusten tekeminen olisi sujuvampaa.

”Jatkoa ajatellen tämän prosessin selkeyttämiseksi olisi hyvä, että muutamia kumppanuuden välitasoja lisättäisiin uudelleen vaihtoehdoiksi kumppanuusesitteeseen.”

9

Urapolku- konsepti

”Urapolkukonseptin kehittämistyötä tukemaan päädyttiin teettämään opinnäytetyö, jossa selvitettiin yläkoululaisten mielipiteitä ja kiinnostuksen kohteita ammatinvalintaprosessissa.”

Urapolkukonseptin historia on pitkä: aiemmin konsepti on kulkenut nimellä Opintopolut ja Ammattipolut. Skills Finlandin luoman konseptin tavoitteena on esitellä ja kertoa kävijöille eri ammatti- ja koulutusvaihtoehdoista. Taitaja2020-tapahtuman järjestämissopimuksen mukaan Gradia sitoutui kehittämään konseptia vastaamaan aiempaa paremmin kävijöiden tarpeita. Konseptin ensisijainen kohderyhmä ovat peruskoulun kahdeksaluokkalaiset, joille ammatinvalinta on ajan-kohtainen aihe.

9.1 URAPOLKUKONSEPTIN KEHITTÄMINEN

Skills Finlandilla ja Jyväskylän ammattikorkeakoululla on ollut vuosia yhteistyösopimus, jossa on sovittu ammattikorkeakoulun roolista Urapolkukonseptin kehittämis- ja arviointityössä. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia halusi kehittää aikaisemmalta nimeltään ollutta Ammattipolut-konseptia vuoden 2020 Taitaja-tapahtumaa varten. Syksyllä 2018 koottiin kehittämistyöryhmä, jossa oli edustus Taitaja2020-, Taitaja2021- ja

Taitaja2022-organisaatioista, Jyväskylän ammattikorkeakoulusta ja Skills Finlandista. Ammattikorkeakoulun tehtävänä oli ohjauksen ja pedagogisen näkemyksen tuominen suunnitteluun ja ennakkotehtävien sisältöihin.

Kehittämistyöryhmä päätti 7.3.2019, että Urapolkukonsepti tehdään yhteistyönä Taitaja2020–2022-toimijoiden kanssa. Samalla sovittiin, että malli siirtyy vuosittain seuraavalle Taitaja-tapahtuman järjestäjälle. Työryhmän vetovastuu oli Gradiassa. Urapolkukonseptin pääkohderyhmänä pidettiin yläkoulun kahdeksaluokkalaisia, mutta reformin myötä kohderyhmä laajentui. Muina kohderyhminä olivat muun muassa ammattia vaihtavat aikuiset sekä yläkoulujen opettajat.

Urapolkukonseptin kehittämistyötä tukemaan päädyttiin teettämään opinnäytetyö, jossa selvitettiin yläkoululaisten mielipiteitä ja kiinnostuksen kohteita ammatinvalintaprosessissa. Opinnäytetyön tekijät opiskelivat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa. Työn tarkoituksena oli kerätä toimeksiantajalle kehittämisehdotuksia Urapolkukonseptin sisällöstä, tapahtumaosion

”Taitaja2020-tapahtumaan päätettiin toteuttaa verkkoselaimella toimiva peli, joka antaisi lisätietoa tapahtumasta, tukisi käyttäjien ammatinvalintaa sekä toimisi ikään kuin oppaana tapahtumapaikalla.”

toteuttamisesta sekä markkinointiviestinnän toteuttamisesta tapahtumaa ennen, sen aikana ja tapahtuman jälkeen.

Työryhmässä päätettiin, että konsepti rakennetaan ennen tapahtumaa orientoivaan osuuteen, tapahtumassa vierailuun ja jälkimarkkinointiosuuteen. Urapolkukonsepti rakennettiin Taitaja2020-tapahtuman verkkosivuille. Jokaiselle osa-alueelle luotiin perusta ja pohja, joita kilpailunjärjestäjät voivat vuosittain muokata alueen tarpeen ja resurssien mukaan.

Taitajan verkkosivujen kilpailulajien kuvaukset toimivat hyvänä tiedonlähteenä asiakkaille. Taitajan verkkosivu-uudistuksen yhteydessä lajisivuja yhtenäistettiin ja rakennetta selkeytettiin muun muassa yhtenäisillä väliotsikoilla ja niiden järjestyksellä. Kilpailulajien kuvausten lisäksi kerrottiin tutkinnoista ja ammattinimikkeistä.

9.2 ENNAKKOTEHTÄVÄT

Gradia vastasi pääosin ennakkotehtävien sisällöistä, mutta niiden suunnittelussa oli mukana myös Jyväskylän ammattikorkeakoulun edustajia. Ennakkotehtävien sisältö rakennettiin huomioiden seitsemännen luokan oppilaanohjauksen sisältö,

joka pohjautuu itsetuntemuksen kehittämiseen. Tehtävien työstämisessä käytettiin paljon jo olemassa olevaa materiaalia (Sujuvat työnhakumarkkinat -hanke). Lisäksi ennakkotehtäväosuuteen tehtiin useita eri ammatteja kuvaavia videoita, joiden tarkoituksena oli esitellä työtehtäviä ja -paikkoja. Videot tehtiin yhteistyönä kolmen koulutuksen järjestäjän kanssa, ja ne ovat Taitaja2021- ja Taitaja2022-tapahtumien käytössä. Ennakkotehtävät julkaistiin Taitaja2020-tapahtuman verkkosivuilla tammikuussa 2020.

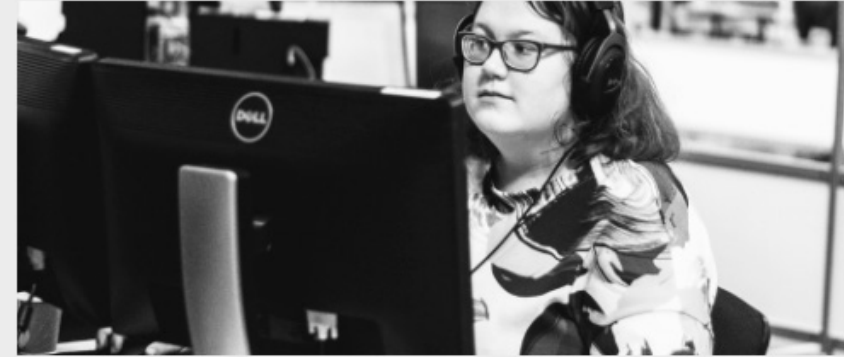
9.3 TAITAJA-PELI

Taitaja2020-tapahtumaan päätettiin toteuttaa verkkoselaimella toimiva peli, joka antaisi lisätietoa tapahtumasta, tukisi käyttäjien ammatinvalintaa sekä toimisi ikään kuin oppaana tapahtumapaikalla. Taitaja-peliä olisi voinut pelata tapahtumassa esimerkiksi puhelimella suoraan netin välityksellä. Kokemuksen ja tehdyn opin näytetyön perusteella pelillisuus toimii nuorten keskuudessa. Pelin alustaksi valikoitui SeppoIO, jota käytetään useissa peruskouluissa ja tapahtumissa. Peli rakennettiin niin, että se voidaan pienin muutoksin siirtää seuraaville Taitaja-tapahtuman järjestäjille. Visuaalinen ilme tehtiin Skills Finlandin ilmeen mukaan. Pelin suunnitteluun ja

Tieto- ja viestintäteknikka

Exercise type: Checkbox
Maximum points: 1000

”Alalla on hyvät työllistymismahdollisuudet ja oppii paljon asioita, joita tarvitsee nykymaailmassa.” -Valteri

Datanomi kouluttaa, avustaa ja neuvoo tietotekniikan käytössä sekä ratkaisee ohjelmien käytössä esiintyviä ongelmia.

Mitkä näistä osista tarvitaan, että keskusyksikkö toimii? (5kpl)

- Näppäimistö
- Prosessori
- Muistikampa
- Emolevy
- Hiiri
- Virtalähde
- Näytönohjain
- Mikki

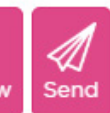
Cancel

Save

Preview

Send

Taitaja-pelin oli tarkoitus esitellä ammatillista koulutusta tapahtumassa

toteuttamiseen liittyvät kustannukset jaettiin Taitaja2020-, Taitaja2021- ja Taitaja2022-organisaatioiden kesken. Pelin toteuttamisessa tehtiin yhteistyötä myös Työturvallisuuskeskuksen kanssa.

Pelin suunnittelussa huomioitiin Taitaja-tapahtuman yhteiset painopisteet, kuten kestävä kehitys, ja tehtävät suunniteltiin koskemaan mahdollisimman laajasti eri ammattialoja. Pelin tekninen toteutus opinnollistettiin, ja työstä vastasi Gradian tieto- ja viestintätekniikan opiskelija yhdessä myöhemmin mukaan tulleen OSAO:n opiskelijan kanssa. Taitaja-pelin tehtävät valmistuivat ennen tapahtuman peruuntumista. Jokaisena kilpailupäivänä oli tarkoitus arpoa 5–10 palkintoa Taitaja-peliä pelanneiden kesken. Palkintoina oli 10 kappaletta kahden viikon kesätyöjaksoja yhteistyökumppani Valmetilla. Muina palkintoina pelanneille oli tarkoitus jakaa elokuvalippuja.

9.4 TAITAJA2020-TAPAHTUMASSA VIERAILEMINEN

Keski-Suomen yläkouluille toimitettiin ilmoittautumisohjeet tapahtumassa vierailua varten. Käytössä oli myös ryhmäilmoittautuminen, jolloin ryhmänohjaaja olisi ennakkoon rekisteröinyt koko ryhmänsä. Taitaja2020-tapahtuma oli sitoutunut kuljettamaan alueen kahdeksaluokkalaisten tapahtumaan. Bussikuljetukset kilpailutettiin paikallisten toimijoiden kesken. Peruskoululaisil-

”Osa ennakkotehtävistä ja Taitaja-pelin kysymyksistä oli tarkoitus liittää uraohjauspisteisiin.”

le oli suunniteltu oma sisäänkäynti Paviljongin Uno Savolan kadun sisäänkäynniltä. Bussien pysäytymispaikalle oli sovittu liikenteenohjaus ja asiakkaiden opastus sisätiloihin.

Tuloaulaan oli tarkoitus rakentaa infopiste ja naulakkopalvelut. Urapolkuoppaita oli varattu 50. Päivät oli tarkoitus jakaa kahteen työvuoroon: klo 8.00–12.00 ja klo 12.00–16.00. Kerrallaan työvuorossa olisi ollut noin 20 opasta, jotka olisivat toimineet naulakkopalveluissa, infopisteessä, opastamassa Taitaja-peliin kirjautumisessa ja pelin ensimmäisellä tehtävapistellä. Työvaatteena oppailla olisi ollut t-paita, jossa olisi ollut painatuksena Urapolkuoppas. Suunnitelmissa oli siirtää paidat tapahtuman jälkeen Oulun Taitaja2021-tapahtuman käyttöön. Kävijöiden oli tarkoitus liikkua tapahtumassa itsenäisesti, ilman opastettuja kierroksia.

Tapahtumaan oli suunniteltu kuusi erisisältöistä ”uraohjauspistettä” eli Urapolkupistettä, joissa paikalla olisi ollut opinto-ohjaaja tai vastaava opettaja, opiskelijoita ja työelämän edustaja. Gradian opinto-ohjaajat oli jaettu toimimaan eri urapolkupisteillä, ja heidän oli tarkoitus suunnitella jokaisen pisteen tarkempi sisältö sekä työvuoronsa. Koulutustilaisuuksia tehtävään ehdittiin pitää kaksi. Tarkoituksena oli tarjota vastauksia asiakkaiden kysymyksiin ammatinvalinnasta ja eri koulutusvaihtoehtoista. Työelämän edustajan roolina oli vastata pääosin Testaa ja tunne -tehtävien toteuttamisesta. Tavoitteena olisi ollut saada jokaiselle pisteelle mukaan 1–2 yritystä. Pisteet oli suunniteltu lajiperheajattelun mukaan:

1. Autoala ja teollisuus
2. IT- ja viestintätekniologia
3. Palvelut
4. Rakentaminen (p.l. viherrakentaminen ja infra)
5. Ravitsemispalvelut ja matkailu
6. Ulkoalue: metsäkone, infra, viherrakentaminen, kuljetuslogistiikka

Osa ennakkotehtävistä ja Taitaja-pelin kysymyksistä oli tarkoitus liittää uraohjauspisteisiin – tällä tavalla kävijöitä olisi pyritty ohjaamaan urapolkupisteille tutustumaan eri aloihin ja alaa edustaviin yrityksiin. Pisteet haluttiin rakentaa avoimiksi, niin että kynnys tulla paikalle olisi mahdollisimman pieni.

AIKATAULUESIMERKKI URAPOLKUKONSEPTIN TOTEUTTAMISESTA

Ennakkotehtävät valmiina (elokuu)

Kutsutaan opinto-ohjaajat vierailulle: info tulevasta (syyskuu)

Oppilaitosvierailut (syys-joulukuu)

Opinto-ohjaat ohjeistavat ennakkotehtävät opotunneille ennen Taitaja-tapahtumaa

Oppilaat tekevät tehtävät ja valitsevat etukäteen 3–5 lajia joihin tutustuvat ennakkoon. Taitaja-pelin esittely, kirjautumisohjeet, Taitaja-pelin tehtäviä sidotaan ennakkotehtäviin

Ennakkorekisteröinti tapahtumaan (tietoja hyödynnetään jälkimarkkinoinnissa), aikataulutetaan ryhmien vierailut

Taitaja-tapahtuma

Jälkimarkkinointi heti tapahtuman jälkeen: kysely

Jälkimarkkinointi syksyllä: lähetetään kuvakooste tapahtumasta ja kutsutaan tuleviin tapahtumiin

9.5 JÄLKIMARKKINOINTI

Työryhmässä sovittiin, että tapahtuman jälkeen kouluille lähetetään kiitoskirje ja palautekysely, jossa selvitetään kävijöiden kokemuksia Taitaja-tapahtumasta. Kysely oli tarkoitus lähettää kouluille 15.5.2020. Vastausaikaa olisi annettu kaksi viikkoa. Lisäksi tapahtumasta oli tarkoitus tehdä video ja kuvakollaasi, joka olisi lähetetty kouluille syksyllä 2020. Samassa yhteydessä koulujen oppilaat olisi kutsuttu kilpailemaan Taitaja9-paikalliskilpailuun, vierailemaan Gradian avoimiin oviin ja seuraamaan seuraavia semifinaaleja.

9.6 OPPILAITOSKIERROKSET YLÄKOULUISSA

Tavoitteet

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman yhtenä tavoitteena oli tulevaisuuden osaajien eli mahdollisen opiskelupaikan ja ammatinvalinnan kynnyksellä olevien kahdeksaluokkalaisten tavoittaminen. Tämän vuoksi päätettiin, että Keski-Suomen alueen yläkouluissa vierailaan syksyn 2019 ja talven 2020 aikana. Lisäksi päätettiin, että kahdeksaluokkalaisten järjestetään kuljetus tapahtumaan.

Oppilaitosvierailut opinnollistettiin niin, että kouluilla vierailivat Gradian opiskelijatiimit. Suunnitteluun otettiin alusta lähtien mukaan Gradian opintoihin hakeutuville neuvonta- ja ohjauspalveluja tarjoava hakupalvelut. Tavoitteena oli rekrytoida mukaan projektiin niin lukion tutoropiskelijoita kuin ammatillisen koulutuksen merkonomiopiskelijoita. Oppilaitoskierroksia varten oli käytössä Taitaja2020-ilmeelle teipattu auto. Opinnollistamismallia on tarkoitus hyödyntää myös tulevaisuudessa toisen asteen koulutusmahdollisuuksia markkinoitaessa.

Teemat

- Gradian toisen asteen koulutusmahdollisuudet
- Taitaja2020-tapahtuma
- Urapolut ja Taitaja-peli
- Taitaja Kahoot -tietovisa

Toteutus

Oppilaitoskierrokset toteutuivat aina kisojen peruuntumiseen saakka maaliskuulle 2020: merkonomiopiskelijat kiersivät osana opintojaan melkein kaikissa Jyväskylän alueen yläkouluissa marraskuussa 2019. Opiskelijat suunnittelivat itsenäisesti hakupalveluiden sekä Taitaja2020-toimiston ohjeistusten perusteella sopivan materiaalin, ja kierrokset aikataulutettiin heidän lukujärjestykseensä. Opiskelijat ottivat yhteyttä yläkoulujen opinto-ohjaajiin joko puhelimitse tai sähköpostilla. Vierailut oppilaitoksiin keskitettiin yhdelle viikolle, jotta opettaja pystyi ohjaamaan ryhmää kyseisen viikon ajan eikä erillistä resurssia tarvittaisi. Ohjaava opettaja koordinoi käytännön toteutusta Taitaja-koordinaattorin tuella. Oppilaitoskierrosten infot olivat lyhyitä tiedotustilaisuuksia yhdelle ryhmälle kerrallaan. Lisäksi opiskelijat olivat suunnitelleet pienen Taitaja-aiheisen Kahoot-tietokisan.

Tapahtumaa markkinoitiin myös Gradian avoimien ovien yhteydessä marraskuussa 2019: merkonomiopiskelijoiden ryhmän järjesti suunnittelemansa Taitaja2020-tietoiskun Gradian Harjun kampuksella. Tietoiskun näki 700 yläkoululaista opettajineen ja opinto-ohjaajineen. Infossa soi ahkerasti myös vuoden 2020 virallinen Taitaja-biisi, ja odotteluajalla pyöri tapahtuman mainosvideo.

Näin tapahtuman tunnettuutta rakennettiin Keski-Suomen yläkouluihin pitkäjänteisesti. Lähes kaikki alueen yläkoulut olivatkin osallistumassa. Lisäksi mukaan oli tulossa muitakin: Ylä-Savosta oli tulossa noin 60 bussillista yläkoululaisia.

Oppilaitoskierrosten suunnittelussa tehtiin vahvasti yhteistyötä Gradian hakupalveluiden kanssa, koska samalla jaettiin tietoa Gradian toisen asteen koulutusmahdollisuuksista. Tästä on tarkoitus kehittää jatkuva käytäntö opinnollistamisen kautta: omat sitoutuneet opiskelijat käyvät osana opintojaan kertomassa toisen asteen koulutusmahdollisuuksista.

Tiedottaminen

Tapahtumasta tiedotettiin yläkouluihin aktiivisesti syksystä 2019 lähtien Gradian hakupalveluiden uutiskirjeessä. Lisäksi lähetettiin kaksi tiedotuskirjettä. Niistä tammikuussa 2020 lähetetty ensimmäinen sisälsi aikataulusuunnitelman opoille ja toinen maaliskuun puoliväliin aikataulutettu olisi sisältänyt bussikuljetusten vahvistamisen, vi-

”Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman yhtenä tavoitteena oli tulevaisuuden osaajien eli mahdollisen opiskelupaikan ja ammatinvalinnan kynnyksellä olevien kahdeksaluokkalaisten tavoittaminen.”

rallisen aikataulun (maakunnat), tiedon vierailun ajankohdan varaamisesta varausjärjestelmän kautta (Jyväskylän alueen yläkoulut), oheistapahtumista tiedottamista, kävijärekisteröitymisen sekä tiedon ruokailumahdollisuuksista.

Kuljetukset

Bussiaikataulut suunniteltiin valmiiksi, koska lähellä toisiaan olevien paikkakuntien yläkoululaisten kuljetukset haluttiin yhdistää ja kilpailuttaa. Lisäksi Gradian datanomiopiskelija suunnitteli osana opintojaan Jyväskylän alueen kouluja varten varausjärjestelmää: tällä pyrittiin minimoimaan ruuhka-aikoja Urapolkujenkin näkökulmasta rajoittamalla ryhmien kokoa 300 yläkoululaiseen kerrallaan. Varausjärjestelmälle oli tarkoituksena perustaa sivusto Gradian palvelimelle. Järjestelmän oli tarkoitus sisältää seuraavat toiminnallisuudet:

- Koulujen pitää pystyä tekemään varaus tietylle päivälle ja aikavälille.
- Varaukseen pitää pystyä merkitsemään henkilölukumäärä.

- Yhdelle aikavälille tehdyt varaukset eivät saa ylittää 300 henkilön yhteismäärää.
- Varauksia pitää pystyä tarkastelemaan sivustolta.

Kehittämissuhteet

Oppilaitoskierrokset vaativat paljon aikaa, järjestelyjä ja resursseja. Niiden sisällöistä voisikin melko helposti tuottaa markkinointivideon, jota opinto-ohjaajat voisivat näyttää tunneillaan. Nykytekniikan avulla kierroksia olisi myös mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti etäinfoina esimerkiksi luokalle kerrallaan vaikkapa Teamsin tai Zoomin avulla.

Kunnilla on niukasti rahaa koulujen retkiin. Tämä täytyy muistaa, kun kahdeksaluokkalaisten halutaan Taitaja-tapahtumaan. Tarjoamalla bussikuljetukset saadaan paikalle tietenkin enemmän kävijöitä. Yhteistyökumppania kuljetuksiin kannattaa etsiä hyvissä ajoin. Opinnollistaminen on tässäkin mahdollista. Myös striimauksin tapahtumalle saataneen lisää seuraajia. Tämä on tärkeää muistaa varsinkin, jos koronavirustilanne pitkittyy.

”Ulkotapahtumat ovat haastavia, mutta avajaiset haluttiin järjestää ulkojuhlan ja festarihengessä.”

10.1 AVAJAISET

Taitaja2020-tapahtuman avajaisten piti olla maanantaina 11.5. kello 16.00 alkaen ulkona Taitotorilla (Paviljongin Ympyrätori). Myös ohikulkevat, paikalliset asukkaat olisivat nähneet messualueen tapahtumia. Avajaisiin arvioitiin osallistuvan 1000–1500 henkilöä.

Ulkotapahtumat ovat haastavia, mutta avajaiset haluttiin järjestää ulkojuhlan ja festarihengessä. Tilaisuutta varten oli tarkoitus rakentaa esiintymislava äänentoistolla. Teknisiä ratkaisuja jouduttiin miettimään suoraan lähetykseen, tekstityksiin, esitysaineistojen näyttämiseen sekä tallentamiseen. Mahdolliseen sateiseen säähän varauduttiin Taitaja2020-logoin varustetuin sateenvarjoin ja sadeviitoin.

Vuoden 2020 vaihteessa saatiin tieto, että Puolustusvoimat olisi ollut tulossa näkyvästi yhteistyökumppaniksi. Puolustusvoimien varusmiessoittokunta oli kiinnostunut esiintymään ulkolavalla, joten soittokunnan tarpeisiin päätettiin tilata

sopiva lava AV-laitteistoinen ja hakea myös sille yhteistyökumppania. Lisäksi lavan mediatekninen laitteisto sekä ulkoalueelle sijoitettava FOH-teltta ym. monikameratuotannon suojukset vuokrattaisiin, koska Gradian oma tekninen laitteisto olisi ollut tapahtuman aikana käytössä kilpailualueilla ja muualla ohjeistapahtumissa. Lavan vaatima mediatekninen työ oli tarkoitus toteuttaa Gradian omana opiskelijatyönä.

Suorassa lähetyksessä olisi lähetetty kuvan alareunassa liukuva teksti ja ennakkoon saadut käännökset. Ympyrätörmän alueelle seiniin sekä osallistujien tapahtumapasseihin oli tarkoitus laittaa esille QR-koodi, jonka kuvaamalla olisi päässyt suoraan tapahtuman YouTube-kanavalle. Kanavalla olisi ollut saatavana muun muassa avajaisten ohjelman puheosuuksien käännökset sekä ennakkoon ladattavaa materiaalia erityisesti tapahtuman kansainvälisiä vieraita varten.

Lavan eteen päätettiin rakentaa erillinen koroke sekä kävelyluiskat lavan molemmin puolin. Kilpailijat olisivat esittäytyneet avajaisissa musiikin

”Avajaisten ohjelmassa haluttiin entisestäänkin terävöittää kohderyhmäajattelua: tapahtuma on ensisijaisesti nuorille kilpailijoille.”

ja tanssin opiskelijoiden saattamana. Koroke ja kävelyluiskat olisivat olleet ohjelmakäytössä koko tapahtuman ajan.

Avajaisten ohjelmassa haluttiin entisestäänkin terävöittää kohderyhmäajattelua: tapahtuma on ensisijaisesti nuorille kilpailijoille. Kyseessä olisi siis ollut iloinen, energinen nuorten tapahtuma, jossa olisi ollut mahdollisimman vähän puheita.

Avajaiset ja päättäjät ovat aikataulullisesti vaatavia, joten ehdoton onnistumisen edellytys on ammattitaitoinen näyttämöestari. Gradian, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston yhteisen koulutuksen, tutkimuksen ja kehittämisen yhteisön, EduFuturan kautta käytävissä olisi ollut tapahtuman aikana kaksi musiikkialan korkeakouluopintoja tekevää, kokenutta näyttämöestaria. Avajaisten sekä päättäjien juontajat oli määrä rekrytoida kevään aikana Gradia Jyväskylän opiskelijoista. Juontajien vaatetuksen valmistamisesta opiskelijatyönä oli jo sovittu Gradia Jyväskylän vaatetusalan opettajan kanssa.

Avajaisiin valmistautuminen olisi käynnistynyt ulkoalueella klo 15.30 yleisön saapumisella, VIP-vieraiden plaseerauksella sekä joukkueiden järjestäytymisellä.

Lavalla DJ olisi soittanut tunnelmaa kohottavaa musiikkia, ja yleisössä sekä joukkueiden keskellä olisi liikkunut kamera Kiss Cam -tyyliin. Kaikkea olisi voinut seurata suorana Taitajan YouTube-kanavalla.

Avajaiset olisivat käynnistyneet klo 16.00 Jyväskylässä Tikkakoskella sijaitsevan Ilmavoimien Ilmasotakoulun yllennolla. Tämän jälkeen lavalla sekä sen etuosassa olisi nähty Gradia Jyväskylän

tanssin opiskelijoiden sekä tanssin perusopetuksen harrastajien yhteinen Flash mob, jonka suunnittelusta ja ohjauksesta oli sovittu Gradian tanssinopettajien kanssa. Flash mobin ensiesitys oli määrä olla Jyväskylän kävelykadulla tapahtumaa edeltävänä lauantaina Taitaja2020-infopisteen (lasikontin) läheisyydessä, ja avajaisissa olisi hyödynnetty uudelleen samaa koreografiaa.

Flash mobin jälkeen osa tanssijoista olisi johdattanut kaikki 53 joukkuetta esittäytymään yleisölle. Liike lavalla ja sen edessä olisi jatkunut ja yhdistynyt kunkin joukkueen esittelyyn. Lisäksi joukkueiden esittelyyn oli mietitty tapahtuman teemaan Tunne tulevaisuus sopiva toteutus. Joukkueiden oli tarkoitus tuoda lavalle yksi ennakkoon mietitty tulevaisuuden tärkeä arvo esimerkiksi kylttiin kirjoitettuna. Arvoista olisi esittäytymiskierroksella muodostunut lavalle kuva tai sanapilvi, joka kertoo nuorten ajatuksia tulevaisuudesta.

Suomen ammattitaitomaajoukkueen jäsenet olisi esitelty oppilaitoskohtaisten joukkueiden jälkeen.

Tapahtuman suojelijan, opetusministeri Li Anderssonin tervehdys olisi kuultu joukkueiden sisäntulon ja tapahtuman avauspuheenvuoron jälkeen. Lisäksi Skills Finland ry:n edustaja ja tapahtuman järjestäjän Gradian edustaja olisivat pitäneet lyhyet puheenvuorot. Muu perinteinen protokolla olisi pidetty kuten aiemminkin, esimerkiksi kilpailijoiden ja tuomarien valat. Avajaisissa, samoin kuin päättäjäsissä, olisi ollut yleisölle viittomakielinen tulkkaus, josta olisi vastannut Gradian EduFutura-kumppani Jyväskylän yliopisto.

Avajaisten ohjelmaluonnos liite 4.

10.2 SEMINAARIT

Taitaja-tapahtuman yhteydessä järjestettävien seminaarien suunnittelu aloitettiin toukokuussa 2019 Skills Finland ry:n ja Taitaja2020-toimiston edustajien tapaamisella. Aiheena oli tuolloin toimijoiden välinen työnjako ja seminaariohjelmien alustava aikataulutus. Lokakuussa 2019 kokoonnuttiin Skills Finland ry:n kutsumana Helsingin Postitaloon valmistelevaan sekä kansallisen että kansainvälisen seminaarin ohjelmaa yhdessä sidosryhmien edustajien kanssa. Paikalla olivat Skills Finland ry:n ja tulevien kilpailunjärjestäjien lisäksi muun muassa OAJ, AMKE, Suomen Yrittäjät ja Opetushallitus.

Kansallinen seminaari Taitaja Forum

Kansallinen seminaari eli suurseminaari oli tarkoitettu järjestää tiistaina 12.5.2020 klo 10.00–13.00 messu- ja tapahtumakeskus Jyväskylän Paviljongin Wivi-auditoriossa. Seminaarin teemana oli tapahtuman teeman mukaisesti Tunne tulevaisuus. Lisämausteena kysymykset: Entäpä jos tulevaisuus yllättääkin? Kuinka voisimme varautua johonkin, jota emme tunne?

Seminaariin odotettiin noin 150 osallistujaa. Kutsumana järjestäjän lisäksi olisivat toimineet Skills Finland ry ja Opetushallitus.

Seminaarin puhujiksi päätettiin kutsua opetus- ja kulttuuriministeriön edustaja ja Skills Finland ry:n hallituksen puheenjohtaja Seija Rasku sekä kansainvälisissä ammattitaitokilpailuissa menestynyt jyväskyläläinen Suvi Minkkinen. Lisäksi ohjelmassa

sa oli tarkoitus esitellä järjestävän organisaation Gradian ja Jyväskylän kaupungin sekä koko maakunnan vahvuusalueita: EduFutura Jyväskylä -yhteistyötä, Gradian Euroopan parhaana palkittua yrittäjyyden oppimismallia, liikuntapäätökäupunki Jyväskylän urheilijoiden uratarinoita sekä paikallisia yrittäjyyden kasvu- ja toteutusmalleja. Puhujaksi oli lupautunut muun muassa vuoden 2019 valtakunnallinen yksinyrittäjä Linda Saukko-Rauta yhdessä podcast-parinsa yrittäjä Maru Hautalan kanssa. Pääpuhujana olisi ollut professori Arto O. Salonen Itä-Suomen yliopistosta.

Lopullinen modulaarinen ja sisällöltään laajaa yleisöä kiinnostavaksi suunniteltu ohjelma varmistui maaliskuun alussa.

Ilmoittautumisen yhteyteen osallistujille oli suunniteltu aamukahvi sekä opiskelijoiden toteuttama musiikki ja taukojumppa. Seminaariohjelman jälkeen Gradian hakupalvelujen opinto-ohjaajat olisivat johdattaneet seminaarivieraat noin 45 minuutin lajialuekierroksille. Kierrosten oli määrä alkaa tasatunnein Taitaja-infon edestä klo 13.00–17.00. Kierrokset olisi suunniteltu ennakkoon teemoittain ja lajien aikataulutus huomioon ottaen.

Kansallinen seminaari TaitajaPLUS Forum

Seminaaritarjonnan uutuuksena olisi ollut erityisen tuen näkökulmia ammatilliseen koulutukseen avaava TaitajaPLUS Forum –seminaari. Aloitteen sen järjestämiseksi teki TaitajaPLUS-lajeista vastaava Ammattiopisto Spesia. Ohjelman laatisesta vastasivat Spesia Asiantuntijapal-

”Seminaaritarjonnan uutuuksena olisi ollut erityisen tuen näkökulmia ammatilliseen koulutukseen avaava TaitajaPLUS Forum –seminaari.”

velut yhdessä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun kanssa. Seminaarin ajankohta oli suunniteltu yleisempiin teemoihin keskittyneen Taitaja Forum -seminaarin jatkoksi: tiistaina 12.5. klo 13.00–16.00 ja keskiviikkona 13.5. klo 10.00–13.00. Tapahtumapaikkana olisi ollut messu- ja tapahtumakeskus Jyväskylän Paviljongin Wolmar-auditorio.

Suunniteltu seminaariohjelma koostui ajankohtaisista, käytännön kokemukseen ja tutkimustietoon pohjaavista puheenvuoroista, paneelikeskustelusta sekä kokemusasiantuntijoiden näkemyksistä, jotka liittyivät erityiseen tukeen ammatillisessa koulutuksessa. Ohjelman suunnittelussa oli huomioitu etenkin erityisnuorten osaamisen esille tuominen ja työelämänäkökulma.

Seminaariohjelman avausteksti kuvastaa hyvin sen sisältöä:

” Suomi tarvitsee jokaisen tekijän osaamisen käyttöön – nyt ja tulevana vuosina. Jokaiselta löytyy kykyä ja osaamista, jota ei ole varaa jättää hyödyntämättä. Mielekäs ja merkityksellinen työ on meille kaikille tärkeä! Miten ammatillinen erityisopetus vastaa tulevaisuuden työelämän tarpeisiin? Miltä erityistä tukea tarvitsevan nuoren työura näyttää? Miten saamme piilevän potentiaalin esille ja kaikki tähdet loistamaan?”

Ammattiopisto Spesian ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun asiantuntijoiden ja kokemuspuhujien ohella seminaarissa oli tarkoitus kuulla maailman parhaaksi ruokakaupaksi valitun Järvenpään Citymarketin kauppiasta sekä Elinkeinoelämän keskusliiton johtavaa asiantuntijaa. Seminaaria oli tulossa elävöittämään myös Ammattiopisto Spesian Turun toimipaikan draamaryhmä.

Myös tämän seminaarikokonaisuuden jälkeen keskiviikkona 13.5. oli tarkoitus järjestää ohjattuja kierroksia lajialueilla. Kierrosten aikana Ammattiopisto Spesian opinto-ohjaajat sekä opiskelijat olisivat tutustuttaneet seminaarivieraat ja muut kiinnostuneet PLUS-lajien kilpailutoimintaan sekä ammattinäytöksiin tapahtuma-alueella.

Kansainvälinen seminaari

Kansainvälisestä seminaarista vastasivat Skills Finland ry, Opetushallitus, Gradian kansainvälistymispalvelut. Gradiassa vastuuhenkilönä toimi kansainvälisten asioiden suunnittelija.

Yhteinen suunnittelu käynnistyi alustavalla palaverilla Joensuun Taitaja-tapahtumassa toukuussa 2019, ja sen jälkeen Skills Finland ry kutsui koolle laajan taustaryhmän ideoimaan seminaarin ohjelmarunkoa Helsinkiin 9.10.2019. Gradian kansainvälisten asioiden suunnittelija esitteli ajatuksia ohjelmasisällöiksi ja seminaarin käytännön toteuttamiseksi. Keskustelussa tuotiin esille useita hyviä ajatuksia, muun muassa seminaarin pääteema: ”Entä, jos tulevaisuus kääntyykin pääläelleen? Miten varmistamme ammatillisen koulutuksen antamat valmiudet myös tulevaisuudessa?”. Joulukuussa 2019 sovittiin seminaarin otsikoksi Envision the Future - Future-proof VET, esiintyjät ja tarkka aikataulu.

Kansainvälinen seminaari oli tarkoitus järjestää keskiviikkona 13.5.2020 messu- ja tapahtumakeskus Jyväskylän Paviljongin Alvar-kokoustilassa. Ohjelmassa painotettiin ammatillisen koulutuksen merkitystä tulevaisuuden haasteissa ja Taitaja-valmennuksen merkitystä tulevaisuuden taitojen vahvistamisessa. Euroopan komissiosta kutsuttiin pääpuhujaksi kertomaan uuden Erasmus+ -rahoitusohjelman suuntaviivoista. Opetushallituksen edustaja varautui esittelemään Suomen ammatillisen koulutuksen tilannetta. Ohjelmassa oli myös Tulevaisuuden haasteet opinto-ohjaukselle -teema.

Paikallisen järjestäjän ääni olisi kuulunut kahdessa haastatteluosuudessa: Taitaja-kilpailussa menestynyt Gradian opiskelija ja paikallinen yrittäjyyskoulukonsepti sekä Gradian strategiayöskentelyn kuvaaminen Future’s Platform- ja Menti-meter -työkaluja hyväksi käyttäen ja samalla niitä yleisölle esitellen.

Muutoin varsin Eurooppa-painotteiseen seminaariohjelmaan sisällytettiin puheenvuoro myös Euroopan ulkopuolelta. Se olisi koskenut Gradian vahvaa koulutusvientiyhteistyötä Kiinaan. Ensimmäisten koronauutisten saavuttua puheenvuoron aihe vaihtui Intia-yhteistyöhön.

Seminaariohjelman päätteeksi osallistujille olisi ollut tarjolla noin 45 minuutin opastettuja kierroksia kilpailualueella. Oppaiksi oli rekrytoitu Gradian kehittämisspalvelujen kielitaitoista henkilöstöä (englanti, ruotsi, saksa, ranska, venäjä).

Seminaarivieraille olisi ollut vapaavalintaisena oheisohjelmana tiistaina 12.5.: omatoiminen Alvar Aalto -kävelykierros, EduFutura-konseptin esittely, koulutusvientiin erikoistuneen yhtiön, Gradian, Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä Jyväskylän yliopiston omistaman EduCluster Finland Oy:n esittely (maksuttomia) sekä Suomen luontoa, järvimaisemia ja perinneruokaa tarjoava illanvietto Savutuvan Apajalla (maksullinen). Kansainvälinen seminaari ja siihen liittyvä oheisohjelma oli suunnattu ensisijaisesti ulkomaisille yhteistyökumppaneille ja ammatillisen koulutuksen verkostoille. Heitä palveltiin Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman verkkosivujen ilmoittautumislomakkeilla. Sivuilla oli ohje myös majoitusvarauksiin.

Opetushallituksen kokoamat yhteystiedot auttoivat tiedotuksessa ja markkinoinnissa. Gradian laatima suomen- ja englanninkielinen kutsukirje lähetettiin kaikille suomalaisille ammatillisen koulutuksen järjestäjille, joita myös pyydettiin välittämään kutsu kansainvälisille kumppaneilleen. Gradiakin lähetti kutsun eurooppalaisille ja sen ulkopuolisille verkostoilleen ja liikkuvuuskumppaneilleen. Skills Finland ry lähetti viestin omille kontakteilleen. Kutsu kansainväliseen seminaariin tavoitti useita satoja vastaanottajia, ja useista maista saatiinkin jo tietoa 6–15 hengen ryhmien osallistumisesta. Seminaarissa oli varauduttu noin 100 osallistujaan. Seminaaritarjoiluihin oli jo lupautunut yhteistyökumppaneita.

Opiskelijoiden osuus kansainvälisen seminaarin toteuttamisessa olisi ollut vieraiden vastaanottajina, salioppaina, materiaalin ja lahjojen jakajina sekä ohjelmaan sisältyvässä musiikki- ja tanssiesityksissä. Ensimmäisessä mukaan oli tulossa Gradian

sekä Jyväskylän ammattikorkeakoulun matkailu- ja liiketoiminnan sekä musiikin ja tanssin opiskelijoita. Kansainvälistä ohjelmaa ja yhteyksiä varten Gradiassa oli oma yhteyshenkilö.

10.3 VERKOSTOITUMISTILAISUUDET ERI KOHDERYHMILLE

Kaupungin vastaanotto

Perinteisesti Taitaja-tapahtumassa on ollut järjestävän tahon kotikaupungin vastaanotto. Jyväskylän kaupungin vastaanotto 150 henkilölle olisi ollut 12.5. kaupungintalon juhlasalissa. Vastaanoton musiikista olisi vastannut Gradia.

Kaupungin vastaanotolle oli tarkoitus kutsua keskeisten yhteistyökumppaneiden lisäksi Taitaja-toimijoiden ylintä johtoa. Kutsuvieraslistalla oli muun muassa Skills Finland ry:n hallituksen jäseniä, opetus- ja kulttuuriministeriön edustajia, Taitaja2020-tapahtuman järjestäjien edustajia, tulevien Taitaja-tapahtumien järjestäjien edustajia, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian ja Spesian sidosryhmien edustajia sekä Taitaja2020-toimiston yhteistyökumppaneita.

Kansainvälinen ilta

Kansainvälisille vieraille sekä muille kansainvälisestä yhteistyöstä kiinnostuneille suunniteltiin vapaamuotoista kansainvälistä iltaa Get Together Savutuvan Apajalla tiistaina 12.5.2020 klo 18.00–22.00. Sinne oli tarkoitus siirtyä perinteikkäällä Suomi-laivalla Paviljongin lähellä sijaitsevista Jyväskylän Lutakon satamasta. Päijänne-risteilyn aikana olisi nautittu yhteistyökumppanin tarjoamat alkupalat ja kuultu Gradian musiikin opiskelijoiden esityksiä. Maihinnousun jälkeen oli tarkoitus tutustua Savutuvan Apajan tarinaan ja alueeseen, nauttia illallinen sekä viihtyä Gradian musiikin opiskelijoiden folklorehenkisen musiikin parissa. Opiskelijoiden ajamat Gradia Jyväskylän bussit olisivat kuljettaneet osallistujat illan päätyttyä Jyväskylän keskustaan.

Lippuja kansainväliseen iltaan myytiin Taitaja2020-nettisivuilla. Risteilyn, kolmen ruokalajin illallisen, ohjelman sekä paluukuljetuksen sisältävä illalliskortti maksoi 60 euroa.

”Näytteilleasettajilla oli mahdollisuus valita osasto kolmesta eri vaihtoehdosta, joiden sisältö vaihteli kalustamattomasta esittelyalueesta kalustettuun valmisosastoon.”

Ilta Priimuksesta

Taitaja-tapahtumaan on perinteisesti kuulunut Taitaja-toimijoiden verkostoitumistilaisuus. Ilta Priimuksesta -nimisen tilaisuuden ajankohdaksi oli suunniteltu keskiviikko 13.5. klo 19.00–22.00, ja se olisi pidetty Gradia Jyväskylän opetusravintola Priimuksesta. Illallinen olisi tarjottu pöytiin, ja istumapaikkoja olisi ollut noin 300 vieraalle. Jos tulijoita olisi ollut enemmän, illallinen olisi ollut mahdollista toteuttaa myös noutopöydästä cocktail-tyyliin.

Illalliskortit olivat myynnissä netissä 40 euron hintaan, johon sisältyi alkoholon alkumalja, neljän ruokalajin illallinen sekä musikaaliohjelma. Illalliskorttiin olisi ollut mahdollista yhdistää viinitilaus ennakkoon tai paikalla ostettuna. Illan musiikki-numeroista olisivat vastanneet EduFutura-yhteistyönä Suomalainen musiikkikampus sekä Gradian musiikin ja tanssin opiskelijat ja opettajat. Äänentoistosta ja valaistuksesta olisivat huolehtineet Gradian media-alan opiskelijat.

Taitajafest

Finalisteille suunnattu Taitajafest-ilta oli tarkoitus järjestää keskiviikkona 13.5.2020 klo 19.00–21.00 Tanssiali Lutakossa, joka on aivan messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin lähellä. Tanssiali Lutakon toimintaa pyörittävä Jyväskylän Elävän Musiikin Yhdistys ry:n eli Jelmu olisi hoitanut kaikki tapahtuman järjestelyt. Paikalle olisi mahtunut yhteensä 530 henkilöä, ja sisäänpääsy Taitajafestiin olisi kuulunut finalistien, kansainvälisten kilpailijoiden sekä Suomen ammattitaitomaajoukueen kilpailijoiden tapahtumapasseihin. Iltaan olisi sisällytynyt ruokatarjoilu ennen varsinaisen ohjelman aloitusta.

Illan ohjelman oli tarkoitus koostua ruokailun ohella tervetulosanoista, DJ:n soittamasta musiikista, yhteistyökumppani YleX:n juontajan tunnelman nostatuksesta sekä rap-yhtye Gasellien keikasta. Music Against Drugs ry:n vapaaehtois-toimijat olisivat toteuttaneet omassa toimintapisteessään maksuttoman UV-värimaalauksen. Yhteistyökumppanineuvottelut olivat käynnissä tilaisuuden ja pääesiintyjän sponsorointiin. Tanssiali Lutakon tilavuokra kuului Jyväskylän kaupungin kanssa tehtyyn yhteistyösopimukseen.

10.4 TYÖELÄMÄLLE SUUNNATUT TILAISUUDET

Joulupuurotilaisuus yrityksille

Keski-Suomen alueen yrityksille ja työelämän edustajille päätettiin pitää Taitaja-teemainen seminaari, jonka tavoitteena oli kertoa Taitaja-toiminnasta ja kannustaa yrityksiä mukaan tapahtuman yhteistyökumppaneiksi. Tilaisuus järjestettiin yhdessä Skills Finlandin, Teknologiateollisuus ry:n sekä Gradian työelämä- ja yrityspalveluiden kanssa 12.12.2019 klo 8.00–10.00 Gradia Jyväskylän Ravintola Priimuksesta. Tilaisuuden ohjelmassa oli Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman kilpailujohtaja Maria Linnavirran avauspuhe, Teknologiateollisuus ry:n johtavan asiantuntijan Milka Kortetin puheenvuoro rekrytoinnin haasteista ja ratkaisusta oman toimialan näkökulmasta, Skills Finland ry:n Taitajapäällikkö Jarmo Linkosaaren puheenvuoro kilpailutoiminnan merkityksestä yrityksille, EveryWeld Oy:n Ville-Pekka Virtasen tarina huippuosaajan urapolusta sekä Taitaja2020

kumppanuuskoordinaattori Salla Haapsalon puheenvuoro yritysten yhteistyömahdollisuuksista tapahtumassa.

Työelämän toimialapäivät

Yhteistyökumppani Würth Oy halusi järjestää tapahtumanaikaisia toimialapäiviä työelämän asiakkaille. Esiteltävät toimialat olisivat olleet Würthin vahvuuksien mukaan autoala, teollisuus ja rakentaminen. Tarkoitus oli kutsua näiden toimialojen yritysten edustajia ja opettajia kohdennetusti mukaan tapahtumaan, esitellä heille alan kilpailutoiminnan lisäksi Würthin ratkaisuja sekä Gradian tarjoamia osaamisen kehittämisen palveluja. Lisäksi Työväen Sivistysliitto olisi tullut teollisuuden alan ohjelmaan mukaan esittelemään Ammattitaitoa Yhdessä -hankkeen tuloksia ja toimintaa. Mukaan odotettiin noin 100 kävijää toimialaa kohden.

Autoalan ja teollisuuden toimialapäivät olisi järjestetty tiistaina 12.5. klo 9.00–15.00 Paviljongin kokoustila Alvarissa. Rakentamisen toimialapäivä olisi ollut torstaina 14.5. klo 8.00–12.00. Päiviin olisivat sisällytneet verkostoitumislounas ja kierrokset toimialojen lajialueilla. Gradian Työelämä- ja yrityspalvelujen henkilöstö olisi isännöinyt päiviä ja hoitanut lajialuekierrokset. Mukana olisivat olleet myös Gradian kyseisten alojen koulutuspäälliköt.

10.5 URATORI

Tapahtumassa on perinteisesti ollut mukana rekrypiste / ammattitori. Taitaja2020-tapahtumassa päädyttiin toteuttamaan tulevaisuuden koulutus- ja uramahdollisuuksiin tutustuttava Uraatori. Se oli sijoitettu Paviljongin A-halliin. Näytteilleasettajille varattiin tilaan 57 esittelypistettä, joista 30 olisi ollut kooltaan 6 m² ja 27 kooltaan 9 m².

Tapahtuman pääyhteistyökumppaneilla (arvo 30 000 euroa) ja Taiturikumppaneilla (arvo 15 000 euroa) oli mahdollisuus yhteistyösopimustensa nojalla varata oma osasto laji- tai tapahtuma-alueelta. Yhteistyökumppanuuksien kautta varattujen Uraatorin osastojen ohella paikkoja alettiin markkinoida vuoden 2020 tammikuusta lähtien myös muille koulutuksen järjestäjille, organisaatioille, yrityksille, yhdistyksille ja liitoille, joiden katsot-

tiin olevan merkityksellisiä tapahtuman kohde-ryhmää ajatellen.

Näytteilleasettajilla oli mahdollisuus valita osasto kolmesta eri vaihtoehdosta, joiden sisältö vaihteli kalustamattomasta esittelyalueesta kalustettuun valmisosastoon. Paviljonki suunnitteli esittelyosastojen sisällöt valmiiksi ja olisi vastannut kokonaisuudessaan niiden toteuttamisesta. Osastojen myynti ja kokonaisuuden hallinta olivat Taitaja-toimiston vastuulla. Käytännön myyntityössä oli mukana myös merkonomiopiskelija osoittamassa myyntityön osaamistaan. Tapahtuman peruuntumiseen mennessä osastoja oli varattu yhteensä 29, joista 9 osastoa yhteistyökumppaneille ja 20 muille näytteilleasettajille.

Skills Corner -lava

Uraatorille suunniteltiin esittelypisteiden lisäksi erillinen haastattelulava Skills Corner. Lavalla oli tarkoitus nostaa esiin innostavia, tavallisesta poikkeavia ja erityisesti nuoria kiinnostavia uratarinoita. Haastattelut olisivat kestäneet noin 15–20 minuuttia puolen tunnin sykleissä Uraatorin aukioloaikoina. Jokaiselle tapahtumapäivälle oli varattu haastattelijat, jotka työskentelevät yrittäjinä tai yrittäjyyden parissa. Suunniteltuihin haastateltaviin lukeutui paljon nuoria yrittäjiä, tapahtuman yhteistyökumppanien edustajia sekä entisiä ja nykyisiä Taitaja- ja World Skills -kilpailijoita ja eksperttejä.

10.6 TAITOTORI

Keskisuomalaista osaamista esittelevä Taitotori sijaitsi suunnitelmissa messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin ulkoalueella, Ympyrätorilla. Taitotorin tarkoituksena oli tarjota vaihtoehtoisia kahvila- ja ravintolapalveluja sekä tuoda esiin keskisuomalaista osaamista monin eri tavoin: myyntikokuina, esittelypisteinä, työpajoina ja esityksinä. Neuvotteluja käytiin muun muassa monialaisen ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden ja ammattilaisten muodostaman yhteistyöverkosto Verso-osuuskunnan, Gradian luovien alojen opiskelijoiden sekä Luova kiertotalous -hankkeen kanssa tuote-esittelyistä, tuotteiden myynnistä sekä mahdollisista työpajoista. Suunnitelmissa oli Pop up -kahvila, Taitaja Shop sekä kierrätysmateriaaleista valmistettujen tuotteiden näyttely.

Kilpailujohtaja Maria Linnavirta avasi työelämän yhteistyökumppaneille järjestetyn joulupuurotilaisuuden.

Kuva: Erik Lappalainen

Taitolava

Taitotorin Taitolavalle suunniteltiin järjestettäväksi avajaisjuhllisuuksien jälkeen päivittäistä ohjelmaa tiistaista torstaihin. Tapahtuma-alueen aamut olisivat alkaneet Gradia Jämsän ohjaaja-opiskelijoiden vetämällä aamujumpilla, ja keskiviöllä olisi nautittu lounaskonserteista. Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan oli määrä esiintyä Taitolavalla tiistaina 12.5. klo 12.00–13.00, ja keskiviikkona 13.5. lavalle olisi noussut Jazz Jyväskylä. Muina aikoina olisivat esiintyneet muun muassa Suomalaisen musiikkikampuksen opiskelijat, Gradia Jyväskylän musiikin ja tanssin opiskelijat, Gradia Jyväskylän musiikin ja tanssin perusopetuksen harrastajat sekä Keski-Suomen

”Näytteilleasettajilla oli mahdollisuus valita osasto kolmesta eri vaihtoehdosta, joiden sisältö vaihteli kalustamattomasta esittelyalueesta kalustettuun valmisosastoon.”

Nuorisoseurojen Luova lava -toiminnan nuoret teatterin, tanssin ja musiikin harrastajat.

Päättäjäisten etkot olisivat olleet Taitolavan ohjelmassa torstaina 14.5. klo 13.00–15.00, jolloin esiintymislavalla olisi nähty vaatteenvalmistuslajin kilpailutöitä tuoreeltaan esittelevä muotinäytös sekä kuultu Jyväskylän kaupungin nuorisopalveluiden Jyväskylä Rock Academy -toimintaan osallistuvia bändejä.

Teemapäivät

Taitotorin ohjelma suunniteltiin kolmeksi teemapäiväksi. Niiden tavoitteena oli houkuttaa kävijöitä tasaisesti koko tapahtuman ajalle, sillä perinteisesti keskiviikkopäivä on ollut Taitaja-tapahtumassa ruuhkaisin. Tiistain teemaksi valikoituivat liikunta ja harrastaminen, keskiviikkoksi kulttuuri ja kädentaidot. Kohderyhmänä olivat ensisijaisesti ala- ja yläkouluikäiset. Torstain sisältö päätettiin kohdentaa päiväkotijäsen- ja esikouluikäisille. Näin syntyivät Sporttipäivä – Sports & Fun, Luova päivä – Arts & Crafts ja Pienten päivä. Taitotorin ohjelma olisi ollut yleisölle avoinna tiistaina klo 9.00–16.00, keskiviikkona klo 9.00–16.00 ja torstaina klo 9.00–11.00 ja 13.00–15.00.

Teemapäivien eri toimijoilla oli mahdollisuus esitellä toimintaansa tapahtuma-alueella teemapäivän aikana sekä saada näkyvyyttä Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman verkkosivuilla teemapäivien ohjelmassa. Kukin toimijoista olisi tullut alueelle esimerkiksi oman esittelyteltan ja muun tarpeiston kanssa. Erillisiä yhteistyösopimuksia ulkoalueen toimijoiden kanssa ei ollut tarkoitus tehdä.

Sporttipäivään olivat ehtineet ilmoittautua seuraavat urheiluseurat ja liikunnan harrastajat:

- Jyvässeudun Paini-Ässät ry – peukkupainin universumin mestaruuskilpailu, rantapainiesityksiä
- Ready Set Pole Oy – tankotanssiesityksiä
- Suitsilan ratsastajat ry – hevosenkengän heittoa, poni
- Soft Archery Finland Oy – jousiammuntakilpailu, archery show
- Jyväskylän Liitokiekkoilijat Ry – frisbeegolfin heittopiste
- Gradia Jämsä urheiluvallmennus
- Ammattiopisto Spesia urheiluvallmennus

- Pyörätuolikelaja Henry Manni – ratakelauksessa käytettävien pyörätuolien esittely- ja kokeilupiste ja -rata
- Fitness Decathlon – liikunnalliset tehtävärasitit, mahdollisuus kilpailuun
- Gradia Jyväskylä, Luova kampus – puuseppä-opiskelijoiden rakentama sauna kuumana

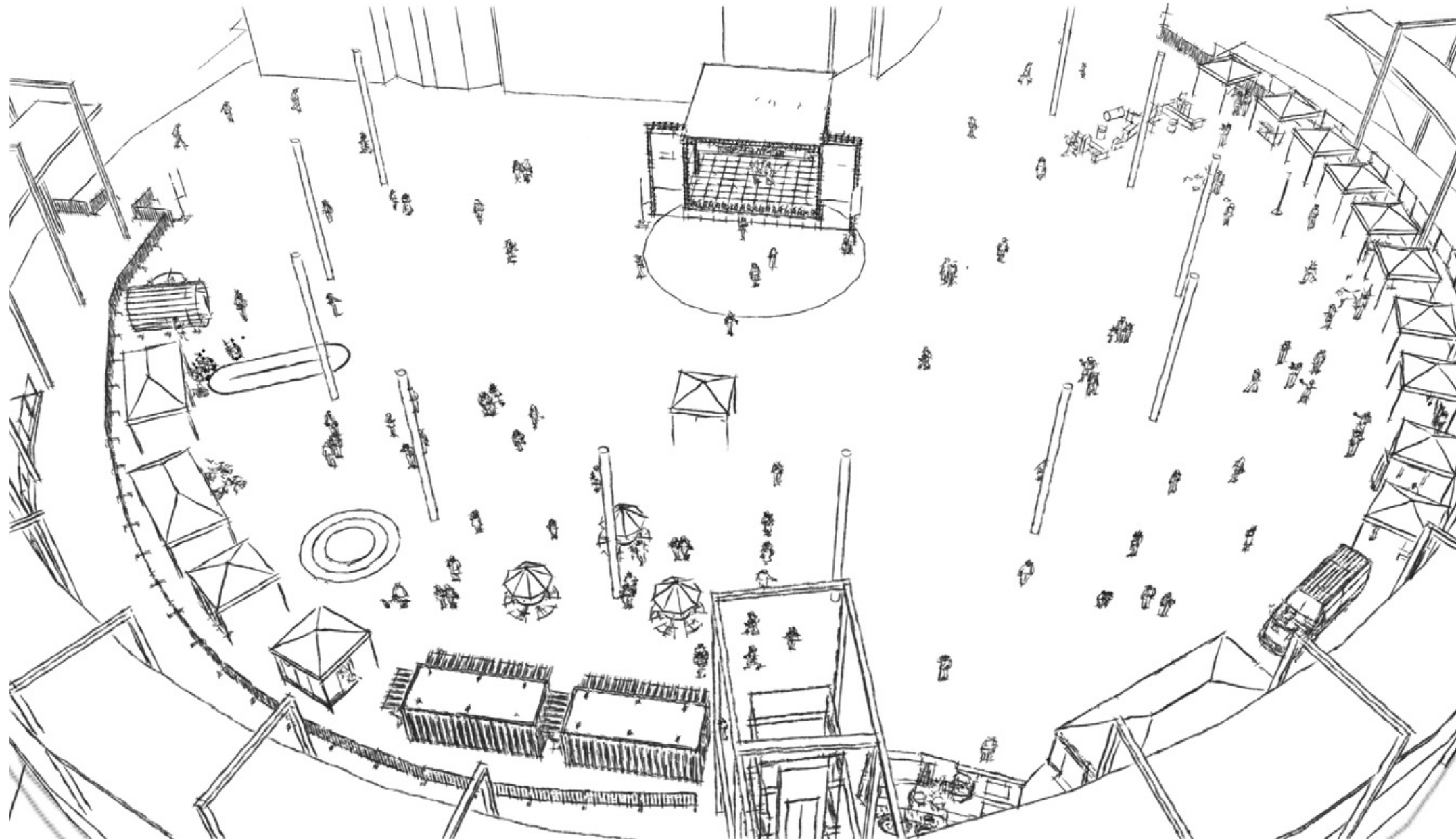
Luovan päivän toimijoiksi olivat lähdössä seuraavat kulttuurialan toimijat:

- Ammattiopisto Spesia - artesaanikoulutuksen esittely, mukana Artesaani Ville, mosaiikkityöt, shakki sekä Spesian Jyväskylän toimipaikan opiskelijabändi
- Gradia Jyväskylä, elintarvikeala - leipuri-kondiittoriopiskelijoiden Cake Pops -työpaja
- Gradia Jyväskylä, Kankaan Luova kampus – kaitonkansipainantatyöpaja, jossa painetaan T-paita (joko oma paita tai kierrätysmateriaalista)
- Gradia Jyväskylä, Verso-osuuskunta – metalliartesaanien viikinkiteltoa, jossa työpaja, työnäytöksiä, metallitöitä sekä muita myyntituotteita
- Gradia Jyväskylä, Kankaan Luova kampus – puualan artesaniopiskelijoiden valmistama sauna
- Jyväskylän kaupunki, nuorisopalvelut – Nuorisopakku, jonka yhteydessä erilaista ohjelmaa, muun muassa sumopainia
- Mageetilais
- Keski-Suomen Nuorisoseurat, Luova lava -toiminta
- Music Against Drugs
- Taksvärkki ry

Pienten päivän ohjelman oli Gradia Jämsän lastenohjaaja- sekä nuoris- ja yhteisöohjaajaopiskelijoiden vastuulla. Ohjelmassa oli tempurataa sekä Suomalaisen Musiikkikampuksen ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun opiskelijoiden tuottamaa ohjattua muskaritoimintaa ja soitin esittelyjä. Paikalle oli kutsuttu vaajakoskelaisen makeistehdas Pandan oma Panda-karhu sekä Taitaja-toimijoille tuttu Skills Finlandin Skilly-mas-kotti.

10.7 PÄÄTTÄJÄISET

Päättäjäiset oli tarkoitus järjestää torstaina 14.5.2020 messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin Wilhelm-salissa, jossa on 1 200–1 500 istumapaik-

Havainnollistava kuva
Taitotorin suunnittelusta
rakenteesta. Kuva: Miika
Lampinen

kaa. Tapahtuman päättäjäisiä olisi päästy viettämään, kilpailuajan päättymisen (klo 12.00), kilpailusuoritusten arvioinnin (klo 14.00 mennessä) sekä sääntöjen edellyttämä valitusajan (klo 16.00 saakka) jälkeen.

Päättäjäisten tärkein ohjelmaosuus on luonnollisesti aina ollut noin 50 eri lajissa mitalisijoille yltäneiden kilpailijoiden palkitseminen. Lisäksi voittajien keskuudesta valitaan vuosittain Taitajien Taitaja. Myös muita palkitsemisia on perinteisesti

ollut päättäjäisten ohjelmassa runsaasti.

Palkintorahojen toimittamiseksi voittajilta olisi koottu valokuvaustilanteessa ajantasaiset yhteystiedot.

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman päättäjäisiin valittiin juontajaparin lisäksi ohjelmaa "kuljetta-
maan" ja musiikkia tuottamaan pääosin Gradia Jyväskylän musiikin opettajista koostuva Taitaja House Band. Päättäjäisten artistivieraana olisi kuulu Gradian opiskelijaa. Ammattilaisnäyttämö-

mestari olisi huolehtinut tapahtuman johtamisesta ja aikatauluista. Päättäjäisohjelman sujuvuuden varmistamiseksi oli suunniteltu kokeiltavaksi kolmea ratkaisua:

1. Kilpailijoiden istumapaikkojen uudelleen järjestely niin, että he istuvat ennalta merkityille paikoille lajeittain salin etuosaan. Näin palkintoja jaettaessa tiedetään, mistä seuraavat finalistit nousevat ylös ja miten he tulevat lavalle. Lisäksi sijoittelu estää muun muassa

ryhmien tai kokonaisten joukkueiden lähtemisen tapahtumasta liian aikaisin.

2. Kun mitalistit on palkittu, heidät siirretään suoraan lavalta valokuvattavaksi toisaalle, erillisen valokuvausseinäkkeen eteen. Näin katsojien ei tarvitse seurata voittajien valokuvauksista joka lajin jälkeen.
3. Yrittäjyyden palkinnonjako tehdään hyvin nopeasti, ilman puhetta.

Päättäjäisten ohjelma liite 5.

Logistiikka ja turvallisuus

”Logistiikan suunnittelu, johon muun ohessa kuuluivat yhteistyöasiat ja opinnollistaminen, käynnistettiin jo vuotta ennen varsinaista Taitaja-tapahtumaa.”

11.1 LOGISTIikka

Logistiikan suunnittelu, johon muun ohessa kuuluivat yhteistyöasiat ja opinnollistaminen, käynnistettiin jo vuotta ennen varsinaista Taitaja-tapahtumaa. Kenraaliharjoitus pidettiin Joensuun Taitaja2019-tapahtumassa. Maanantaina 20.4.2019 kolme Gradian linja-autoa kuljetti finalisteja, huoltajia ja tuomareita Joensuuhun. Taitaja2020-ilmeellä teipattu bussi jäi Joensuuhun kuljettamaan tuomareita ja lajeissa toimivia gradialaisia. Taitaja2020-bussi teki päivän aikana myös opastettuja kiertoajeluja.

Jyväskylän ja Joensuun väliä ajettiin kahdella bussilla, jotta kilpailusta kiinnostuneet gradialaiset ja sidosryhmät pääsivät Taitaja-tapahtumaan. Kaikki kuljetukset hoidettiin oppilaskuljettajilla.

Tämä oli hyvä tilaisuus ajattaa opiskelijoiden ammattipätevyyssajoja opettajajohtoisesti, harjoitella tilausajoliikenteessä toimimista ja kokeilla

Gradian bussikuljetusten sopivuutta Jyväskylän Taitaja2020-tapahtumaan.

Taitaja2020-tapahtumaa varten siirrettiin Joensuusta varastoitavaksi kolme täysperävaunuyhdistelmällistä, yksi puoliperävaunuyhdistelmällinen sekä nuppikuormallinen kilpailussa tarvittavaa materiaalia. Yksi täysperävaunuyhdistelmä pääsi jo torstai-iltana lähtemään lastattuna kohti Jyväskylää. Loput tavaroista lastattiin perjantaina.

Tavaroiden lastaaminen, kuljettaminen ja kuormien purkaminen oli logistiikan opettajien ja oppilaiden yhteinen ponnistus. Jyväskylän lajivastaavia oli ohjeistettu ennakkoon pakkaamisessa ja tavaroiden laputtamisessa, jotta oikeat tavarat kulkeutuisivat Jyväskylään varastolle. Lastaaminen oli sujuvaa, kun tavarat oli pakattu ja merkitty sovitusti.

Kaikki kilpailutehtävien materiaali hiuslakoista

”Logistiikan, infrarakentamisen ja turvallisuusalan opettajien kanssa oli sovittu, että heidän opiskelijansa huolehtisivat bussiliikenteen sujuvuudesta Paviljongissa.”

hitsauskaappeihin varastoitiin Jyväskylään. Varastolla niitä kunnostettiin. Osa haettiin kunnostettavaksi Gradia Jyväskylän Viitaniemen kampukselle, jossa kunnostusyhteistyötä tekivät pintakäsittelyala, puusepät, rakennusala, autoala ja logistiikka. Eri työvaiheet opinnollistettiin. Tavarat olisi ollut helppo kuljettaa Jyväskylän varastolta Paviljonkiin, koska tavaroihin oli jo Joensuussa laitettu selkeästi lajin numero ja lajivastavan yhteystiedot.

Taitaja2020-kilpailuun kuljetuksissa olisi käytetty Gradia Jämsän ja Gradia Jyväskylän ja Lievestuoreen toimipisteissä olevia ajoneuvoja. Jämsän Himoksesta oli tilattu aidat Lutakon aukiolle ja Gradia Jämsästä floristiikka- sekä metsäkoneen kuljettaminen lajien tavarat. Lievestuoreelta olisi tullut esimerkiksi infrarakentamisen materiaaleja. Muistakin kuljetuksista oli sovittu Gradian logistiikan eri toimipisteiden kanssa.

Pisimmät tavaroidenhakumatkat olisivat olleet Raumalle, Seinäjoelle ja Klaukkalaan.

Suurin osa kuljetuksista olisi ollut Gradian sisäisiä. Gradia Jyväskylän logistiikan kanssa oli sovittu ra-

kentamisviikolle lähes 40 kuljetusta. Ulkopuolisia kuljetusliikkeitä olisi käytetty kuljetuksissa, joissa tavarat olisivat tulleet yhteistyökumppaneilta suoraan Paviljonkiin. Niistä lajit olivat sopineet itsenäisesti.

Työelämässä tapahtuvan koulutuksen yhteistyö Postin kanssa olisi tuonut rakentamis- ja kilpailuviikolle kaksi Postin pakettiautoa palvelemaan kaikkia lajeja. Paikallinen kuljetusliike Right Line, joka on pitkäaikainen yhteistyökumppani ja logistiikan työpaikalla tapahtuvan koulutuksen kumppani, tarjosi kuljetusavuksi kuorma-auton ja kaksi kuljettajaa yhdeksi rakentamispäiväksi sekä yhdeksi purkupäiväksi.

Gradialla on kolme linja-autoa Lievestuoreella logistiikan opetuskäytössä. Ne oli varattu rakentamisviikolle non stop -kuljetuksiin reitillä Viitaniemi-Harju-Paviljonki. Tarkoituksena oli kuljettaa opiskelijat ja opettajat rakentamisen lomassa syömään koululle. Kilpailuviikolle oli sovittu edelleen nonstop-kuljetuksia koulun ja Paviljongin välille niin, että ensimmäinen kuljetus olisi lähtenyt koululta kello 7.30 kohti Paviljonkia ja ajanut hotelli Laajavuoren kautta. Ringissä olisi ollut kaksi bus-

sia. Kolmannella bussilla olisi tehty matkailijaopiskelijoiden kanssa Jyväskylän esittelykierroksia. Iltaisin autot oli varattu kansainvälisten vieraiden kuljetuksiin, verkostoitumisillan kuljetuksiin sekä muutamaa Taitaja9-kuljetusta varten. Opiskelijat olisivat ajaneet Gradian busseja opettajien ohjauksessa. Ajot olisivat olleet ammattipätevyysajaja.

Tarjousten perusteella yhteensä 15 ulkopuolista linja-autoyrittäjää olisi kuljettanut Keski-Suomen alueen kahdeksaluokkalaiset tapahtumaan ja takaisin omalle koululle kilpailuviikon tiistaina ja keskiviikkona. Aikatauluista oli sovittu 40 eri koulun opinto-ohjaajan kanssa. Jyväskylän keskusta-alueen koulujen oppilaiden oli tarkoitus tulla paikalle omatoimisesti.

Jyväskylän kaupungin liikenteestä vastaavan liikenteenohjausinsinöörin ja Paviljongin tuottajan kanssa oli sovittu, miten bussit ohjataan jättämään ja noutamaan kahdeksaluokkalaiset Paviljongin alueella. Muutamia liikennemerkkejä poistamalla, muutamia lisäämällä sekä aikatauluttamalla bussien tulo- ja lähtöajat olisi vältetty kuljetusten ruuhkautuminen. Linja-autoyrittäjille olisi annettu myös Paviljongin alueen pohjakuva, johon olisi merkitty bussien pysäyttämipaikat sekä kulkusuunnat.

Logistiikan, infrarakentamisen ja turvallisuusalan opettajien kanssa oli sovittu, että heidän opiskelijansa huolehtisivat bussiliikenteen sujuvuudesta Paviljongissa. Logistiikan opettaja olisi ottanut

”Lajivastaaville ja kilpailualueilla toimiville oli tulossa yleinen kirjallinen turvallisuusohje ja pelastussuunnitelma.”

kokonaisvastuun opiskelijoiden toiminnasta. Linja-autojen kaukoparkin oli tarkoitus olla Killerillä sekä Seppälän Prisman pysäköintipaikalla. Kahden päivän aikana liikenteessä olisi ollut 55 linja-autoa.

Myös Lutakonaukiolla toteutettavien kilpailutehtävien tekninen valmius oli logistiikkapäällikön vastuulla. Aukion kannen pinta-ala on yhteensä noin 14 500 m² (Lutakon aukion yläosa n. 8 500 m², Jyväsjärven puoleinen osa n. 6 000 m²). Kansi on kaupungin hallinnoima, joten lupailmoitus ja kaikki kanteen liittyvät asiat hoidettiin kaupungin liikenteenohjausinsinöörin kanssa. Aidat lajien ympärille tilattiin Tobermore Oy:ltä Himokselta. Koko kannen ja Paviljongin ympyrätorin aidoitukseen oli varattu 1 500 metriä aita. Yhteispalaverissa poliisi- ja paloviranomaisten sekä kaupungin edustajien kanssa käytiin läpi alueen aidoittaminen, alueeseen liittyvä turvallisuus sekä ympäristön kannalta huomioon otettavat asiat.

11.2 TURVALLISUUS JA JÄRJESTYKSENVALVONTA

Tapahtuman turvallisuudesta olisivat vastanneet Gradian turvallisuuspäällikkö ja kilpailuohjaaja. Turvallisuussuunnitelmaa laadittiin yhdessä Paviljongin kanssa. Messu- ja tapahtumakeskus Paviljonki olisi ollut hyvin toimiva ja ammattimainen ympäristö tapahtuman järjestämiselle. Paviljongissa on osaava henkilöstö ja vakiintuneet, kokemuksen myötä syntyneet turvallisuusjärjestelyt ja -toiminnot, joiden varaan saattoi suunnittelussa laskea paljon. Suunnittelussa otettiin huomioon Paviljongin turva- ja turvallisuusjärjestelmät, pelastussuunnitelmat sekä vastuut toiminnasta. Turvallisuussuunnitelman laatimisessa oli tarkoitus hyödyntää myös lajeille tehtäväksi annettavia riskikartoituksia. Ennen kilpailutapahtuman perumista viranomaisten kanssa ehdittiin käydä alustavia keskusteluja.

Lajivastaaville ja kilpailualueilla toimiville oli tulossa yleinen kirjallinen turvallisuusohje ja pelastussuunnitelma. Lajeissa olisi ollut nähtävillä myös mahdollisen hätätilanteen turvallisuusohjeet yhteystietoineen. Kilpailijat olisi perehdytetty etukäteen sekä työturvallisuusohjeeseen että kilpailualueeseen, ruokailu-, ulko- ym. paikkoihin. Järjestyksenvalvonnassa olisi toiminut Paviljongin omia järjestyksenvalvoja ja Gradian opiskelijoita.

Kriisitilannetta varten olisi perustettu kriisiryhmä, jonka vetäjänä olisi toiminut Gradian turvallisuuspäällikkö. Muut ryhmän jäsenet olisivat olleet Gradian kriisiryhmän jäseniä, muun muassa kuraattoreita, opiskelijahuollon edustajia, viestinnän toimijoita, oppilaitospastori sekä Taitaja2020-toimiston edustajia. Tulevaisuudessa kriiseihin varautumisen on syytä korostua. Kuten nähtiin, koko tapahtuman peruuntuminenkin on mahdollista. Myös vaihtoehtoisia toteuttamistapoja on syytä miettiä.

11.3 ENSIAPU

Tapahtumaan oli suunniteltu Gradia Jyväskylän ensihoidon, sairaanhoidon ja huolenpidon opiskelijoiden kolmen hengen ensiapuryhmät. Ryhmänjohtajina olisivat toimineet vuorotellen valmistuvat perustason ensihoidon opiskelijat ja ryhmän jäsenenä sairaanhoidon ja huolenpidon opiskelijat.

Kilpailun rakennusviikolla Paviljongissa olisi päivystänyt yksi ensiapuryhmä ja paikalla olisi ollut yksi henkilökuntaan kuuluva ensihoidon opettaja tai hoitotyön opettaja. Kilpailuviikolla ensiapuryhmiä olisi ollut kolme, joista yksi olisi ollut kiertävä ulkoryhmä, toinen kiertävä sisäryhmä ja kolmas ryhmä olisi ylläpitänyt lepohuoneen/

päivystyspisteen toimintoja. Tapahtumaviikolla paikalla olisi ollut kaksi henkilökuntaan kuuluvaa, hoitotyön opettaja ja ensihoidon opettaja, jotka olisivat toimineet ensiapupäivystyksen kokonaisuuden vastaavana. Ensiapuryhmien kierto oli suunniteltu niin, että jokainen ryhmä olisi päässyt kiertämään kilpailupäivän aikana kaikki ensiapupäivystyksen tehtävät Paviljongin alueella. Ensiapupäivystys oli tarkoitus opinnollistaa laajasti, jotta mahdollisimman moni opiskelija olisi saanut kokemuksen ison yleisötapahtuman ensiaputoiminnasta.

Kun ensimmäiset koronavirusuutiset kuultiin alkuvuodesta 2020, aloitettiin tilanteeseen varautuminen. Mahdollisille infektio-oireisille olisi varattu eristystila. Lisäksi huomioitiin tavanomaisten varotoimien korostaminen: käsihygienia, käsien käyttäminen sekä tehokas infektio-oireisten ohjaus eristystilaan, josta olisi ollut ensihoitopalvelun/terveydenhuollon kuljetus eteenpäin. Tapahtumaa varten kartoitettiin lajitapahtumat ja niihin liittyvät riskit sekä huomioitiin yleisöön kohdistuvat riskit. Edelliseen perustuen ja päiväkohtaisten kävijämääräarvioiden mukaan tilattiin ennakkoon ensiavussa tarvittavia materiaaleja. Kiertävät ensiapuryhmät olisi varustettu ensiapurepuilla ja radiopuhelimella. Lisäksi päivystyspisteeseen olisi varattu monipuolinen ja runsas en-

”Tapahtumaan oli suunniteltu Gradia Jyväskylän ensihoidon, sairaanhoidon ja huolenpidon opiskelijoiden kolmen hengen ensiapuryhmät.”

”Tapahtuman ajaksi olisi tarvittaessa otettu vakuutusturvaa täydentävät vastuuvakuutukset henkilö- ja esinevahinkojen varalta.”

siapumateriaali. Ensiapuryhmät olisi perehdytetty ensiavun kertauksella ja yleisillä toimintaohjeilla. Lisäksi ryhmänjohtajat olisivat saaneet erillisen perehdytyksen johtamisen ja tilanteen mukaiseen toimintaan.

Messu- ja tapahtumakeskus Paviljongilla on oma ensiaputoiminta, jonka tueksi suunniteltiin Gradian Jyväskylän opiskelijoiden muodostamat ensiapuryhmät. Ensiaputoiminnan vastuuhenkilö olisi suunnitellut viestiperusteet ja johtamispe- rusteet ensiavun kokonaistoiminnalle sekä yhteydet ensihoitopalveluun. Myös jokaisen Taitaja-toimiston työntekijän oli tarkoitus päivittää oma ensiapuosaamisensa ajan tasalle kevään aikana.

11.4 VAKUUTUKSET

Taitaja-tapahtuman vakuutusturvan oli tarkoitus koostua eri toimijoiden ottamista vakuutuksista. Paviljongilla on oma vastuuvakuutus, joka korvaa Paviljongin ja sen oman henkilökunnan toimista tai laitteista ja rakennuksista kolmannelle osapuolelle mahdollisesti aiheutuvat vahingot. Tilaisuuden järjestäjä olisi ollut vastuussa kaikista omien tai alihankkijoidensa rakennuksille tai alueelle aiheuttamistaan henkilö- ja esinevahingoista sekä taloudellisesta vahingosta. Opiskeli-

jat, henkilökunta ja kilpailussa käytettävä omaisuus olisivat kuuluneet järjestäjän vakuutuksen piiriin kilpailun aikana. Kilpailijat sekä oppilaitosten ja yritysten työmatkalla oleva henkilöstö olisivat puolestaan kuuluneet lähettävän tahon vakuutusten piiriin. Kuljetusyhtiöillä olisi ollut omat vakuutuksensa.

Yhteistyösopimuksissa oli sovittu, että yhteistyökumppani vastaa sopimukseen sisältyvien muiden kuin rahallisten vastikkeiden kuljetuksista kilpailupaikalle ja huolehtii kokonaisuudessaan niiden kuljetusvakuutuksista ja vakuuttamisesta kilpailupaikalle saakka. Yhteistyökumppani olisi vastannut lisäksi muiden kuin rahallisten vastikkeiden vakuuttamisesta kokonaisuudessaan tapahtuma-aikana – kuljetukset ja mahdollinen asennus, säätötyö, kilpailu sekä pakkaaminen ja purku – sekä huolehtinut omien toimijoidensa, henkilöstönsä ja opiskelijoidensa vakuuttamisesta kokonaisuudessaan tapahtuma-aikana.

Vakuutusturvan kartoittamiseksi oli suunniteltu palaveri LähiTapiolan kanssa. Tarkoitus oli varmistaa, että Gradian vakuutus kattaa myös tapahtuman järjestäjän vastuun. Tapahtuman ajaksi olisi tarvittaessa otettu vakuutusturvaa täydentävät vastuuvakuutukset henkilö- ja esinevahinkojen varalta.

12

IT-palvelut

”Digipalveluita helpotti ymmärrys lajin luonteesta ja kilpailutehtävistä – laitteiden sekä ohjelmistojen määrittely helpottui, kun lajeja pystyttiin ohjaamaan niiden suunnitelmissa heti oikeaan suuntaan.”

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian digipalvelut tuli mukaan Taitaja2020-tapahtuman järjestelyihin huhtikuussa 2019. Tehtäviksi muodostuivat työasemien hankintojen koordinointi, työasemapakettien rakentaminen, laitteiden ja ohjelmistojen asennus sekä verkkoinfran määrittely. Digipalvelut oli Taitaja2020-toimiston apuna kaikissa digi- ja AV-asioissa laidasta laitaan. Kilpailujen ajaksi digipalveluiden tukipiste oli tarkoitus siirtää Paviljonkiin.

Syksyn 2019 aikana digipalvelut osallistui lajivastavien tekniikkapalaveriin, joissa käytiin läpi lajialueiden infran lisäksi digiasioihin liittyviä kysymyksiä. Digipalveluita helpotti ymmärrys lajin luonteesta ja kilpailutehtävistä – laitteiden sekä ohjelmistojen määrittely helpottui, kun lajeja pystyttiin ohjaamaan niiden suunnitelmissa heti oikeaan suuntaan.

Marraskuussa 2019 digipalvelut teki ennakkokö-

”Lähes kaikki tietokoneet päädyttiin hankkimaan uusina, myös CIS-tuomarikoneet, jotka Taitaja-organisaatio järjesti jokaiselle lajille.”

selyn, joka koski lajien tarpeita. Vastausten perusteella tehtiin alustavat arviot hankittavien koneiden määrästä Telia Inmics-Nebulalle. Digi-palveluiden suositus oli käyttää englantia kaikissa ohjelmistoissa, jolloin erillisiä asennuspaketteja ei olisi tarvinnut tehdä eikä huolehtia kieliversioista.

Ennakkotilaukset tehtiin joulukuussa 2019. Näin varmistettiin koneiden toimitus ajoissa asennuksia varten. Varsinaiset tilaukset tehtiin tammikuussa 2020. Lähes kaikki tietokoneet päädyttiin hankkimaan uusina, myös CIS-tuomarikoneet, jotka Taitaja-organisaatio järjesti jokaiselle lajille. Helmikuussa 2020 asennettiin ensimmäiset koneet, jotka lajivastaavat olisivat käyneet testaamassa ja hyväksymässä. Testaamisvaiheen merkitystä ei voi korostaa liikaa! Testiympäristö olisi luotu Paviljongin kilpailumpäristöä vastaavaksi.

Verkkomäärittely tehtiin yhdessä Telia Inmics-Nebulan kanssa, ja siinä päädyttiin kolmeen verkkoon: langaton kilpailuverkko, langallinen kilpailuverkko sekä erillinen langaton CIS-tuomariverkko. Langallinen verkko olisi tarjottu vain sellaisille lajeille, jotka olisivat sitä lajin luonteen vuoksi tarvinneet. Langattoman kilpailuverkon oli tarkoitus kattaa koko Paviljongin sisäalue. CIS-tuomariverkko olisi toiminut vain erikseen määrittelyissä tuomarikoneissa. Pääsy verkkoon oli tarkoitus estää MAC-filtteröinnillä. Tällä tavoin olisi varmistettu tuomariverkon pysyminen vain tuomarikoneiden käytössä. Gradian lisenssipalvelin oli tarkoitus avata Paviljonkiin lajien ohjelmistojen käyttöä varten.

Tulostusmääritykset tehtiin yhdessä yhteistyökumppani Canon Oy:n kanssa. Paviljongin alueelle oli tulossa kymmenkunta tulostinta ja monitoimilaitetta. Tulostus oli tarkoitus tehdä yhteisten tulostuspisteiden (5–6 kpl) kautta USB-tikuilla. Osa

lajeista olisi tarvinnut oman tulostimen, ja tämä otettiin määrittelyssä huomioon. Tulostimia ei olisi lähdetty lisäämään verkkoon ja asentamaan valmiiksi tietokoneille, sillä lajivastaavat kokivat USB-tulostuksen olevan riittävä.

Tietokoneiden perusasennuksen ohjelmistot:

- Kaikki selaimet (IE, Edge, Firefox, Chrome)
- Office-paketti
- 7-Zip
- Adobe reader
- PDF Creator
- VLC
- Irfanview
- Flash

Koneisiin määriteltiin, etteivät päivitykset olisi asentuneet kesken kilpailujen eivätkä koneet sammuneet ilman erikseen sammuttamista. Jokaiselle koneelle olisi luotu omat käyttäjätunnukset kilpailijoille sekä järjestelmänvalvojille. Tuomarikoneille olisi määritelty omat tunnuksensa.

Laitemääriä:

- 110 kannettavaa
- 60 pöytäkonetta
- 90 näyttöä (osalle lajeista tuplanäytöt)
- Kymmenkunta tulostinta tai monitoimilaitetta (+painokoneet)
- Näyttöjä, videotykkejä, verkkojohtoja, kännyköitä, tabletteja, USB-tikkuja, verkkolaitteita, oheistoimintojen (muun muassa urapolut, akkreditointi) tietokoneet
- Yhteistyökumppaneiden tietokoneita ja testilaitteita

Erityisen hyvänä käytäntönä kannattaa tässä mainita tekniikkapalaverit ja Teams-yhteistyöalustan käyttö. Saman tiedon jakaminen kaikille tasapuolisesti onnistui hyvin.

Skilly-maskotti tervehtii Gradian Priimus-kampuksen kävijöitä.

Kuva: Anni Karjalainen

13

Asiakaspalvelu

”Ulkoalueen kävijöitä ei olisi laskettu erikseen, sillä tapahtuma-alue ei olisi aidattu kokonaan.”

13.1 KÄVIJÄREKISTERÖINTI

Tapahtuman vierailijoiden kävijärekisteröinti päätettiin toteuttaa Liveto Oy:n kautta. Tapahtuman toimijoiden, kuten toimitsijoiden, tuomareiden ja kilpailuhuoltajien ei edellytetty rekisteröityvän ennakoon. Liveto Oy:n kanssa laadittiin rekisteröintilomakkeet sekä yksittäisen kävijän että ryhmien rekisteröintiin. Rekisteröityminen olisi toiminut tapahtuman verkkosivuilla 1.4. 2020 alkaen: sivujen oikeaan reunaan olisi tullut painike, jota klikkaamalla kävijät olisivat voineet rekisteröityä ennakoon.

Tapahtuman aikana kävijärekisteröinti olisi ollut kaikissa kolmessa sisään tulossa ja ryhmät olisi ohjattu sisään Uno Savolan kadun puoleisesta ovesta. Kävijärekisteröinnistä olisivat vastanneet Liveto Oy:n työntekijät yhdessä Gradian opiskeli-

joiden kanssa. Ovilla olisi työskennellyt 30 henkilön opiskelijaryhmät kahdessa eri vuorossa.

Kävijärekisteröinnin avulla oli tarkoitus laskea kävijät siten, että Liveto Oy olisi toimittanut päiväkohtaiset kävijätiedot Taitaja2020-tapahtuman projektiassistentille, lajipäällikölle ja kilpailujohtajalle. Lisäksi messu- ja tapahtumakeskus Paviljonki olisi palvelun kautta saanut reaaliaikaiset tiedot siitä, kuinka monta kävijää messuhalleissa on. Ulkoalueen kävijöitä ei olisi laskettu erikseen, sillä tapahtuma-alue ei olisi aidattu kokonaan. Kävijälaskenta ulkoalueella olisi saattanut vääristää tapahtuman kävijämäärää.

Liveton verkkosivujen kautta myytiin lippuja myös tapahtuman iltatilaisuuksiin. Kansainvälisen illanvieron ja Ilta Priimuksessa -illanvieron liput olivat myynnissä 24.2.2020 alkaen aina tapahtuman pe-

TICKET / VOUCHER Page 1/2

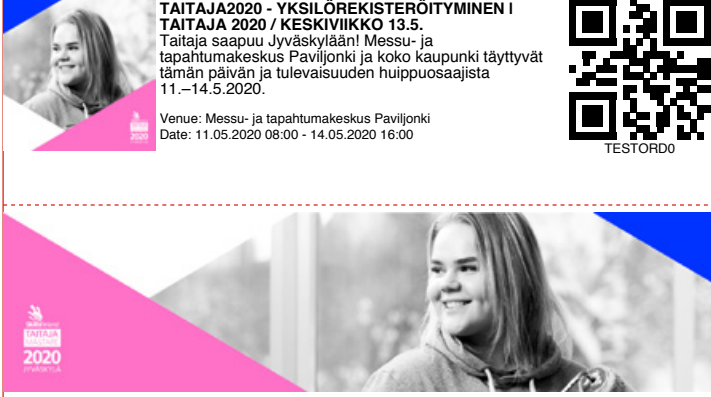
Email:	Ticket code: TESTORD0
	Order code: ABCDE123
	Ticket price: 0.00 EUR (incl. VAT)
	Service fee: 0.00 EUR (incl. VAT 24%)
	TOTAL: 0.00 EUR

**TAITAJA2020 - YKSILÖREKISTERÖITYMINEN I
TAITAJA 2020 / KESKIVIikko 13.5.**
Taitaja saapuu Jyväskylään! Messu- ja
tapahtumakeskus Paviljonki ja koko kaupunki täyttävät
tämän päivän ja tulevaisuuden huippuosajista
11.–14.5.2020.

Venue: Messu- ja tapahtumakeskus Paviljonki
Date: 11.05.2020 08:00 - 14.05.2020 16:00

TESTORD0

DO YOU ORGANIZE EVENTS? Visit [Liveto.io](https://www.liveto.io) and start sales in five minutes!

LIVETO
WE HELP EVENTS TO SUCCEED

www.liveto.io Liveto Group Oy Customer service (Mon-Fri 9:00 a.m. - 5:00 p.m.)
VAT number: 2647803-7 +358 600 30005 | tickets@liveto.io

ruuntumiseen asti, jolloin lippujen myynti keskeytettiin välittömästi.

13.2 MEDIATEKNIikka

Suurimmat oheistapahtumat avajaiset ja päättäjäiset, oli tarkoitus kuvata monikameratuotantona ja lähettää suorana. Lisäksi päädyttiin siihen,

että tiistaina ja keskiviikkona olisi lähetetty tunti suoraa lähetystä Taitajan YouTube-kanavalla. Avajaisten järjestämisen suunnittelu ulkona lisäsi melkoisesti myös mediatekniikan tarpeita. Gradian tapahtuma-, valo- ja ääniopiskelijoiden oli tarkoitus huolehtia ulkolavan rakentamisesta sekä lavan valo- ja äänitekniikasta. Ulkoalueelle suunniteltiin erillinen tekninen raideri, jonka kalusto

olisi suurelta osin vuokrattu. Lisäksi ulos tarvittiin erillinen FOH-telttä, jossa tekniikkaa hoitamassa olisi ollut päivittäin 3–4 opiskelijaa. Monikameratuotanto olisi edellyttänyt myös sääsuojia kalustolle ja kuvaajille.

Kilpailuhalleissa käytössä olisi ollut Gradian mediatuotannon oma videointi- ja monikamerakalusto, jota olisi ollut mahdollista käyttää myös joissakin oheistapahtumissa. Muun muassa Iltä Priimuksessa -verkostoitumistilaisuuteen oli suunnitella melkoisen näyttävä ja teknisesti vaativa iltaohjelma. Monikameratuotannon ryhmä oli tarkoitus siirtää lisäksi päättäjäisiin. Valotekniikan opiskelijoiden osaamiseen ja sen esiintuomiseen haluttiin myös panostaa. Uratorille oli varattu tila Kilpailu-TV-studion ohjaamoksi. Tarkoitus oli kuvata muun muassa Skills Cornerin haastatteluja uutisinserteiksi kilpailu-TV:n lähetyksiin.

Kilpailuhallin kuulutuksia, avajaisten ja päättäjäisten juontajien käsikirjoituksia ja livelähetysten käsikirjoituksia laatimaan oli varattu kokenut media-alan ammattilainen. Paviljonki olisi tarjonnut hyvät mahdollisuudet äänen ja kuulutusten suuntaamiseen eri tavoin eri puolille aluetta. Esimerkiksi Uratorilla olisi kuultu vain Skills Cornerin haastattelut, kisahalleissa vain tarpeelliset kuulutukset ja ulkoalueiden tapahtumilla omat kuulutuksensa.

Skills Finland ry:n kanssa sovittiin lajien ja kilpailijoiden valokuvaamisesta. Pakollisiin kuvauksiin resursoitiin yksi opettaja ja noin 16 kuvallisen ilmaisun osaamisalan opiskelijaa. Heillä olisi ollut käytössä Gradian kameroita. Lisäksi yhteistyökumppani Canon oli lupautunut lainaamaan useamman ammattilaislaitteiston tapahtuman ajaksi.

Mediatekniikan palveluissa olisi tapahtuman aikana työskennellyt noin 50 opiskelijaa opettajineen. Heidän tehtäviään olisivat olleet valo- ja videokuvaukset, monikameratuotanto, studio ja editointi. Lisäksi työtehtäviin olisivat lukeutuneet lavojen ääni- ja valotekniikat sekä tapahtumatuotannon tekniikka.

Gradian media-alan ja kuvallisen ilmaisun opiskelijoita oli mukana kuvaamassa Taitaja9-aluekilpailua, joka järjestettiin tammikuussa 2020 Jyväsky-

lässä Kauppakeskus Sepässä. Kalustona käytettiin Gradian omia kameroita. Jyväskylässä järjestettyjä semifinaaleja kuvasi Gradian yhteyspalvelujen media-alan harjoittelija. Lisäksi Taitaja2020-yhteistyökumppaneille sekä urapolkukonseptia varten kuvattiin etukäteen pieniä videoinserettejä. Niitä teki 16 opiskelijaa sekä opettaja oppilaitoksen kalustolla ja tekniikalla.

13.3 RAVINTOLAPALVELUT

Paviljongin ravintolapalvelut

Messu- ja tapahtumakeskus Paviljongin ravintolapalveluista vastaa yksinoikeudella Paviljonki Ravintolat (Osuuskauppa Keskimaa). Paviljongin ravintoloita ovat Faneri (3. kerroksen pääravintola, 610 istumapaikkaa ilman lisätiloja), Fiilinki (D-halli, 90 istumapaikkaa), Fabriikki (A-halli) sekä Olkkari (C2-halli). A- ja C2 -halleissa sijaitsevien Fabriikki- ja Olkkari-ravintoloiden istumapaikat voi rakentaa tilaan kulloisenkin tarpeen mukaan.

Neuvottelut ravintolapalveluista aloitettiin kesälä 2018 ravintolapalveluista vastaavan ravintolapäällikön kanssa. Samalla käytiin läpi ravintolapalveluiden opinnollistamista. Alustavasti sovittiin, että Gradian hotelli-, ravintola- ja catering -alan opiskelijat työskentelevät 11.–14.5.2020 Paviljonki Ravintoloiden eri toimipisteissä erilaisissa tehtävissä. Opiskelijoiden työtehtävien organisointiin ja ohjaamiseen kiinnitettiin Gradiasta kahdeksan alan opettajaa. Työtehtäviin oli tulossa noin 35 opiskelijaa. Lisäksi kuusi muiden alojen opiskelijaa oli tarkoitus kiinnittää ravintolan ulkopuolelle opastamaan ja tarkistamaan tapahtumapasseja.

Pääravintola Fanerin oli tarkoitus keskittyä tapahtuman aikana päivittäisen lounasruokailun järjestämiseen. Lisäksi ravintoloista Fabriikki ja Olkkari olisivat tarjonneet kahvilapalvelujen lisäksi päivittäin kevyttä lounasta, esimerkiksi wokkia, salaatteja ja keittoa. Ravintola Fiilinki olisi tarjonnut kahvilatuotteiden lisäksi nuorten makuun sopivia street food -annoksia kuten ranskalaisia, nakkimukeja ja kanakoreja. Aukioloajoista sovittiin ravintola- ja päiväkohtaisesti.

Pääravintola Fanerin lounasruokailun ajaksi sovittiin maanantaista torstaihin klo 10.30–15.00.

Taitaja-lukuvuoden avajaisten tunnelmaa.

Kuva: Sami Lamminaho

Kilpailijoiden lounasajat toivottiin sovittavaksi lajien aikatauluihin siten, että kunkin lajin kilpailijat olisivat ruokailleet porrastetusti kahdessa vuorossa klo 11.00 ja klo 12.00 Näin olisi turvattu se, että lajialueella on koko ajan toimintaa ja vierailijoille seurattavaa. Seminaarivieraiden lounasaika porrastettiin tiistaina ja keskiviikkona klo 13.00 ja 14.00. Muiden toimijoiden, ryhmien ja vierailijoiden toivottiin ruokailevan vapaasti lounasaikana itse valitsemassaan paikassa.

Arviot tapahtumapassilla Ravintola Fanerissa lounasta päivittäin nauttivien määristä (ns. varmat ruokailijat, ei sisällä vierailijoita) olivat seuraavat:

- 1 200 maanantaina 11.5.
- 1 500 + 200 seminaarivierasta tiistaina 12.5.
1 500 + 200 seminaarivierasta keskiviikkona 13.5.
- 1 200 + 100 vierasta torstaina 14.5.

Kilpailijoille (500), tuomareille (500), lajivastaville (100) ja muille lajitoimijoille (400) oli suunniteltu omat lounaslinjat sekä ruokailutilat klo 13.00 saakka. Sen jälkeen tilat olisivat vapautuneet muun muassa seminaarivieraiden käyttöön.

Fanerin lounaslistalle toivottiin kouluruoan tyyppistä ruokaa, jota on helppo ja nopea annostella ruuhkan välttämiseksi. Lisäksi pyydettiin kiinnittämään huomiota erityisruokavaliointiin ja kasvisruokavaihtoehdon saatavuuteen. Sovittiin myös, että muun muassa koululaisryhmien ja näyttöleasettajien olisi ollut mahdollista tilata lounas- ja kahvilipukkeita ennakkoon Paviljongin palveluna. Paviljongin ravintolapalveluissa työskentelevien opiskelijoiden lounaan tapahtumapäivinä olisi tarjonnut Osuuskauppa Keskimaa. Muiden tapahtumassa työskentelevien opiskelijoiden lounasruokailu oli tarkoitus hoitaa Gradian Harjun kampuksella. Opiskelijoiden työvuoronaikainen välipalatarjoilu oli tarkoitus järjestää taukotilaan.

Ulkoalueen ravintolapalvelut

Taitotorille haluttiin sijoittaa koko tapahtuman ajaksi vaihtoehtoisia kahvila- ja ravintolapalveluja ulkoalueen kävijöitä varten. Tapahtuman hakemuksessakin mainittu pop up -kahvila olisi perustettu alueelle yhteistyössä Jyväskylän palvelualan opiston ja Gradia Jyväskylän elintarvikealan kanssa. Jyväskylän palvelualan opiston opiskelijat olisivat vastanneet kahvilan toiminnasta, tuotteista ja asiakaspalvelusta, ja Gradia Jyväskylän opiskelijat olisivat täydentäneet kahvilan tuotevalikoimaa. Oli myös sovittu, että pop up -kahvila olisi toiminut avajaisissa VIP-vieraiden katsomona ja huolehtinut VIP-vieraiden tarjoiluista.

Lisäksi alueelle kutsuttiin Luonetjärven Sotilas-kotiyhdistys ry:n sotilaskotiauto, mikä sopi hyvin yhteistyöhön Puolustusvoimien ja Leijona Cateringin kanssa. Myös yhteistyöstä paikallisen ravintola-alan toimijan Semma Oy:n kanssa oli neuvo-

teltu. Semma Oy olisi tuottanut alueelle tyylikästä katuruokaa tarjoavan ravintolateltan, joka olisi ollut avoinna päivittäin lounasaikaan.

Jyväskylän Lutakon sataman päädyssä sijaitsevalle K-Supermarket Lutakolle sekä konttiravintola Mortonille kerrottiin heti alkuvuodesta tulevasta Taitaja-tapahtumasta ja kävijäodotuksen mahdollisista vaikutuksista heidän toimintaansa. Molempien tahojen edustajat olivat aikeissa varautua todennäköiseen kävijäpiikkiin.

Välipalatarjoilu ja vesihuolto

Kilpailijoiden, tuomareiden, lajivastaavien sekä lajialueilla toimivien tukitiimiläisten välipalatarjoilut olisi organisoinut Gradian opiskelijaravintoloiden ruokapalvelujohtaja. Välipalaa oli tarkoitus jakaa lajialueille kaksi kertaa päivässä: aamupäivisin klo 9.00–10.00 tiistaista torstaihin sekä ilta-päivisin klo 14.00–15.00 tiistaina ja keskiviikkona. Koko tapahtuma-ajaksi menekiksi arvioitiin 5 200 välipala-annosta. Päiväkohtaisia välipalan syöjiä olisi ollut arviolta 1 200.

Välipalat oli tarkoitus valmistaa ja koota lähettykseen Gradian opiskelijaravintolassa ja kuljettaa sieltä päivittäin Paviljonkiin. Ne olisi jaeltu tapahtuma-alueen jakelupisteestä joko suoraan tai lajialueille toimitettuna. Samassa kuljetuksessa olisi toimitettu kanistereissa tapahtuma-alueelle täydentävää vedenjakelua. Kestävän kehityksen mukaisesti kilpailijoiden ja muiden tapahtuman toteutukseen osallistuvien vesihuolto oli tarkoitus hoitaa jakamalla heille tapahtumaan tullessa henkilökohtaiset, täytettävät vesipullot. Yleisön käytävissä olevat Paviljongin vesipisteet laskettiin, ja ne merkittiin selkeästi. Pisteet olisivat näkyneet myös aluekartassa.

Päivittäiseen välipalatarjoiluun olisi sisältynyt kylmiä ja kuumia juomia.

13.4 Majoitusjärjestelyt

Tapahtuman majoitusten varaus-, asiakas- ja laskutuspalvelu päätettiin hankkia keskitetysti Jyväskylän Kongressikeskus Oy:n Jkl Bookingilta, joka varasi majoituskiintiöitä alustavasti jo vuoden 2019 alkupuolella Jyväskylän keskustan sekä lähialueiden hotelleista. Kiintiöitä tarkistet-

tiin myöhemmin muun muassa huomioiden Taitaja9-kilpailijat. Ajalle 11.–14.5.2020 kiintiöihin varattiin yhteensä 11 hotellista 1003 huonetta / vuorokausi ja 2 187 vuodepaikkaa / vuorokausi. Taitaja-toimisto ennakoi varausmääriä aiempien vuosien perusteella ja linjasi Jkl Bookingille taustatiedoksi, mistä hotellista kunkin toimijan toivottiin ensisijaisesti varaavan huoneensa.

Ennakkovarauksin haluttiin varmistaa, että toimijoille ja vierailijoille riittäisi majoituspaikkoja Paviljongin lähialueella sijaitsevilla hotelleilla. Jaottelulla puolestaan varmistettiin, että kaikki kilpailijat olisivat majoittuneet vain muutamassa lähialueen hotellissa ja kaikki kansainväliset vieraat samassa hotellissa.

Majoitusvarauksia toivottiin ensisijaisesti vähintään kahden hengen huonevarauksina, jotta varsinkin keskusta-alueen majoituskapasiteetti olisi voitu hyödyntää mahdollisimman hyvin. Loput huoneet olisi jätetty vapaasti myytäväksi.

Majoitusvarausten tekeminen tuomareille, valmentajille, joukkueenjohtajille, kilpailijoille sekä muille tapahtuman toimijoille avautui 1.10.2019. Sidosryhmille aika kerrottiin ennakkoon sähköpostitse. Varaajat ohjattiin Taitaja2020-verkkosivuille, jonne oli koottu varausohjeet sekä tieto hotelleista ja kiintiöhinnoina. Varauksia olisi ollut mahdollista tehdä suoraan Jkl Bookingin kautta puhelimitse tai sähköpostitse maaliskuun 2020 puoleenväliin saakka, jolloin verkkosivuille olisi avautunut niiden ohella myös online-varausmah-

dollisuus yksittäisille majoittujille. Maaliskuun puoleenvälin jälkeen varauksia olisi ollut mahdollista tehdä kaikista hotelleista, joissa olisi ollut vielä tilaa huolimatta siitä, oliko majoitukset etukäteen määritetty tiettyjen toimijoiden varattaviksi. Kaikki kiintiöt oli tarkoitettu purkaa noin neljä viikkoa ennen tapahtumaa.

Hotelliketjut ja yksittäiset hotellit määrittivät itse etukäteen omat varaus- ja peruutusehtonsa, jotka vaihtelivat hotellikohtaisesti jonkin verran. Suurimman osan peruutusehdoissa oli joustavuutta, eikä huonevarauksia tarvinnut vahvistaa ennen finalistien määrän varmistumista. Joillakin hotelleilla oli tiukat peruutusehdot: majoittujien määriä piti vahvistaa jo ennen finalistimäärien vahvistumista. Tämä käytäntö osoittautui ongelmalliseksi osalle varaajista ja tietenkin erityisesti tilaisuuden peruunnuttua. Hotellikohtaiset varaus- ja peruutusehdot kerrottiin selkeästi kaikille varaajille varausvaiheessa. Jkl Bookingilla tai Taitaja-toimistolla ei ollut mahdollisuutta vaikuttaa hotelleiden määrittämiin ehtoihin.

Kiintiöistä ehdittiin varata noin 900 huonetta ajalle 12. - 13.5. Muille kilpailuviikon vuorokausille tehtiin varauksia melkein yhtä paljon. Tapahtuman peruuntumisen takia kaikki majoitusvaraukset peruttiin 13.3.2020. Jkl Booking lähetti kaikille asianosaisille sähköpostiviestin. Suurin osa varausten perumisista onnistui varausehtojen mukaan vielä tuossa vaiheessa ilman kuluja.

Poikkeustilanteeseen vedoten kuluton peru-

minen saatiin neuvoteltua muutaman viikon kuluttua myös niiden hotellien kanssa, joiden ehtojen mukaan peruutusten takaraja oli jo umpeutunut.

Jatkoa ajatellen on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että hotellikohtaiset varaus- ja peruutusehdot ovat kaikille varaajille selkeät. Lisäksi kulltomista peruutusehdoista ylivoimaisen esteen varalta olisi hyvä neuvotella etukäteen jo kiintiöiden varaamisen yhteydessä, jotta poikkeusoloissa peruutukset sujuisivat mahdollisimman mutkattomasti kaikissa hotelleissa.

13.5 KUTSUVIERAIDEN PALVELUT

Kutsuvieraat oli tarkoitettu huomioida varaamalla heille erilaisiin palveluihin ja tilaisuuksiin oikeuttava VIP-passi. Sillä olisi ollut pääsy muun muassa VIP-tilaan, Gradia Loungeen, joka oli tilasuunnitelmassa sijoitettu Paviljongin kolmannen kerroksen aulatilaan. Noin 100 m² VIP-alue olisi rajattu sermein. Tilaan oli tulossa ruokailualue ja istuskelualue. Kalustus olisi tehty yhteistyössä Gradia-kiinteistöjen kanssa. Tilassa olisi ollut myös Gradian ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun yhteisen Luova kiertotalous -hankkeen tuottama valokuvanäyttely sekä esimerkkejä kierrätysmateriaaleista toteutetuista tuotteista. Gradia Lounge olisi ollut auki tiistaina 12.5. ja keskiviikkona 13.5. klo 10.00–17.00 sekä torstaina 14.5. klo 10.00–16.00.

Tapahtuman yhteistyökumppaneille kuului yhteistyösopimuksen kumppanuustason mukaisesti 2–10 kpl Gradia Lounge -lippuja, jotka olisivat oikeuttaneet pääsyyn VIP-tilaan koko tapahtuman ajan. Yhteistyökumppaneiden lisäksi kutsuvieraita olisivat olleet tapahtuman näkökulmasta keskeisten sidosryhmien edustajat, kuten opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Skills Finland ry:n edustajat sekä tulevat ja aikaisemmat tapahtumajärjestäjät. VIP-tapahtumapasseja ennakointiin jaettavan noin 1 000 kpl.

Kutsuvieraiden vastaanottamisesta Gradia Loungeessa olisivat vastanneet Gradian Työelämä- ja yrityspalvelujen asiakkuuspäälliköt sekä alojen koulutus- ja palveluspäälliköt. VIP-tilan tarjoilujen ja tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarjoilussa olisi ollut mukana Gradian henkilökuntaa opiskeli-

jaravintoloista sekä ravintola- ja elintarvikealan opiskelijoita. Yhteistyössä Skills Finlandin kanssa kutsuvieraille oli lisäksi suunnitteilla ohjattuja VIP-kierroksia lajialueilla.

13.6 KOHTAAMISPAIKKA

Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtumassa haluttiin tarjota erityisesti tapahtumassa vieraileville nuorille paikka tauon pitämiseen ja yhteiseen hengailuun ”suurella olohuoneella”. Tilasuunnittelussa tarkoitukseen varattiin noin 100 m² lajialueiden keskeltä Paviljongin B-hallista. Nimi Kohtaamispaikka syntyi siitä, että koululaisryhmien ajateltiin voivan sopia tapaamisista Kohtaamispaikkaan tapahtumakierroksen päätteeksi. Kohtaamisia toivottiin syntyvän myös nuorten ja Kohtaamispaikan aikuisten toimijoiden kesken.

Kohtaamispaikkaa suunniteltiin yhdessä Gradian opiskelijahuollon, Jyväskylän nuorisopalveluiden, etsivän nuorisotyön sekä Jyväskylän seurakunnan oppilaitos- ja erityisnuorisotyön toimijoiden kanssa. Lähtökohdaksi oli, että oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö sekä oppilashuollollinen työ näkyisi, mutta näkökulma laajeni, ja keskeiset yhteistyötahot Jyväskylän kaupungin nuorisopalvelut sekä etsivä nuorisotyö tulivat mukaan. Kohtaamispaikan miehitykseen olisi saatu mukaan toimijoita koko Keski-Suomen maakunnasta, kun etsivä nuorisotyö tuli mukaan.

Opiskelijat olisivat suunnitelleet ja toteuttaneet Kohtaamispaikan visuaalisen ilmeen, toiminnallisuudet ja kalustamisen yhteistyössä Gradia-kiinteistöjen kanssa. Kohtaamispaikkaan oli olohuonemaisen oleskelualueen lisäksi tarkoitettu tuoda monenlaista tekemistä aina konsolipeleistä VR-laseihin ja lautapeleistä neulomiseen. Lisäksi Kohtaamispaikasta olisi löytynyt valokuvaukseen soveltuva someseinä ja kuvaaja sekä musanurkka. Jos osallistujilla olisi ollut tarvetta kahdenkeskisiin keskusteluihin Jyväskylän seurakunnan papin kanssa, keskustelu olisi voitu käydä rauhassa paikalle kaavailussa EduFutura Jyväskylän keltaisessa pakettiautossa.

Lisäksi tapahtumassa olisi ollut käytettävissä hiljainen huone. Tilan läheisyydessä olisi toiminut ensiapupiste.

”Kohtaamispaikkaan oli olohuonemaisen oleskelualueen lisäksi tarkoitettu tuoda monenlaista tekemistä aina konsolipeleistä VR-laseihin ja lautapeleistä neulomiseen.”

14

Kansainvälinen yhteistyö

”Intialaisille tarjottiin mahdollisuutta varata tila, rakentaa osasto ja esitellä noin 6–8 koulutusala, joissa olisi valaistu alojen koulutusta Suomessa ja Intiassa.”

14.1 SUOMEN AMMATTITAITOMAAJOUKKUE

Taitaja2020-tapahtuma oli varattu Suomen ammattitaitomaajoukkueen kilpailijoille harjoitusviikoksi. Kilpailijoiden oli tarkoitus toimia kilpailijoina, tuomareina ja / tai muissa edustustehtävissä. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun koko Suomen ammattitaitomaajoukkueen edellytettiin osallistuvan koko viikon Taitaja-tapahtumaan aktiivisesti ja näkyvästi. Myös Suomen kansainvälisten tuomareiden eli eksperttien oli tarkoitus toimia kansainvälisten kilpailijoiden tuomareina ja isäntinä eri lajeissa.

14.2 KANSAINVÄLISET KILPAILIJAT

Kilpailuun oli ilmoittautunut helmikuun 2020 loppuun mennessä yhteensä 64 kansainvälistä kilpailijaa useista Euroopan maista sekä muun muassa Kiinasta ja Saudi-Arabiasta. Euroopan alueelta kilpailijoita oli ilmoittautunut yhteensä 53. Lisäksi virallisen hakuajan jälkeen tuli lukuisia kyselyjä mahdollisuuksista tulla kilpailemaan. Kilpailijoiden lisäksi lähes kaikki maat halusivat lähettää kilpailijan mukana oman maan ekspertin tuoma-roimaan kilpailua. Skills Finland lähetti kilpailijoiden kutsut jokaisen Euroopan maan Skills-organisaatiolle. Eri maiden Skills-organisaatiot jakoivat tietoa edelleen omille lajitoimijoilleen. Taitaja2020-verkkosivuille oli koottu ilmoittautu-

mista varten laaja tietopaketti ilmoittautumislinkeineen.

14.3 CASE INTIA

Intia oli vahvasti kiinnostunut tulemaan mukaan Taitaja 2020-tapahtumaan. Neuvottelut alkoivat Joensuussa toukokuussa 2019, jolloin vaikutusvaltainen kahden hengen delegaatio Intiasta esitteli ajatuksiaan ja suunnitelmaansa päästä toteuttamaan niin sanottu Indian Showroom Jyväskylässä. Intialaisille tarjottiin mahdollisuutta varata tila, rakentaa osasto ja esitellä noin 6–8 koulutusala, joissa olisi valaistu alojen koulutusta Suomessa ja Intiassa. Varsinaisesta kilpailuun osallistumisesta ei ollut kyse.

Molemmat toimijat, CII ja NSDC sekä Suomen suur-lähetystön edustajat Intiassa olivat mukana Opetushallituksen koollekutsumassa verkkokokouksessa 5.3.2020, jolloin valmisteltiin Intian delegaation osallistumista Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtumaan. Intiasta oli tulossa 10–15 hengen ryhmä. Myös puheenvuoroa seminaariohjelmassa valmisteltiin.

Tulevia Taitaja-tapahtumia ajatellen intialainen tunnelma, kokemukset ja yhteistyösuunnitelmat olisivat arvokas lisä kansainväliseen ohjelmaan, mutta neuvotteluissa on yhteisesti sitouduttava tiukkaan järjestelyaikatauluun ja vaadittava siinä pysymistä.

Monikielisyys tapahtumassa

15.1 RUOTSIN KIELI

Tapahtuman kaksikielisyys toteutettiin yhteistyössä Mästare på svenska -projektin kanssa. Sopimus kaksikielisuudesta hankkeen kanssa solmittiin elokuussa 2019, mutta hankkeen toimijat käänsivät ja tarkistivat tapahtumaan liittyvää aineistoa jo ennen sopimusta. Tavoitteena oli turvata kaksikieliset Taitaja-kilpailut ja ruotsinkielisten opiskelijoiden tasa-arvoiset mahdollisuudet osallistua Taitaja2020-kilpailuun. Käännöstöiden koordinoinnista vastasi kaksikielisyyskoordinaattori, mutta käännöstyöt ja asiataarkastus tehtiin Vaasassa Yrkesakademien i Österbotten oppilaitoksessa.

Yhteistyössä Mästare på svenska -projektin kanssa käännettiin aluksi kaikki lajikuvaukset tapahtuman verkkosivuille, ja ruotsinkieliset verkkosivut julkaistiin 23.8.2019. Semifinaaleja varten käännettiin semifinaalikuvaukset ja semifinaalitehtävät. Ruotsinkielisiä semifinalisteja osallistui yhteensä 21:een eri lajiin. Ruotsinkielisiä finalisteja oli yhdeksässä eri lajissa. Näiden lajien finaali-tehtävien kuvaukset ja finaali-tehtävät toimitettiin Vaasaan käännettäväksi helmi-maaliskuussa 2020. Myös osa finalisteille lähetettävistä infokirjeistä ehdittiin kääntää ennen tapahtuman peruuntumista. Tapahtuman tulkkien ja tuomareiden rekrytointi lajeihin, joissa oli ruotsinkielinen kilpailija, jäi osittain kesken.

Käännöstyön onnistumisessa on ensiarvoisen tärkeää, että annettuja aikatauluja noudatetaan ja että semifinaalikoordinaattorit, laji- ja varalajivastaavat eivät tekisi enää muutoksia jo toimitettuihin kuvauksiin ja tehtäviin. Nyt osa käännöstöistä tehtiin viime tipassa, koska muutoksia tuli loppumetreillä. Lisäksi kaikki verkkosivuille tuleva materiaali tulisi julkaista samanaikaisesti molemmilla kielillä, jotta kilpailijoiden kohtelu olisi tasapuolista.

Tapahtuman markkinointimateriaalissa käytettiin Skills Finlandin kaksikielistä TaitajaMästare -lo-

goa, jolloin jaettava materiaali oli kaksikielistä. Tapahtuman yleisesite sekä virallinen mainosvideo toteutettiin ruotsinkielisinä. Verkkosivuilla julkaistavista uutisista käännettiin kaikki kilpailutapahtumaa koskevat uutiset – yhteensä 10 eri uutista muun muassa semifinaaleista, niiden tuloksista ja finaalijärjestelyjen etenemisestä. Sosiaalisessa mediassa käytetyt hashtagit #taitaja2020 ja #tunnetulevaisuus käännettiin ruotsiksi #mästare2020 ja #kännframtiden ja liitettiin kaikkiin tapahtuvaa koskeviin postauksiin. Instagramissa #mästare2020 -aihetunnistetta on käytetty 95 kertaa ja #kännframtiden -aihetunnistetta 76 kertaa. Instagramissa ja Facebookissa lajipostausarjan julkaisut tehtiin kaksikielisinä siten, että julkaisuun liitettiin sekä suomen- että ruotsinkieliset kuvat ja niihin kuuluvat kuvatekstit.

Suunnitelmaa tapahtumanaikaisten uutisten kääntämisestä ei ehditty tehdä. Avajaisten puheet oli tarkoitus kääntää ruotsiksi ja lähettää Taitajan YouTube -kanavan kautta. Tapahtumapasseihin olisi painettu QR-koodit, joista yleisö olisi päässyt seuraamaan avajaisten puheita ruotsiksi.

15.2 ENGLANNIN KIELI

Englanninkielisten käännöstöiden koordinoinnista vastasi markkinointi- ja viestintävastaava. Käännökset tehtiin Gradiassa ja Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä Riveriassa. Englanninkieliset verkkosivut avattiin yleisölle syyskuussa 2019. Kaikki verkkosivujen lajisivut eli yleiskuvaukset kilpailulajeista käännettiin englannin kielelle ensimmäistä kertaa. Yhtenä tavoitteena oli, että lajikohtaiset englanninkieliset sivut ovat valmiina päivitettäväksi tuleville tapahtumanjärjestäjille, joten käännöstyön kustannukset jaettiin kahden seuraavan tapahtumajärjestäjän kanssa. Englanninkieliset verkkosivut pyrittiin pitämään laajana tiedon tarjoajana kansainvälisille kilpailijoille ja vierailijoille. Uutisista kahdeksan julkaistiin englanniksi. Myös tapahtuman yleisesite sekä mainosvideo toteutettiin englanninkielisinä. Sosiaalisessa mediassa käytettiin aihetunnisteita #taitaja2020 ja #envisionthefuture.

16

Talous

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia sai Taitaja2020 järjestämistä varten opetus- ja kulttuuriministeriön strategiarahoitusta 2,5 milj. euroa. Kaikkien yhteistyösopimusten (208 kpl) arvioitu kokonaisarvo tapahtuman peruutushetkellä 13.3.2020 oli 1 919 783 euroa. Näistä sopimuksista valmiita, yhteistyökumppaneille allekirjoitettaviksi postitettuja sopimuksia oli 145 kpl, joiden kokonaisarvo oli yhteensä 1 184 423 euroa.

Palkintorahojen osuus valmiiden sopimusten kokonaisarvosta oli 48 400 euroa ja muun rahallisen tuen arvo 2 000 euroa. Yhteistyösopimuksia ehti palautua allekirjoitettuina takaisin tapahtuman peruuntumiseen mennessä yhteensä 86 kpl. Niiden kokonaisarvo oli 862 216 euroa. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian omarahointus oli 750 000 euroa.

Budjetoidut kokonaiskustannukset olivat 5,2 miljoonaa euroa. Summa sisältää arvion yrityksiltä saatujen materiaalien arvosta. Suurimmat kuluerät ovat opetushenkilöstön ja muun henkilöstön palkat, palvelujen ostot ja hallivuokrat. Skills Finland ry hoiti ilmoittautumismaksujen laskutuksen suoraan koulutuksen järjestäjiltä.

”Yhteistyösopimuksia ehti palautua allekirjoitettuina takaisin tapahtuman peruuntumiseen mennessä yhteensä 86 kpl. Niiden kokonaisarvo oli 862 216 euroa.”

17

Tiedonsiirto ja kehittämiskohteet

”Taitaja-hengen mukaisesti haluttiin kuitenkin varmistaa, että valmiit asiat siirtyvät seuraavan Taitaja-tapahtuman järjestäjän hyödynnettäväksi.”

Maaliskuussa 2020 olimme poikkeuksellisessa tilanteessa, johon ei inhimillisesti pystynyt valmistautumaan: Taitaja2020-tapahtuma jouduttiin perumaan koronaepidemian vuoksi. Koska tapahtumaa ei järjestetty, jäi moni jo valmiiksi suunniteltu asia toteuttamatta. Taitaja-hengen mukaisesti haluttiin kuitenkin varmistaa, että valmiit asiat siirtyvät seuraavan Taitaja-tapahtuman järjestäjän hyödynnettäväksi. Taitaja2020-toimiston henkilöstö huolehtikin omien vastualueidensa raportoinnista ja tiedon siirtämisestä Taitaja2021-organisaatiolle. Kevään aikana pidettiin useita verkkokokouksia, joissa esiteltiin tehtyjä suunnitelmia ja siirrettiin tietoja eteenpäin seuraaville kilpailujen järjestäjille sekä Skills Finland ry:lle. Taitaja-toimijoiden yhteinen tiedonsiirtopäivä pidettiin toukokuussa.

Taitaja-toimijoiden tiedonsiirto

Yhteinen tiedonsiirtopäivä järjestettiin kaikille Taitaja2020:n ja Taitaja2021:n toimijoille Teams-kokouksena 12.5.2020. Aamupäivän aikana Taitaja2020-toimisto esitteli aihealueittain, miten Taitaja2020-tapahtuma olisi järjestetty ja miten Taitaja2021-toimijat voivat hyödyntää jo suunniteltua. Iltpäivällä jakaannuttiin pienempiin ryhmiin, joissa käytiin tarkemmin läpi eri aihealueiden ja jokaisen lajin tehdyt asiat sekä sovittiin tarkemmin tiedon ja materiaalin siirtämisestä Taitaja2021:n käyttöön.

Lajien tapaamisessa sovittiin valmiiden kilpailutehtävien siirtämisestä seuraavan vuoden järjestäjille. Koska kilpailut ovat toimineet aiemmin myös

Taitaja-toiminnan kehittämispäivä järjestettiin 10.10.2019 Helsingissä ravintolakoulu Perhossa. Kuvassa vas. Anne Karppinen (Riveria), Teija Ripattila (Skills Finland), Maria Linnavirta (Gradia), Tuomas Eerola (HAMK), Sauli Jaara (OSAO), Thomas Vasenius (Omnia), Vesa Iltola (Gradia), Tuomas Mäki-Ontto (Sataedu), Jarmo Linkosaari (Skills Finland) ja Diana Bergroth-Lampinen (WinNova).

Kuva: Katja Katajamäki.

hyvänä kenraaliharjoituksena tuleville järjestäjille, oli yhteinen tiedonsiirtopäivä antoisa tilaisuus jakaa kokemuksia. Päivän aikana tulevien kilpailuiden toimijat saivat paljon tärkeää tietoa lajien järjestelyistä, kumppaneista, tuomareista sekä tehtävien suunnittelusta ja arvioinnista. Tarkoituksena on, että peruuntunutta kilpailua varten laadittuja valmiita kilpailutehtäviä ja arviointeja sekä kaikkea kilpailuihin liittyviä materiaaleja ja kalusteita hyödynnetään Oulu2021-kilpailussa täysimääräisesti kestävä kehityksen teeman mukaisesti. Materiaalit ja kalusteet varastoitiin Jyväskylään, ja ne siirretään opiskelijatyönä Ouluun heti, kun kuljetusjärjestelyt ovat mahdollisia.

Tiedonsiirto jatkuu myös lajiohjausryhmätoiminnan kautta: toinen lajivastaavista toimii seuraavien kilpailujen lajiohjausryhmän jäsenenä.

Kehittämiskohteet

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradian ja Skills Finland ry:n välisessä Taitaja2020-tapahtuman järjestäjäsopimuksessa sovittiin kehittämisteemoista, jotka ohjasivat vahvasti toimintaa alusta alkaen. Pakollisia Taitaja-kehittämisteemoja olivat yrittäjyys, kestävä kehitys, työturvallisuus ja työhyvinvointi. Taitaja2020-organisaation kehittämisteemoiksi päätettiin työelämän muutos ja elinikäinen oppiminen, kansainvälisyys, yrittäjyys ja ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden lisääminen. Näiden teemojen johdattelemana syntyi myös tapahtuman slogan Tunne tulevaisuus. Muita järjestäjäsopimuksessa mainittuja kehittämistoimia olivat tapahtuman hyödyntäminen opinto-ohjaajien työssä ja uuden arviointijärjestelmän käyttöönotto, kehittäminen ja arviointi. Kehittämisteemat muodostivat tapahtuman suunnittelun punaisen langan.

”Taitaja2020-organisaation kehittämisteemoiksi päätettiin työelämän muutos ja elinikäinen oppiminen, kansainvälisyys, yrittäjyys ja ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden lisääminen.”

Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden lisääminen

Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta pyrittiin kasvattamaan panostamalla lajien kuvaukseen, näyttävyteen, vuorovaikutuksellisuuteen ja viihtyvyyteen. Myös tapahtuman näkyvyyttä niin sisä- kuin ulkoalueilla haluttiin korostaa, jotta tapahtumaan olisi osallistunut matalalla kynnyksellä mahdollisimman paljon eri taustaisia henkilöitä. Kilpailuhuoltajia oli tarkoitus aktivoida eri tavoin kilpailun aikana esimerkiksi käyttämällä heitä lajinsa tuomarointitehtävissä. Nämä asiat korostuivat myös HAMKin lajivastaaville toteutetun kyselyn tuloksissa.

TaitajaPLUS-lajeista vastaavan ammattiopisto Spesian aloitteesta seminaaritarjontaan lisättiin

uutuutena erityisen tuen näkökulmia ammatilliseen koulutukseen tarjoileva TaitajaPLUS Forum.

Kilpailulajien kehittäminen

Taitaja2020-kilpailua varten tehtiin lajiuudistuksia. Yksi merkittävimmistä muutoksista oli uusi kokkilaji, kun catering- ja ravintolakokkilajit yhdistyivät yhdeksi lajiksi. Myös elektroniikkalaji uudistui, kun mukaan liitettiin lähilaji robotiikka. Yrittäjyys- ja taloushallintolajeja uudistettiin muuttamalla tiimilajien kilpailijamäärä vastamaan paremmin työelämää: taloushallinto muutettiin yksilölajiksi ja yrittäjyys parilajiksi. Infrarakentamista lähdettiin järjestämään kilpailulajina usean näytöslajivuoden jälkeen.

Puhdistuspalvelusta, CNC-koneistuksesta ja viher-rakentamisesta tehtiin ikärajoitettomia, jolloin yli 21-vuotiaatkin olisivat pystyneet osallistumaan lajeihin. Muutos heijastelee elinikäisen oppimisen teemaa. Lisäksi tapahtuman opinnollistamisen kautta oli tavoitteena, että kaikenikäiset opiskelijat pääsevät osallistumaan tapahtuman suunnitteluun ja järjestelyihin sekä toimimaan erilaisissa tehtävissä tapahtuman aikana. Ympyrätorin tapahtumat oli tarkoitettu kaikenikäisille.

Kansainvälisiin kisoihin tähtäävien Suomen ammattitaitomaajoukkueen kilpailijoiden oli tarkoitus osallistua kilpailuihin eri tehtävissä. Kansainvälisille kilpailijoille oli varattu yli 30 paikkaa eri lajeihin. Heidän lisäksi Suomeen oli kutsuttu lajin ekspertti tuomaroimaan lajia.

Arviointia kehitettiin ottamalla käyttöön CIS-järjestelmä semifinaaleissa ensimmäistä kertaa kaikissa lajeissa. Arviointiin ja CIS-järjestelmän koulutukseen panostettiin aikaisempaa enemmän: lajivastaaville järjestettiin useita työpajoja, joissa kehitettiin kilpailutehtäviä ja arviointia.

Gradia on ollut tiiviisti mukana semifinaalien kehittämisessä vuodesta 2018 lähtien. Kehittämistyön tuloksia ovat formulamalli ja alueyhteistyö, jonka mukaan järjestämisvastuu jakautuu useammalle järjestäjälle. Semifinaalit järjestetään jatkossa samaan aikaan viikolla viisi, jotta niihin saadaan lisää kilpailijoita ja vähennetään osallistujien matkakustannuksia.

Tapahtuman hyödyntäminen opinto-ohjaajan työssä

Taitaja-tapahtuman yksi keskeisin tehtävä on esitellä ja kertoa kävijöille ammasteista, koulutuksesta, työllistymismahdollisuuksista ja urapoluista sekä lisätä ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuutta. Urapolkukonseptin kehittämistyössä huomioitiin ammatillisen koulutuksen reformi, työelämän muutos ja teknologian kehittyminen, sekä Urapolku-konseptin hyödynnettävyys opinto-ohjauksen tukena. Kohderyhmä on laajentunut: yhä useampi aikuinen opiskelee elämänsä aikana useamman ammatin tai täydentää muutoin osaamistaan. Urapolkukonsepti suunniteltiin ja toteutettiin Taitaja2020-, Taitaja2021- ja Taita-

ja2022-järjestäjien, Jyväskylän ammattikorkeakoulun ja Skills Finlandin yhteistyönä.

Konsepti sisältää:

- ennen tapahtumaa orientoivan osuuden,
- tapahtumassa vierailun sekä SeppoIO alustalle tehdyn Taitaja-pelin ja
- jälkimarkkinointiosuuden.

Urapolkukonsepti rakennettiin uusille Taitaja-tapahtuman nettisivuille, ja se on kaikkien järjestäjien käytössä tulevina vuosina. Jokaiselle osa-alueelle luotiin pohja, jota jokainen kilpailun järjestäjä voi vuosittain kehittää alueen tarpeen ja resurssien mukaan.

Yläkoululaisten Taitaja9-kilpailun finaali olisi järjestetty Jyväskylässä ensimmäistä kertaa kaksipäiväisenä. Kaksipäiväisen kilpailun tavoitteena oli tehtävien monipuolistaminen ja sitominen vielä selkeämmin eri ammattialojen työtehtäviin sekä yritys yhteistyön mahdollistaminen entistä paremmin. Lisäksi haluttiin, että Taitaja9-kilpailijat olisivat ehtineet seuraamaan ammattitaidon SM-kilpailua ja päässeet näin tutustumaan eri ammattialoihin sekä verkostoitumaan muiden kilpailijoiden kanssa.

Kestävä kehitys

Kunkin Taitaja-järjestäjän lisääntynyt yhteistyö tulevien järjestäjien kanssa edistää yhä paremmin tapahtuman kestävää kehitystä. Taitaja2020:ssa kustannuksia jaettiin kilpailujärjestäjien kesken tekemällä yhteisiä hankintoja, hyödyntäen kierrätysmahdollisuuksia materiaalien suhteen ja kunnostaen lajien kalusteita. Tehtävien ja arviointien lisäksi myös muita kilpailulajien tietoja, kuten lajin kehittämiseen tarvittavaa dokumentaatiota oli tarkoitus välittää laajamittaisesti tuleville järjestäjille.

Kestävä kehitys ilmeni monella muullakin lailla: matkakuluja minimoitiin ja työaikaa tehostettiin nykuteknologiaa hyödyntämällä, roskien lajitteluun ja kertakäyttöastoiden käytön vähentämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota, painotuotteiden minimoiminen sähköisiä ratkaisuja käyttäen sekä kilpailutehtävinä sellaisten tuotteiden valmistaminen, joilla olisi käyttöä kilpailujen jälkeenkin.

”Muutokset suur tapahtumien järjestelyissä ovat hyvinkin todennäköisiä, joten vastaisuudessa on varmasti huomioitava esimerkiksi lähikontaktien välttäminen eri lajeissa, turvavälit, korostunut hygienia sekä mahdolliset osallistujamäärärajoitukset.”

Lajien resurssointi

Eri lajien suunnittelu- ja toteuttaminen poikkeavat toisistaan paljon. Osa lajeista toteutetaan pääosin tietokoneella, jolloin kilpailun järjestäminen on yksinkertaista, eikä vaadi niin paljon etukäteisvalmisteluja kuin lajit, joissa työtehtävien suorittamiseen tarvitaan paljon erilaista materiaalia, koneita ja laitteita. Paljon ennakoivalmistelua vaativia lajeja ovat esimerkiksi kokki, tarjoilija, kauneudenhoito, rakennusalat jne. Eroista huolimatta lajien resurssointi on ollut tähän asti kaikille sama. Jatkossa resurssointia kannattaa miettiä: voiko sitä jakaa eri tavalla?

Markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen

Taitaja-tapahtuman markkinointia ja viestintää kehitettiin tukemaan entistäkin vahvemmin Taitajan brändiä ja sen tunnettuutta. Skills Finlandin viestinnän kanssa suunniteltiin ja rakennettiin uusi verkkosivusto uusine visuaalisine ilmeineen. Digimarkkinointia vahvistettiin muun muassa säännöllisin sosiaalisen median julkaisuina, aloittamalla hakukonemarkkinointi Google Ads -työkalulla sekä ottamalla käyttöön Facebookin Business Manager -mainostyökalu. Sisäistä viestintää kehitettiin tiivistämällä yhteistyötä Skills Finlandin viestinnän kanssa sekä tehostamalla ammatilliset oppilaitok-

set -kohderyhmän viestintää järjestämälle säännöllisiä infoja (Skype) ja toteuttamalla heille markkinointimateriaaleja erityisesti sosiaalisen median kanaviin. Lisäksi markkinointia ja viestintää tukevia, uudenlaisia verkostoja ja mediakumppanuuksia luotiin Taitaja-tapahtuman ja koko ammatillisen koulutuksen näkyvyyden edistämiseksi.

Tunne tulevaisuus

Koronaepidemia jättäneen jälkensä myös seuraavien Taitaja-tapahtumien suunnitteluun ja järjestämiseen. Entistä tärkeämpää on ottaa huomioon turvallisuus. Mahdollisiin kriiseihin täytyy varautua huolellisesti. Muutokset suur tapahtumien järjestelyissä ovat hyvinkin todennäköisiä, joten vastaisuudessa on varmasti huomioitava esimerkiksi lähikontaktien välttäminen eri lajeissa, turvavälit, korostunut hygienia sekä mahdolliset osallistujamäärärajoitukset. Näissä asioissa niin kansallisen kuin kansainvälisen kehityksen seuraaminen on tärkeää. Taitaja2020-tapahtuman tärkein tehtävä onkin ollut teeman mukaisesti opetella varautumaan tulevaisuus paremmin. Näin pystymme tulevaisuuden yllättäessä kuperkeikalla laskeutumaan tyylikkäästi ja ammatillista ylpeyttä tuntien jaloillemme.

Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia valmisteli yhdessä kumppaneidensa kanssa Taitaja2020 -tapahtumaa aktiivisesti vuodesta 2019 alkaen. Tapahtuman kahdesti aiemmin organisoinut koulutuksen järjestäjä tiesi mihin ryhtyi. Taitaja on muodostunut yhdeksi suurimmista vuosittain toistuvista koulutusalan tapahtumista Suomessa. Tapahtuman ytimen muodostavat ammattitaidon SM-kilpailut, mutta yhtä lailla tapahtumaan kuuluvat erityisen tuen opiskelijoiden ammattitaidon TaitajaPLUS-mestaruuskilpailut sekä peruskoulun yläluokkien ammatinvalintaa tukevat Taitaja9-kilpailut. Tapahtuman järjestäjällä on myös mahdollisuus profiloida tapahtumaa erilaisilla koulutukseen, koulutuspolitiikkaan ja työelämäluottavuuteen liittyvillä oheistapahtumilla.

Kaikessa laajuudessaan Taitaja on ammattiosaamisen ja sen tulevaisuuden ikkuna, jossa esillä ovat niin opiskelijat, opettajat kuin työelämäkin. Teknologian nopean muuttuminen, työn tekemisen tulevaisuus ja yrittäjyys sekä kansainvälisyys virittivät odotuksia Jyväskylän tapahtumalle.

Gradiassa näimme myös, että Taitaja on myös koulutuspoliittisen keskustelun areena. Ammatillinen koulutus haluaa näkyä vahvasti osana koulutusjärjestelmää ja sen kehittämistä – ja aina kytköksissä työ- ja elinkeinoelämään.

Tunne tulevaisuus. Tämä valikoitui Taitaja2020:n sloganiksi eteenpäin katsomisen hengessä ja fiilistä korostaen. Ja sitten tulevaisuus maaliskuussa 2020

yllätti. Pandemiaksi yltynyt koronavirus laittoi koko maailman polvilleen, ja Taitaja2020 jouduttiin monen muun suuren tapahtuman lailla perumaan turvallisuuden varmistamiseksi.

Tapahtuman järjestäjän ja lukuisten asian eteen täydellä sydämellä töitä tehneiden ensimmäinen tunne oli valtava pettymys ja epäusko: kaikki tehty työ, hienot ideoinnit ja visiot valuvat nyt hukkaan. Tästä alhosta nousiin nopeasti. Kaikesta huolimatta Taitaja-kisat muodostavat jatkumon. Yhtä oleellista kuin kisojen järjestäminen on soihdun siirtäminen edelleen. Haluamme ajatella, että Oulussa 2021 voidaan tavallaan järjestää myös Jyväskylän Taitaja.

Viimeisten vuosien aikana vastakkaiset kehityskulut ovat vaikuttaneet ammatilliseen koulutukseen. Yhtäältä rahoitusleikkaukset ja niihin liittyvä huolikeskustelu ovat koetelleet mainetta ja vetovoimaa. Toisaalta osaajien tarve, heikkenevä huoltosuhte, nopea teknologinen kehitys ja työllisyysasteen kasvattaminen nostavat ammatillisen koulutuksen ratkaisijan paikalle.

Taitajan merkitys koko ammatillisen koulutuksen laadun kehittämiseksi ja ammatillisen koulutuksen arvostukselle on keskeinen. Rohkeasti ja uteliaasti uutta päin!

Vesa Saarikoski
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä
Gradian johtaja

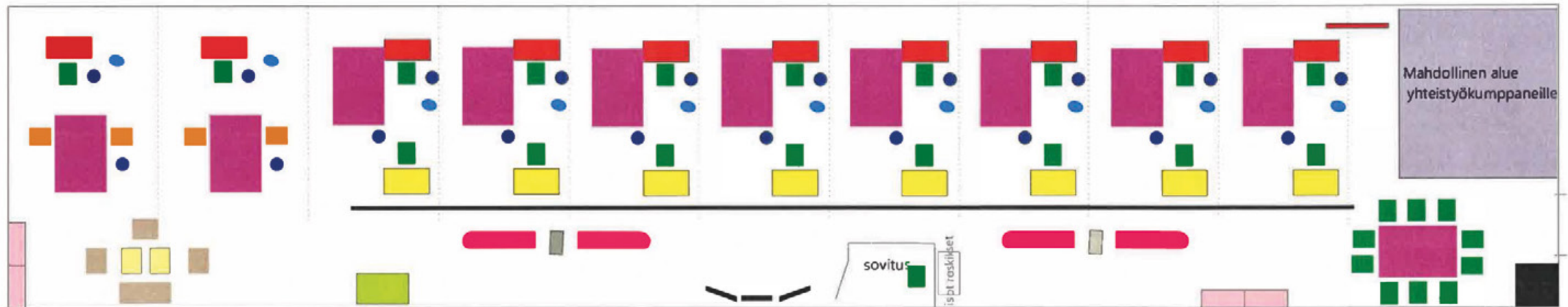
Liitteet

LIITE 1

Lajivastaavakoulutusten aikataulu

28.8.2018	8:00–16:00	Taitaja2020 Jyväskylä aloituspäivä
29.11.2018	8:30–12:30	Uusien lajivaastaavien koulutuspäivä
28.1.–1.2.2018	Koko viikko	Taitaja2019 semifinaaliviikko
12.3.2018	13:00–15:00	Semifinaalien purku -webinaari
19.2.2019	11.45–16:00	Ryhmytymisiltapäivä Paviljongissa
12.3.2019	13:00–15:00	Semifinaalipurku Webinaari
25.4.2019	Koko päivä	Valmistautuminen Taitaj2019 -kilpailuihin
21.–23.5.2019	Koko viikko	Taitaja2019 Joensuu
4.9.2019	Koko päivä	Taitaja2020 -lukuvuosi käynnistyy
24.9.2019	Koko päivä	Lajiohjausryhmäpäivä
30.10.2019	Laji päättää	Lajiohjausryhmäpäivä, verkkototeutus
6.11.2019	Koko päivä	Kilpailujen suunnittelun ja toteutuksen tilanne
14.11.2019	Koko päivä	Semifinaalikoulutus Oulu
8.–9.1.2020	12:30–15:00	Taitaja CIS-Paja, tehdään yhdessä lajia eteenpäin
29.1.2020	Koko viikko	Taitaja2020 semifinaaliviikko
12.2.2020	Koko päivä	Kilpailujen suunnittelun ja toteutuksen ajankohtaiset asiat
11.–12.3.2020	12:30–15:00	Tehtävä- ja CIS-Työpajat, tehdään yhdessä lajia eteenpäin
31.3.2020	12:30–15:00	Viimeistelyyn liittyvät tehtävät
23.4.2020	12:30–15:00	Päätuomari + lajivastaavakoulutus
11.–15.5.2020	Koko viikko	TAITAJA 2020
12.5.2020	Koko päivä	Tiedonsiirto Taitaja2020 Jyväskylä --> Taitaja2021 Oulu
1.9.2020	iltapäivä	Lajivastaavakoulutus päättyy, palaute

Vaateenvalmistus 307 1:10

koneet

- lukkotikkikone verkkovirta
- huolittelukone verkkovirta
- liimaprässi voimavirta
- silityslauta verkkovirta
- höyrykehitin voimavirta
- läppäri 10 kpl
- näyttö 10 kpl
- tauluTV
- virtakisko verkkovirta

kalusteet

- hylly
- peili
- baarituoli
- työtuoli
- nojatuoli/sohva
- työpöytä
- sohvapöytä
- roskis
- sovituspukke

Suunnittelukuvat, yrittäjyys

PAVILJONKI

Taitaja - 2020 Yrittäjyys B-310
241m2

24.2.2020 9.30.45

MESSUT Jyväskylän Messut Oy PL 127, 40101 Jyväskylä puh. (014) 334 0000 A.B

PAVILJONKI

Taitaja - 2020 Yrittäjyys B-310
241m2

24.2.2020 9.30.46

MESSUT Jyväskylän Messut Oy PL 127, 40101 Jyväskylä puh. (014) 334 0000

PAVILJONKI

Taitaja - 2020 Yrittäjyys B-310
241m2

24.2.2020 9.30.47

MESSUKALUSTEET

1-2 Seinäelementti_valkoinen	1 1000x2500	21
21 Osokeppäkki_valkoinen	L 1970	2
24a Suojakaide-elementti_valkoinen	1900x700	10
700		
24a Suojakaide-elementti_valkoinen	500x1500	24
1500		
24a Suojakaide-elementti_valkoinen	1000x1500	12
1500		
27 Pajjiovelementti_valkoinen	1000x2500	1
30 Tuopakkäki	2970	4
30 Vaakaprofiili_ukkolettu	470 Lajitelppa	16
30 Vaakaprofiili_ukkolettu	2470	4
31 Nelikulmainen profiili säätöjalatella	900	1
31 Nelikulmainen profiili säätöjalatella	3550	1
31 Nelikulmainen profiili säätöjalatella	3550 Lajitelppa	4
31 Tuopipyyty	2500	6
31A Tukijalka Coneta	31A Tukijalka Coneta	18
32 Tuopipakkäki_kaari	R 1000	1
32 Vaakakaari_Lukkolettu	R 1000	2
35 Pölymatto	Tumman Sininen	241
51 Säntölettymä.2019	1 x 5A	1
51 Säntölettymä.2019	1 x 16A	6
51 Säntölettymä.2019	Läpölettorasia	11
51 Säntölettymä.2019	Yösähkö	1
101 Kaide-elementti Siniharmaa	1000x900	2
h900		
101 Kaide-elementti Siniharmaa	2000x900	2
h900		
101 Kaide-elementti Siniharmaa	3000 x 900	3
h900		
101 Kaide-elementti Siniharmaa	3500 x 900	1
h900		
101 Kaide-elementti Siniharmaa	4000 x 900	7
h900		
101 Kallit Lajitelppa	Lajitelppa	1
101 Kallit säntölettori kyttä	Lajitelppa	1
400 Pöytä	valkoinen h=700 mm	1
404 Pöytä	500x1000x900	1
405 Pöytä	700x1400x700 mm	14
405m Pöytä	1200x600x700	2
405R Martela Pöytä	1800x600x700	2
405 Bearpöytä	600 mm h=1150 mm	1
valkoinen		
407r Kallitualet Sender	Sininen	64
432 Jäskäppä	850 mm	1
433 Neulaikko	433 Neulaikko	1
501 Televisio - LCD	55"	1
502 LCD Laittelajusta	säntölettyvä, musta	5
503 LED-TV	80"	1
570 Lavalelementti	Punainen	3
570A Porras	Porras 1 m	1
571B MOLTON kangas 4,5 m	MOLTON 4,5 x 6	6
572A Käytöletppa ja köysi	572A Käytöletppa ja köysi	1
573 Äänentoisto	Äänentoisto	2
Sointiooneeli_Valkoinen	6x482x512 laitelppa	4
Sointiooneeli_Valkoinen	6x482x2862 laitelppa	4
Sointiooneeli_Valkoinen	6x2482x512 sponsoletta	1
Sointiooneeli_Valkoinen	6x2482x1212 sponsoletta	1

MESSUT Jyväskylän Messut Oy PL 127, 40101 Jyväskylä puh. (014) 334 0000 A.B

LIITE 4

Avajaisten ohjelmaluonnos

15.30	Tunnelman nostatusta ja musiikkia, yleisön ja VIP-vieraiden ohjaus alueelle ja plaseeraus kilpailijat alkavat järjestäytyä joukkueittain ja aakkosjärjestykseen ulkoalueella, opiskelijat ohjaavat listan mukaan
16.00	Ilmavoimien ylilento Flashmob Tervetuloa Taitaja2020 Jyväskylä -tapahtuman avajaisiin (Skilly mukaan lavalle)
16.08	Joukkueiden esittely tanssijat johdattavat joukkueet (53) yhtenäisenä nauhana lavalle ja juontaja esittelee samalla joukkueet, tulevaisuuden arvot mukana, kootaan lavalle / lavan takaosaan
16.28	Ammattitaitomaajoukkueen jäsenten esittely
16.30	Jyväskylän kaupunginjohtaja Timo Koiviston puheenvuoro
16.42	Opetusministeri Li Anderssonin puheenvuoro
16.45	Skills Finlandin hallituksen puheenjohtaja, opetusneuvos Seija Raskun puheenvuoro
17.00	Kilpailijoiden ja tuomarin valat
17.10	Kilpailujohtajan tervehdys
17.20	Taitaja-biisi päättää avajaiset

LIITE 5

Päättäjäisten ohjelma ja aikataulu

15.30	Houseband soittelee taustalla. Kilpailijoiden ohjaus istumapaikoille.
16.00	Tilaisuus alkaa, musiikki muuttuu tutuksi + artisti esiintyy
16.05	Juontajat lavalle, Tervetuloivotukset
16.08	1. Yrittäjyysopetuskilpailun palkinto (lyhyesti)
16.10	2. Turvalliset työtavat -palkinto (lyhyesti)
16.12	3. Kestävän kehityksen Taitaja -palkinto (lyhyesti)
16.14	4. Taitaja9-voittajajoukkueen julkistaminen
16.16	Suomenmestaruusmitalien jako
17.03	Houseband + artisti esiintyy
17.08	Taitajien Taitaja 2019 - puheenvuoro
17.12	Taitajien Taitajan 2020 julkistaminen ja auton luovutus
17.20	Päätös- ja kiitossanat & Taitaja-kapulan vaihto
17.25	Kiitossanat kaikille kilpailijoille, Seija Rasku
17.30	Juontajat päättävät tapahtuman

Laji- ja varalajivastaavat

LAJI	LAJIVASTAAVA	VARALAJIVASTAAVA	
100 Auto- ja kuljetustekniikka			
101	Ajoneuvotekniikka	Mika Laitinen	Erkki Pekkanen
102	Autokorinkorjaus	Jaakko Jalkanen	Tero Salmi
103	Automaalaus	Ari Haverinen	-
104	Kuljetuslogistiikka	Tuomas Syvänen	Markus Alanko
105	Metsäkoneen käyttö	Timo Punttila	Markku Laivanen
200 IT- ja viestintäteknologia			
201	CAD-suunnittelu	Heikki Myllyluoma	-
202	Mediatekniikka	Klaus Sjöblom	Hannu Mäkinen
203	Mediasuunnittelu	Markku Tiihonen	Esa Saksola
204	Tietojenkäsittely	Teemu Aho	Minna Niskanen
205	Tietokoneet ja verkot	Heikki Mattila	Jorma Varis
206	Verkkosivujen tuottaminen	Sari Paunonen	Heikki Jylänki
300 Palvelut			
301	Asiakaspalvelu ja myynti	Jaana Eirtovaara	Heini Pennanen
302	Hiusmuotoilu	Lili Heikkinen	Jaana Haimakka
303	Kauneudenhoito	Kirsi Lahti	Sanna Kumpu
304	Floristiikka	Outi Honkanen	Katri Gummerus
305	Lähihoitaja	Kari Nieminen	Mari Seppänen
306	Puhdistuspalvelu	Kirsi Rutajärvi	Eija Ahtikallio
307	Vaatteenvalmistus	Heli Mäkinen	Jenni Ranta
308	Visuaalinen myyntityö	Maiju Syvänperä	Satu Tammikari
310	Yrittäjäyys	Pia Kotro	Antti-Pekka Nikula
312	Matkailu	Jarmo Kuosmanen	Elina Maukonen
313	Taloushallinto	Timo Virenius	Päivi Hirvonen
314	Turvallisuusala	Juha Eskelinen	Niina Pekkanen
400 Rakentaminen			
401	Huonekalupuuseppä	Jouni Aho	Manu Semann
402	Ilmastointiasennus	Jarmo Lieto	Timo Toivanen
404	Maalaus ja tapetointi	Jyrki Maunonen	Katja Jaatinen
405	Putkiasennus	Tapio Montonen	Juha Jukkala
406	Sähköasennus	Vesa Hirvenlahti	Pasi Kuusela

LAJI	LAJIVASTAAVA	VARALAJIVASTAAVA	
400 Rakentaminen			
407	Talonrakennus, kirvestyöt	Ismo Postareff	Tero Lehtonen
408	Talonrakennus muuraus ja laatotus	Pertti Kämäräinen	Hannu Korhonen
410	Viherrakentaminen	Ismo Lindroth, OSAO	-
411	Infrarakentaminen	Riku Suojala	Eija I Kinnunen
500 Ravitsemispalvelut			
501	Leipuri-Kondiittori	Marjo Huuskonen	Mari Rosti-Sotti
502	Kokki	Riitta Palho	Timo Rasinaho
504	Tarjoilija	Anne Hiekkataipale	Raisa Cantos
600 Teollisuus			
601	Automaatioasennus	Markku Lasarov	Juha Honkamäki
602	Elektroniikka ja Robotiikka	Keijo Salonen	Jukka Jokinen
603	CNC-koneistus	Pekka Rautio	Juha Haimakka ja Juha Eronen
605	Levy ja Hitsaus	Sami Hietala	Jyrki Kuisma
606	Kappaletavara-automaatio	Jussi Ahonen	Kalle Kempainen
TaitajaPLUS-lajit		Tero Kuusisto	Kirsi Tuovinen Hannu Pahajoki
P1	Puhdistuspalvelu	Pia Lehtinen	Eija Peura
P2	Logistiikka	Nina Lindroos	Christian Falenius
P3	Asiakaspalvelu ja myynti	Virpi Kerppola	Matti Karko
PN1	Artesaani	Anne Hautala	
Ammattinäytökset			
N2	Tuotantotekniikka- 3D uudet tuotantomenetelmät	Jouni Sorsa	Ahti Tunturi
N3	Tulevaisuuden logistiikka		
N4	Liikkuvat Robotit	Step Systems Oy	
L2	Tulevaisuuden hoivatyö Lentokonehuolto	Emilia Lahdenperä JAMK Seppo Huittinen, Sakky	Heikki Hyvärinen, Sakky
Taitaja9			
Taitaja9		Mira Ruth-Viitanen	Juha Toivanen

Tapahtumapassit

PASSIN NIMI	TUNNISTEET	OIKEUDET	VÄRI	TOIMITUSTAPA
Kilpailija	nimi, laji	lounas, Taitajafest	pinkki	akkreditointi ma 11.5.
Taitaja9	nimi, joukkue	lounas	sininen	akkreditointi Harjun kampuksella
Lajivastaava	nimi, laji	lounas	sininen	jako rakennusviikolla
Tuomari	nimetön	lounas	sininen	jako rakennusviikolla
Kilpailuhuoltaja	nimetön	sisäänpääsy museoihin	sininen	akkreditointi ma 11.5.
Joukkueenjohtaja	nimetön	sisäänpääsy museoihin	sininen	akkreditointi ma 11.5.
Toimitsija	nimetön	lounas	sininen	jako rakennusviikolla
Staff	kuva, nimi	lounas	sininen	jako rakennusviikolla
Jury	nimi	lounas	sininen	jako Juryn 1. kokouksessa
VIP	nimetön	Vip Gradia Lounge	musta	postitus ennakoon ja jako kilpailutoimistossa
Media	nimetön	Mediatila, Vip Gradia Lounge	sininen	jako kilpailutoimistossa

Päyhteistyökumppanit

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet
Ministry of Education and Culture

GOLDWELL.

WÜRTH

SIEMENS
Ingenuity for life

JYVÄSKYLÄ

OSAO

Crent

NIBE

TAITAJA
MÄSTARE

2020
JYVÄSKYLÄ